

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

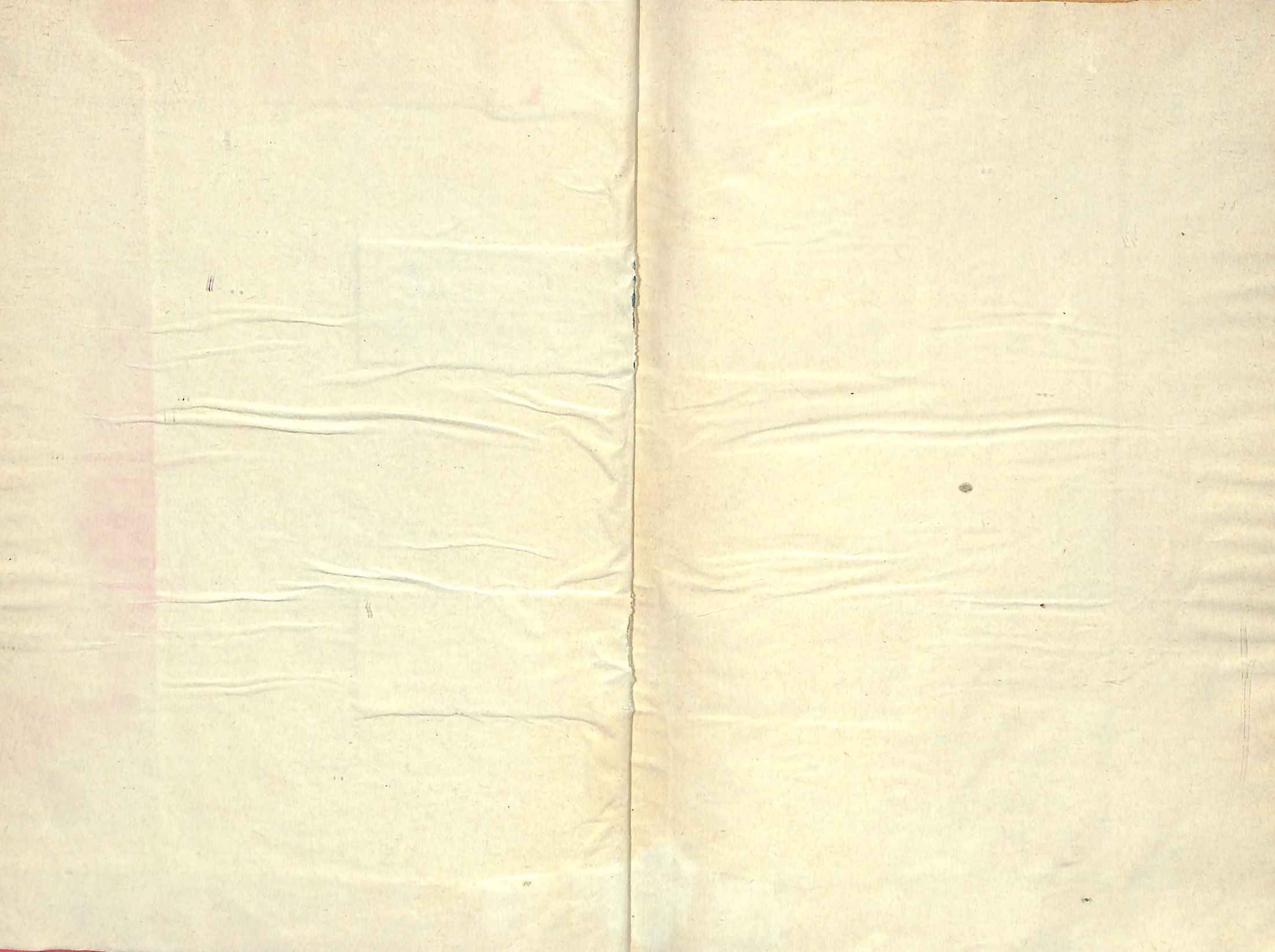
Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2694

511 (076)

2-52

1907 № 84.

Հ Ե Ն Չ Է Լ Ի
Բ Ա Ն Ա Ի Ո Ր Ե Ի Գ Ր Ա Ի Ո Ր
Հ Ա Շ Ո Ւ Ե Լ Ո Ւ
Խ Ն Ք Ի Ի Ն Ե Ր

Ն Ա Բ Ն Ա Կ Ա Ն Գ Գ Ր Ո Ց Ն Ե Ր Ի Հ Ա Մ Ա Ր

Փոխադրեց Ս. ՄԱՆԳԻՆԵԱՆ

Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն Ե Ի Ե Ր Կ Ր Ո Ր Ի Տ Ա Ր Ի

Վ Ե Ց Ն Ե Ր Ո Ր Դ Տ Գ Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Ի Ն

Գինն է 35 կոպ.

925

Թ Ի Ֆ Ի Ի Գ Գ Գ
Ա Ր Ա Գ Ց Տ Ի Գ Մ Ն. Մ Ա Ր Տ Ո Ր Ո Ց Ն Ե Ր Ի Գ Ո Ւ Գ Գ Ր Ի. Ն 12
1904.

511(076)
Հ-52

2 SEP 2010

20 MAY 2010

Երմ-Կ
3655

511(076)

Հ-52

Հ Ե Ն Չ Է Լ Ի

ԲԱՆԱԻՈՐ ԵՒ ԳՐԱԻՈՐ

Հ Ա Շ ՈՒ Ե Լ ՈՒ

Խ Ն Դ Ի Ր Ն Ե Ր

ԵԱՐՆԱԳՐԵՆ ԳՂՐՈՅՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Փոխարկից Ս. ՄԱՆԳԻՆԵԱՆ

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОКОВЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

ԱՌԱՋԻՆ ԵՒ ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՏԳՐԳՐՈՒԹԻՒՆ

Թ Ի Ֆ Լ Ի Ս

Արագատիպ ՄՆ. Մարտիրոսեանցի

ԳՈՒՀԿԵՆՆԵՐ ՓՂՂՈՅՏՈՒՆ N 12

1905

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОКОВЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

11.06.2013

2894

0005 YAM 05

ԵՐՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՌԱՋԱԲԱՆԸ

Հրատարակելով առաջիկայ թուարանական բանաւոր և գրաւոր խնդիրները, մեր ցանկութիւնն էր մեր ուսումնարանների մի մեծ պակասութիւնը վերացնել, առաջարկելով նոցա նպատակին արդեամբ ծառայող մի կարևոր միջոց:—Մենք քանիցս ցոյց ենք տուել, թէ մեր ուսումնարանների մէջ թուարանութիւնը շատ վատ է աւանդում: Դորա պատճառը ոչ միայն այն է, որ այդ առարկան բեղմնաւոր կերպով դաս տալու ճիշտ գաղափարը դեռ ևս չէ տարածուել մեր մէջ, այլ և այն, որ մի յարմար դասագրքի կարի պակասութիւնը զգալի է մեր մէջ: Թէպէտ և զպրոցական ուսման ոչ մէկ ճիւղի համար այնքան դասագրքեր չունինք հայերէն լեզուով կազմած, որքան թուարանութեան համար, սակայն այդ հարստութիւնը չի ապացուցանում, թէ մենք գեթ մօտեցել ենք առարկայի ճիշտ ծանօթութեանը: Մեր մանուկները դեռ էլի թուարանութիւն չգիտեն, թէ և նոյնը սովորում են ամենայն տեղ, ուր որ փոքր ինչ կանոնաւոր ուսումնարան կայ:—Դասագրքերի անյարմարութիւնները կամ առհասարակ անյաջող դասաւանդութեան ձևերն այն ազդեցութիւնն են ունեցել մեր ուսումնարանների վերայ, որ դասերի ժամանակ աշակերտների ուսման աշխոյժը շատ շուտ թմրում է, որ նոքա չեն ստանում այն զգացմունքը՝ թէ իրանք շարունակ յառաջ են գնում, որ նոքա հարիւրաւոր շինովի և դժուարամարս խնդիրներ լուծելով՝ վերջապէս էլի չեն հասկանում գործի էութեան գաղտնիքը, ուստի և ոչ թէ ինքնագործութեամբ, այլ միշտ ուրիշի առաջնորդութեամբ են աշխատում: Այսպէս ուրիշի խելքով աշխատելը տեսնելով՝ մենք ընտելացել ենք հաւանական համարել, թէ 50 աշակերտի մէջ 40-ը անպիտան և բթամիտ են թուարանական ուսմանց մէջ: Բայց և այն 10-ը յառաջագէտները քննութեանց ժամանակ կենդանի ապացոյցներ են դառնում, թէ նոքա ևս անկարող են մի առողջ թուարանական միտք ծնանել՝ մինչև որ ուսուցիչը տաւտմէրի օգնութիւն չկար-

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 29 июля, 1905 г.

56015-66

կառէ նոցա իւր զարգացուցիչ և նպաստիչ հարցմունքներով: Մենք համոզուած էինք, թէ այս անմխիթար գործում եւտուշկ- սկին մեզ շատ է սխալեցրել, թէև մեր ուսուցիչների անպատ- րաստութիւնն էլ քիչ մեղք չէ գործել: Ուսուցման ոճի բեզմնա- ւորութիւնը նախ դասագրքի մէջ պէտք է երևայ, ապա ուսուցչի գործունէութեան մէջ ևս: Մենք առաջնի մասին կըխօսենք:

Մեր ընտրած ոճը իսկապէս Ունգերի ոճն է, որ Հենչէլի շնորհալի գործունէութեամբ այնքան ընդհանրացել և ժողովրդա- կանացել է Գերմանիայում: Սորա մէջ արդարեւ մի անհերքելի ոճ է իշխում: Ամենայն նոր վարժութիւն նոր քան է ուսուցա- նում, նորը հնով է հաստատուում, և այս լաւ զգում է աշակերտն էլ: Խնդիրներն այնքան բազմաթիւ չեն, բայց բազմակողմանի են. խորամանկութեամբ և իմաստութեամբ հնարովի չեն, այլ պարզ, կենսական, լուրջ և միանգամայն մարտելի են փոքր ուղեղների համար: Սակայն լաւ յառաջադիմութեան համար հարկաւոր է կատարել գլխաւոր պայմանը այն է՝ որ աշակերտը ոչ մի յաջորդ վարժութիւն չսկսէ՝ մինչև որ նախընթաց վարժութիւնն անթերի կերպով չէ կատարել—այն ևս զննական, քանաւոր և գրաւոր վարժութիւններով:

Մենք թուաբանութեան դասաւարտութեան մէջ խիստ կերպով որոշում ենք երկու բան, որոնք առանձին առանձին կարօտ են մեծ խնամքի ուսման ժամանակ. այն է թուաքանական գործողութիւնների ուսում և կեանքի այնպիսի հանգամանքների ուսում, ուր որ այն գործողութիւնները պիտանութեամբ գործա- դրվում են: Առաջին, երկրորդ և երրորդ տարիներում պէտք է թուաքանական գործողութիւններն ուսուցանուին, որովհետև նոքա են գլխաւորը և էականը ուսման մէջ. ահա ինչու մեր խնդիրներն էլ շատ պարզ են յիշեալ որոշ ոճով դասաւորուած: Բայց որովհե- տև այդ միջոցին էլ մանուկները միշտ կեանքի հանգամանքներից առած խնդիրներ են լուծում, ապա ուրեմն իհարկէ ցիրուցան տեղեկութիւններ կեանքի հանգամանքների մասին այդ ժամանակ էլ պէտք է ստանան.—միայն չորրորդ տարին մի նոր ասպարէզ է բաց անում նոցա առաջ, այսինքն ինչ որ մինչև այդ ժամանակ երկրորդական էր, այժմ գլխաւոր բան պիտի դառնայ. այդ ժա- մանակ մանուկները կեանքի հանգամանքների հետ պիտի ծանօ- թանան ամենայն մանրամասնութեամբ, իրանց թուաքանական

ուսումը գործ դնեն բազմատեսակ կերպով, և թէպէտ նոր գործողութիւն էլ չեն սովորի, բայց քանի գործադրութեան ասպարէզը լայնանայ, այնքան իրանց գիտեցածն աւելի իմաստութեան մի- ջոց պիտի դառնայ իրանց փորձուած ձեռքում:

«Կեանքի հանգամանքների համեմատ թուաբանութիւնը» արդէն տպագրուած է, որ ոչ միայն 4-դ տարուայ դասագիրք պէտք է լինի, այլ և առաջնորդող հրահանգ աւելի կանուխ ևս, այսինքն՝ նաև առաջիկայ խնդիրներին համար: Սոքա իրաւ կեանք կարող են ստանալ միայն այն դասագրքի առաջնորդութեամբ, որով ու- սուցիչները կըտեսնեն, թէ մի խնդիր որքան աւելի իմաստալից է դառնում, եթէ քննում է ոչ միայն գործողութեան համեմատու- թեամբ, այլև հանգամանաց բովանդակութեան վերաբերութեամբ:— Եւ որովհետև մենք Հայերս շատ սիրում ենք հեղինակու- թեամբ դատել, ոստի անպատեհ չլինի, եթէ յիշենք, թէ մեր «Կեանքի հանգամանքների համեմատ թուաբանութիւնը» հրատա- րակելուց յետոյ լոյս տեսաւ Ռուսաց զրահանութեան մէջ Այ- ԾԵՈՒՄ-ի թուաբանութիւնը, որ այնքան գովեստի արժանացաւ, բայց որին վերագրած թերութիւնները գուցէ մեր մէջ այնքան չգտնուին: Հիմքը (մանկավարժական ճշմարտութիւնն) այնտեղ և այստեղ միևնոյնն է, թէպէտ տարբեր ձևով հանդիսացած: Ով որ ծանօթ է Բէնի մանկավարժութեան հետ, նա կըխոստովանի, որ Բէնը ճիշդ մեր առաջարկած կեանքի հանգամանքների յիշատակութիւնն է անում, երբ որ թուաբանութեան ուսումը կանոնի տակ է դնում:

Հասկանալի է որ սկզբնական տարիներում «Կեանքի հանգա- մանքներից» այն յօդուածներն աւելի կարևոր են, որոնք խօսում են «ժամանակի հաշուի», «իրերի և նիւթերի չափերի», «արժո- րութեան չափերի» և «մակերևոյթ չափերու» մասին:

Մենք նկատել ենք որ մեր այս խնդիրները ոմանք շատ սխալ կերպով են գործածում, որից առ այժմ հարեանցի զգուշա- ցնում ենք, մինչև որ մեթոդիքան ամբողջութեամբ հրատարակենք: Ամենայն յօդուած (Ա. Բ. Գ.) մի որոշ գործողութիւն սովորելու է նուիրած, որը մտադիր ուսուցիչն իսկոյն կարող է քմբռնել մի ան- գամ գլխէ ի գլուխ ամբողջ յօդուածը աչքի անցնելով:—Աշակերտ- ներին անմիջապէս մեր քանաւոր խնդիրներն առաջարկելը— սխալ է. այս գիրքը փակած պահելով նախ պէտք է զննական մի- ջոցներին դիմել: Եւ երբ որ աշակերտները զաղափար ստա-

նան ցանկացած գործողութեան մասին, այն ժամանակ գրքի գործածութիւնը տեղն է. բայց ըսնաւոր խնդիրներն արագ և ազատ պիտի լուծուին, ապա թէ ոչ ապացոյց է, թէ զնուութիւնը պակասաւոր է եղել: Բանաւորներից ոչ մէկը տախտակի վերայ չպիտի լուծուի, այլ մտքով պարապմունքը վերջացնելուց յետոյ, համապատասխան գրաւորները պէտք է լուծել տալ, որոնք զետեղուած են գրքի երկրորդ մասում. այս վերջիններն էլ արագ և գեղեցիկ պիտի կատարուին, որչափ կարելի է առանց հարցուփորձի: Մի խօսքով բանաւոր և գրաւոր վարժութիւնները ուսման գործադրութիւն պիտի համարուին, իսկ բուն ուսումը—զննականի մէջ պիտի վերջանայ:

Այս տետրակը լրացնելու համար հրատարակած ունինք և 3-րդ տարուայ ընթացքը:

Ս. Մ.

Ա.

ԲԱՆԱԻՈՐ ՀԱՇՈՒԵԼՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Ա Ռ Ա Զ Ի Ն Ա Ս Տ Ի Ծ Ա Ն

1—10 և 1—20 թուեր

ԱՌԱՋԻՆ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ 1—10 ԹՈՒԵՐ

Ա. 1—10 ԹՈՒԵՐԻ ՌԻՍՈՒՄԸ

(ԹՈՒԵՐԻ ՀԱՍԵՆՍԱԼՆ ՈՒ ԱՆՈՒԱՆԵԼԸ)

Ա.

1. Համարիւր 1-ից մինչև 5, 5—10, 1—10, 3—9:
2. Համարիւր 5-ից մինչև 1, 6—2, 10—3:
3. Համարիւր 8—1, 10—1 7—10, 10—7:
4. Համարիւր 1—9, իւրաքանչիւր անգամ մի ջից մի թիւ բաց թողելով. նոյնպէս 1—10 երկու թիւ բաց թողելով, 1—10 մի ջից միայն 3-ը և 7-ը չանուանելով, 2—9 միայն 4-ն ու 6-ը թողելով:
5. Համարիւր 9—1, իւրաքանչիւր անգամ մի թիւ բաց թողելով. նոյնպէս 10—1 երկու թիւ բաց թողելով, 10—1 մի ջից միայն 9-ն ու 5-ը բաց թողելով, 8—1 միայն 7-ը, 5-ը և 3-ը բաց թողելով:
6. Համարիւր 1-ից մինչև 7 և ապա անդրադարձ գլխից մինչև ներքև:

7. Աջ ձեռքի մասներդ համարիր, ձախ ձեռքինը, երկու ձեռքինը:
8. Գրատախտակը քանի՞ անկիւն ունի: Իմ աթոռը քանի՞ ոտ ունի:
9. Պատուհանը քանի՞ ապակի ունի:
10. Շուկը քանի՞ ոտ ունի, ազոսւը, բզէ՞ղը. քանի՞ անիւ ունի Հայր սայլը, Ռսի սայլը:

Բ

1. Ո՞ր թիւն է հետևում 2-ին, 4-ին, 9-ին, 8-ին, 6-ին, 7-ին:
2. Ո՞ր թուին է հետևում 3-ը, 6-ը, 8-ը, 10-ը, 4-ը, 5-ը, 9-ը:
3. Ո՞ր թիւն է 2-ից, 5-ից, 7-ից, 6-ից, 3-ից, 8-ից, 4-ից, 10-ից առաջ:
4. Ո՞ր թուից առաջ է 3-ը, 5-ը, 2-ը, 4-ը, 1-ը, 8-ը, 7-ը, 6-ը:
5. Ո՞ր թիւն է 2-ի և 4-ի, 6-ի և 8-ի, 3-ի և 5-ի մէջ:
6. Ո՞ր թուերի մէջ է 4-ը, 7-ը, 9-ը, 3-ը, 8-ը, 2-ը:
7. Ո՞ր թուերն են 4-ի և 7-ի, 3-ի և 6-ի, 4-ի և 8-ի մէջ:

Գ

1. Ո՞ր թիւն է առաջինը, երկրորդը, երրորդը, չորրորդը, հինգերորդը, վեցերորդը, եօթներորդը, ութերորդը, իններորդը, տասներորդը:
2. Ո՞ր թիւն է երրորդը, ութերորդը, եօթներորդը, հինգերորդը:
3. Այս սեղանի վերայ ո՞ր աշակերտն է առաջինը, երրորդը, հինգերորդը:

4. Դու ո՞ր-երորդ աշակերտն ես այս սեղանի վերայ:
5. Ո՞ր մասն է առաջինը, երկրորդը, երրորդը, հինգերորդը աջ և ձախ ձեռքի վերայ:
6. Ահա եօթը խաղեր (նկարել): Տոյց անւր երրորդը, հինգերորդը, եօթներորդը:

Բ. ԳՈՒՄԱՐՆԵՐ ԵՒ ՀՆՆԵՐ

Ա

1. Քանի՞ է 1+1, 1-1, 2-1, 2-2:
2. Գրիգորը կիրակի օրը մի պատկեր ընծայ ստացաւ, այս օր էլ մինը: Այժմ քանի՞ պատկեր ունի:
3. Սովիան երկու խնձոր ունէր: Մէկը ընծայեց հիւանդ Աննային. քանի՞սը մնաց իւր ձեռին:
4. Քանի՞ է 2+1, 1+2, 3-1, 3-2, 3-3:
5. Մի կին 2 գորշ սագ ծախեց, մէկն էլ սպիտակ. միասին քանի՞ սագ վաճառեց:
6. Մի մարդ ձիեր ունէր. նրանցից երկուսը լծեց սայլին, իսկ մէկը, որ մնացել էր ախոռում, արածելու ուղարկեց: Քանի՞ ձի ունէր նա:
7. $3+1=$ $1+3=$ $4-2=$
 $2+2=$ $4-1=$ $4-3=$
8. Սմբատը 3 բլիթ կերաւ, փոքրիկ Ռիփսոն էլ մէկը. այս քանի՞ եղաւ միասին:
9. Մի մարդ 4 որդի ունի, որոնցից երկուսը աղայ են. ուրեմն քանի՞ դուստր ունի:
10. $4+1=$ $3+2=$ $2+3=$ $5-3=$
 $4-1=$ $5-2=$ $5-4=$ $1+4=$
11. Ախոռի մէջ 3 սև և 2 գորշ ձիեր կան. միասին քանի՞ ձի են:

12. Արտօն կերաւ 5 ծիրան, Մարտինը նորանից 2 պահաս. սա ուրեմն քանի՞սը կերաւ:
13. $5+1=$ $6-5=$ $1+5=$
 $6-3=$ $3+3=$ $6-4=$
 $4+2=$ $6-1=$ $2+4=$
14. Մի տուն մի կողմից 4 պատուհան ունի, միւս կողմից 2. բոլորը քանի՞սն են:
15. Արագլիլի ընտանիքը բաղկացած է 2 մեծ արագլիլներից և 4 ձագերից. ուրեմն քանի՞ անդամից է բաղկացած:
16. $6+1=$ $3+4=$ $2+5=$ $7-4=$
 $7-1=$ $7-5=$ $7-2=$ $4+3=$
 $5+2=$ $7-3=$ $6+1=$ $7-6=$
17. Մի գիւղացի 8 եզն ունի գութանուով լծած. երկուսը բան ուզովի են, մնացածը իրանն է. քանի՞սն է իրանը:
18. Սարգիսը քեռուց 5 կոպէկ է ստանում, մօրաքրոջից 2 կոպէկ. միասին քանի՞ է:
19. (Գումարելու և հանելու զանազան խնդիրներ կազմիր գուտ թուերով 1—8 թուերի շրջանում այնպէս, ինչպէս 16 համարումն է):
20. Խաղացող մանուկներից 6 հոգի հրաւիրում են էլի երկուսին. այժմ քանի՞ հոգի են:
21. Մեր պարտիզի 8 ծառից 4-ը վայր են ընկել փոթորկից. քանի՞սն են մնացել անվնաս:
22. (Ինչպէս 19-դ համարը, սակայն 1—9 թուերի շրջան):
23. Մի սեղանի վերայ խմում են 5 շիշ սպիտակ գինի և 4 շիշ կարմիր. քանի՞ շիշ են խմում ընդամենը:
24. Մի մարդ 9 հիւր է հրաւիրում, բայց 3-ը չեն գալիս. քանի՞սն են եկել:
25. (Ինչպէս 19-դ համարը, սակայն 1—10 թուերի շրջան):

26. Մարիամը 6 փունջ է կապել վարդից, Աննան 4. միասին քանի՞ փունջ կապեցին:
27. Մի տանձի ծառ անցեալ տարի 10 թօնց տանձ տուեց, իսկ այս տարի 3 թօնց պակաս. վերջին անգամ ուրեմն քանի՞ թօնց տուեց:

Բ

1. (Զուտ թուերով խնդիրներ կազմիր այնպէս, որ հիմնական թուերին միշտ 1 գումարելու լինի, կամ 1 հանելու. այսինքն այսպէս).
$1+1=$	$2+1=$	$3+1=$	$4+1=$
$1-1=$	$2-1=$	$3-1=$	$4-1=$
$5+1=$	$6-1=$	$8+1=$	$9-1=$
$5-1=$	$7+1=$	$8-1=$	$10+1=$
$6+1=$	$7-1=$	$9+1=$	$10-1=$
2. Մի մարդ 4 մանէթ ունէր գրպանում. մի մանէթի պաշարեղէն առաւ. քանի՞սը մնաց իւր մօտ:
3. Արշակը արձակուրդից առաջ 4 օր չէ եկել ուսումնարան, արձակուրդից յետոյ էլ 1 օր. ընդամենը քանի՞ օր է բացակայ եղել:
4. Սանգրօի զգեստի վերայ 4 կոճակ կար. մինը նոցանից կորցրեց. քանի՞սը մնաց:
5. (Խնդիրներ կազմիր ինչպէս 1 համարում. բայց այստեղ միշտ 2 պէտք է գումարուի և հանուի):
6. Յովհաննէսը 4 օր աշխատեց պարտիզում, Անդրէասը 2 օր պակաս. քանի՞ օր աշխատեց Անդրէասը:
7. «Ես ունիմ 5 կարմրաթուշ խնձոր», ասում է Կրպոն: «Իսկ ես 2 հատ աւելի», պատասխանում է Մկօն: Քանի՞սն ունի Մկօն:
8. Վարդը 10 տարեկան է, նորա քոյր Վարդուհին 2 տարով պակաս է. ի՞նչ հասակի է Վարդուհին:

9. 6 մշակ ճանապարհ են ընկնում. երկուսը հիւանդադանում և ճանապարհին են մնում. քանի՞սը կարող են շարունակել իրանց ճանապարհը:
10. Վաչէն դեռ էլի 7 ընկոյզ ունի նոր տարու ընծաներից մնացած: Նոցանից 2-ը փուշ դուրս եկան կտրելուց յետոյ. քանի՞սը տուուզ դուրս եկան:
11. Խեղճ Գրիգորը ձախ ձեռքի երկու մատը կտրել է դահակով. այդ ձեռքին քանի՞ մատ է մնացել անվնաս:
12. Կարկուտը պատուհանի 10 ապակիներից 2-ը փշրեց. քանի՞սը մնաց անվնաս:
13. (1 համարի պէս, 1—10 թուերի շրջանում. միշտ 3-ով գումարել և հանել):
14. Մարգարիտը պէտք է 5 կոպէկի ասեղներ գնէր, բայց ճանապարհին 3 կոպ. կորցրեց սրբան փող մնաց նորա ձեռին:
15. Այժմ ժամացոյցը 5 և 3 խփեց. սրբան խփեց ուրեմն:
16. Գողինաղի խոնչայի վերայ 7 մեծ և 3 փոքր խնձորներ կային. միասին քանի՞սն են:
17. Մէկ տան մէջ 4 տղայ և 3 աղջիկ կայ. քանի՞ զաւակ կայ միասին:
18. (Ինչպէս 1 համարում, 4 թիւը աւելացնել և պակասեցնել):
19. Կատարինէն կարգաց կէս օրից առաջ 4 երես և երեկոյեան 2 երես. ընդամենը քանի՞ երես կարգաց:
20. Մի մարդ 4 կտոր խորոված կերաւ, նորա կինը երկու կտոր միայն. այս քանի՞ եղաւ միասին:
21. Մի խոհարար 4 տառեր և 2 կարմրախայտ է գնել. քանի՞ ձուկը բերեց տուն:
22. (Ինչպէս 1 համարում. բայց այստեղ 5 աւելացնել և պակասեցնել):
23. Սմբատի տախտակի մի երեսի վերայ 3 գիծ կայ,

- միւս երեսի վերայ 5 գիծ. քանի՞ են երկու կողմինը միասին:
24. Փոքրիկ Թոմաս մինչև 3 կարող է համարել, իսկ Վարսենիկը 5-ով աւելի. սրբան է ուրեմն սա համարում:
25. Մնացականը մէկ ժամում 9 խնդիր լուծեց, բայց 5-ը սխալ. քանի՞սն է ճիշդ լուծել:
26. (1 համարի պէս, բայց 6 աւելացնել և պակասեցնել):
27. Մի տան մէջ 2 ծեր և 6 ձագ կատու կան. գումարը քանի՞ է:
28. Պետրոսն ասում է. «Մայրս ինձ 4 զրօշ տուեց միրզա տոնելու. իսկ հայրս 6 զրօշ»: Ո՞րքան զրամ ունի նա:
29. 9 տանձից Արտազը 6-ն ուտում է: Քանի՞սն է մնում իրան:
30. «Քանի՞ տխիլ ունիմ ձեռքումս, — ասաց Կրպօն Մկօին, իմացիր, թէ կարող ես»: Մկօն ասաց, թէ 3. Բայց 6 հատով աւելի դուրս եկաւ. քանի՞սն ունէր ուրեմն:
31. $1+7=$ $9-7=$ $7-7=$ $10-7=$
 $3+7=$ $8-7=$ $7+2=$ $2+7=$
32. Անահիտը Գէորգից՝ որը 7 տարեկան է, 3 տարով մեծ է. քանի՞ տարեկան է Անահիտը:
33. Մի հայր մի կոյր տղայ ունի և 7 առողջ զաւակ. քանի՞ որդի ունի նա:
34. Սովիան երկու հաւաքունից 10 ձու հանեց: Մայրը խաշեց 7 հատ. քանի՞ ձու մնաց չխաշած:
35. $1+8=$ $2+8=$ $8-8=$ $9-8=$ $10-8=$
36. Հայրը սեղանի վերայ դրեց 10 հատ մանէթանոցներ, որոնցից 8-ը նոր էին. քանի՞ հատ էին հին:
37. Աննան 2 տառ դրեց և 8 էլ աւելացրեց. այս քանի՞ եղաւ:
38. Պարտիզի մէջ 10 ծառ կայ. նոցանից 6-ը պտղատու են. սրբան են միւս տեսակից:
39. $9-1=$ $9+1=$ $10-9=$ $10-1=$

- 40. Վասիլին ունի 10 կոպէկ և 9 կոպէկի տանձ է առնում. իրան քանիսն է մնում:
- 41. Սոհանոցում մէկ կտոր փայտ կար, 9 հատ էլ բերեցին այրելու. քանի՞ կտոր դառաւ:
- 42. $10 - 10 =$
- 43. Քանի՞ շաբանակ կը մնայ ձեռիդ, եթէ դու 10 հատ ունիս և նոցանից 10 հատ ուտում ես:
- 44. Յովհաննէսն ու Եղիսաբէթը 4 մեծ խաղալիք ունին ձեռներին, տանն էլ 6 հատ մանր տեսակից. նոցա խաղալիքների թիւը քանի՞ է:
- 45. Պարոն Գ. 7 ոսկէ ձուկն ունի, 3 էլ հասարակ ձուկը. ուրեմն միասին քանի՞սն են:

Գ

- 1. $2 + 2 + 3 =$ 2. $2 + 3 + 4 =$ 3. $3 + 2 - 1 =$
 $4 + 2 + 1 =$ $4 + 2 + 1 =$ $5 + 4 - 3 =$
 $3 + 5 + 2 =$ $5 + 1 + 3 =$ $2 + 6 - 2 =$
 և այլն: և այլն: և այլն:
- 4. Պարէտը 5 խնձորից մէկը հում է ուտում: 2-ը խորովում է և այն էլ է ուտում. քանի՞սն է մնում իրան:
- 5. Տիգրանն ունի պարտիզում 4 մարդ. նա ուզում է ձախ կողմից էլի 2 և աջ կողմից էլ 2 աւելացնել. վերջը քանի՞ մարդ կունենայ:
- 6. Քթոցով ձմերուկ բերին, 4-ը դուրս եկաւ կարմիր, 1-ը խակ և 3-ը դեղին. քթոցի մէջ քանի՞սն էր:
- 7. Երէկ Ոսկանը 4 երես կարգաց, այսօր առաւօտ կանուխ 1 և կէսօրին 2. բոլորը քանի՞ երես կարգաց:
- 8. Մի ուսումնարանում 3 մեծ տախտակ կայ: Առաջինի վերայ 3 տառ է գրած, երկրորդի վերայ նմանապէս 3 և երրորդի վերայ 4. միասին քանի՞ տառ է:

- 9. $3 + 2 + 1 + 1 =$ 10. $4 + 2 + 1 - 3 =$
 $4 + 3 + 1 - 3 =$ $5 + 3 + 1 - 7 =$
 $5 + 2 + 2 - 3 =$ $2 + 2 + 3 - 7 =$
 և այլն: և այլն:
- 11. $4 + 2$, վերան էլ $2 + 2 =$ 12. $2 + 5$, միջից դուրս $4 - 1 =$
 $5 - 3$, « « $6 + 1 =$ $3 + 7$, « « $2 + 3 =$
 $7 + 2$, « « $5 - 4 =$ $5 + 3$, « « $6 - 2 =$
 $4 + 1$, « « $3 + 2 =$ $8 + 2$, « « $9 - 3 =$
 $6 + 2$, « « $4 - 2 =$ $5 + 2$, « « $2 + 3 =$
- 13. Մի տնից ուսումնարան են գնում 4 աղջիկ և 2 տղայ. միւսից 2 աղջիկ և 1 տղայ. երկու տնիցը սրբան են գնում:
- 14. Մէկ փնջի մէջ 3 մեխակ կայ, 2 սպիտակ և 5 կարմիր վարդ, 2 մեխակ և 2 վարդ դուրս են թափվում. էլի քանի՞ ծաղիկ է մնում փնջի մէջ:
- 15. Մի տան մէջ 2 պատի ժամացոյց կայ: Մէկը զարկում է նախ 4, այս քառորդներ են, և յետոյ էլի 2, այս ամբողջն է. միւսն էլ է զարկում, բայց միայն 2. որովհետեւ նա քառորդներ չունի զարկելու: Երկուսն էլ քանի՞ անգամ զարկեցին:
- 16. $5 + 1 + 1 + 2 + 1$ -ից դուրս հան. $1 + 1 + 2 + 2$, մն. է
- 17. $1 + 2 + 3 + 4$ « « « $1 + 4 + 5$, « «
- 18. $1 + 3 + 3 + 1$ « « « $4 + 2$, « «
- 19. $1 + 4 + 4 + 1$ « « « $1 + 1 + 1 + 1 + 1$, « «
- 20. 4-ի վերայ դիր էլի 3, դուրս արի 5 և յետոյ էլի աւելացրու $4 + 4$.
- 21. 8-ին աւելացրու $1 + 1$, հանիր 9, մնացորդին տուր էլի 7:

- 22. Մի մարդ 10 ոչխար ունի: Նոցանից 2-ը ծախում է և 2-ը մորթում. քանի՞սն է մնում տեղը:
- 23. Մայրը փոքր Մարգոին տալիս է մի կտոր շաքարե հաց, որի մէջ 4 մեծ և 5 փոքր չամիչ կայ. սրբան է ուրեմն միասին:
- 24. Մի սեղանի վերայ նստած էին բացի հորից և մորից և 5 զաւակներից, էլի մեծ մայրը և երկու հիւր. քանի՞ հոգի էին նստած:
- 25. Գողթնաղի խոնչի վերայ 9 կակալ կար, 4 ոսկեգոծ և 5 արծաթագոծ: Պետրոսն առաւ 1 ոսկեգոծ և 1 արծաթագոծ, Թէոդորը 2 արծաթագոծ և 1 ոսկեգոծ. էլի քանի՞ կակալ մնաց:
- 26. Մի դասատանից 4 աշակերտ փոխադրվում են միւս դասատուն. բացի այս՝ հիւանդանում են 2, և 1-ն էլ ծնողների հետ քաղաքից հեռանում է: Փոխածներից մէկը շուտով իւր տեղն է դառնում, որովհետև յառաջագէմ չէ: Ուրեմն դասատուներ քանի՞ աշակերտից է զրկվում:

Գ

Ո՞րքան է այս թուերի մէջ տարբերութիւնը.

- 1. 2 և 3 3. 5 և 8 5. 4 և 5
- 2. 2 « 6 4. 3 « 9 6. 6 « 10
- և այլն: և այլն: և այլն:
- 7. Քանիսով 8 աւելի է քան 4, 3, 7, 2, 5, 6, 1:
- 8. Քանիսով 3 պակաս է քան 5, 6, 9, 4, 7, 8, 10:
- 9. Քանիսով 10 մեծ է քան 7, 1, 2, 5, 6, 3, 9:
- 10. Քանիսով 4 փոքր է քան 6, 8, 5, 7, 9, 10:

- 11. Պողոսը 10 տարեկան է, Պետրոսը 3. սրբան է տարբերութիւնը:
- 12. Մի մշակ 10 օր փորեց, միւսը 2 օր և յետոյ էլի մէկ օր. առաջինը քանի՞ օր աւելի աշխատեց:
- 13. Վասիլն ունէր 5 կոպէկ և երկու էլ ստացաւ: Թորոսն ստացաւ 2 կոպ. և 3 էլ ունէր: Քանի՞ կոպէկ պակաս ունի Թորոսը Վասիլից:
- 14. Արտուարը 6 ձու է ածում, սարեակը սովորաբար 4: Քանի՞ ձու աւելի է ածում արտուարը:
- 15. Ակոբն այնպէս զիտէ, թէ 6-ը 9-ից 4-ով է պակաս. ճիշդ է այս: Քանիսով է սխալուել նա:
- 16. Մէկը առաւ 10 մսխալ թէյ. բայց յետոյ նկատեց, որ 2 մսխալ պակասում է, քանի՞ մսխալ ունի առնողը:

Ե

- 1. 3+1= 2. 1+8+1= 3. 5+4-3=
- 7-2= 9+1-2= 2+7-8=
- 6+3= 6+3-5= 7-5+6=
- 5+4= 4-2+6= 3+3-4=

- 4. Քանի՞ պէտք է աւելացնել. 9-ի վերայ՝ 10 ստանալու համար. 6-ի վերայ՝ 7 ստանալու համար. 3-ի վերայ՝ 7 ստանալու համար, 4-ի վերայ՝ 8 ստանալու համար:
- 5. Աւելացրո՞ւ 3-ի վերայ 7-ի և 10-ի տարբերութիւնը: « 4-ի « 9-ի « 6-ի «
- 6. 8-ի և 9-ի տարբերութիւնից հանիր 2-ի և 3-ի տարբերութիւնը: 3-ի և 10-ի տարբերութիւնից հանիր 2-ի և 5-ի տարբերութիւնը:

Գ. ԲԱԶՄԱԳԱՏԻՎՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ԲԱԺՆԵՆԵԼ

ա. Բազմապատկուծիւն եւ պարունակուծիւն

Ա.

1. Քանի՞ է 1×2 : Քանի՞ անգամ կայ 2-ը 2-ի մէջ:
2. Քանի՞ անգամ կարելի է 2-ը 2-ից հանել:
3. $2 \times 2 =$ Քանի՞ անգամ 2-ը 4-ի մէջ է մտնում: 1-ը 4-ի մէջ:
4. $3 \times 3 =$ Քանի՞ անգամ կարելի 6-ից 2-ը հանել:
5. $4 \times 1 =$ Քանի՞ անգամ է պարունակվում 2-ը 8-ի, 4-ի, 6-ի մէջ:
6. $5 \times 2 =$ Քանի՞ անգամ է 2-ը 10-ի մէջ բովանդակած:
7. $3 \times 2 =$ $1 \times 2 =$ $4 \times 2 =$ $2 \times 2 =$ $5 \times 2 =$
8. Քանի՞ անգամ է 2-ը 8-ի, 2-ի, 4-ի, 10-ի, 6-ի մէջ պարունակվում:
9. Քանի՞ ականջ ունին երկու մարդ, քանի՞ ոտ՝ 2 կատու:
10. Քանի՞ թիւ ունին երկու աղաւնի, քանի՞ զրօշ է 6 կոպէկը:
11. Մի զրիչ արժէ 2 զրօշ, 4 զրօշով քանի՞սը կարելի է գնել:
12. Մի դրամ կայ 2 կոպէկանոց. քանի այդպիսի դրամը 10 կոպէկ կանի:
13. $1 \times 3 =$ $2 \times 3 =$ Քանի՞ անգամ է մտնում 3-ը 3-ի մէջ, 3-ը 6-ի մէջ:
14. $3 \times 3 =$ Քանի՞ անգամ է 3-ը 3-ի, 6-ի, 9-ի մէջ մտնում:
15. Քանի՞ անգամ կարելի է 3-ը 9-ից, 6-ից, 3-ից հանել:
16. Մի կին ունէր 3 հաւ: Իւրաքանչիւր հաւը 3 ձու գրեց. քանի ձու եղաւ միասին:

17. Պարտիզի նստարանն ունի 3 ոտ. քանի՞ նստարան կայ, եթէ բոլորը միասին 9 ոտ ունին:
18. Մի արշին թաւիչը 3 մանէթ արժէ. 3 արշինը որքան կ'արժենայ:
19. $1 \times 4 =$ Քանի՞ անգամ է 1-ը 4-ի և 4-ը 4-ի մէջ մտնում:
20. $2 \times 4 =$ Քանի՞ անգամ կայ 4-ը 8-ի, 2-ը 8-ի, 1-ը 8-ի մէջ:
21. Երկու կովը միասին քանի՞ ոտ ունին:
22. Մի կին 8 շահու շիթ է գնում, արշինը 1 աբասով, քանի՞ արշին կը գնի ուրեմն:
23. $1 \times 5 =$ $2 \times 5 =$
24. Քանի՞ անգամ կայ 5-ը 10-ի, 5-ը 5-ի, 2-ը 10-ի մէջ:
25. Քանի՞ անգամ կարելի է 5-ը 5-ից, 5-ը 10-ից հանել:
26. Քանի՞ ձու կարելի է գնել 10 կոպէկով, եթէ հատը 1 կոպէկ արժէ:
27. Ո՞րքան վարձ կըստանայ մարդ 5 օրում, եթէ օրէնը 2 մանէթ է ստանում:
28. $1 \times 9 =$ $2 \times 3 =$ $3 \times 2 =$
29. Քանի՞ անգամ է մտնում 6-ը 6-ի, 2-ը 6-ի, 3-ը 6-ի, 1-ը 6-ի մէջ:
30. $1 \times 8 =$ $2 \times 4 =$ $4 \times 2 =$
31. Քանի՞ անգամ է մտնում 8-ը 8-ի, 4-ը 8-ի, 2-ը 8-ի մէջ:
32. $1 \times 9 =$ $3 \times 3 =$ $9 \times 1 =$
33. Քանի՞ անգամ կայ 9-ը 9-ի, 1-ը 9-ի, 3-ը 9-ի մէջ:
34. $10 \times 1 =$ $2 \times 5 =$ $5 \times 2 =$
35. Քանի՞ անգամ է մտնում 10-ը 10-ի, 2-ը 10-ի, 5-ը 10-ի մէջ:
36. Մէկն ունի 6 մանէթ. այդ գումարից քանի՞ անգամ կարող է վճարել՝ ա) 6 մանէթ, բ) 3 մանէթ, գ) 2 մանէթ, դ) 1 մանէթ:

Բ

1. 10-ի մէջ 5=	2. 1 × 3=	3. 1 × 1=
3 × 3=	4 × 1=	3-ի մէջ 3=
6-ի մէջ 2=	10-ի մէջ 10=	5-ի մէջ 1=
1 × 5=	7 × 1=	2 × 2=
4-ի մէջ 2=	7-ի մէջ 7=	4-ի մէջ 4=
9-ի մէջ 3=	5 × 1=	10-ի մէջ 1=
4 × 2=	4 × 2=	9 × 1=
5 × 2=	6-ի մէջ 3=	2 × 3=
7-ի մէջ 7=	2-ի մէջ 2=	9-ի մէջ 3=
4. 6= 3×	5. 2=2×	6. 10=5×
9= 3×	5=1×	4=1×
10= 2×	8=2×	6=2×
7= 1×	4=4×	9=3×
10=10×	9=3×	8=2×

7. Մէկն ունի 2 թերթ սպիտակ և 4 անգամ աւել մոխրագոյն թուղթ: Մոխրագունից 2 թերթ գործ է ածում: Ո՞րքան թերթ էր ընդամենը, և որքան մոխրագոյն թերթ մնաց:
8. Մի տիւր մէջ 3 թունգի գինի է մանում. քանի՞ թունգի կըմտի 3 այգալիսի տիւր մէջ:
9. Մի աղայ ունի 1 հինգկողէկանոց, 2 երկուկող. և մի 1 կողէկանոց: Այդ փողով մի տողած տետրակ գնեց. սորա գինն ի՞նչ է:
10. Աղաւնին ունի 2 թև. ուրեմն 4, 3, 2 աղաւնիները քանի թև ունին:
11. Քանի՞ կողէկ են 1 շահանոցը, 1 երեքկողէկան. և 1 կ.
12. Չորս հասակաւոր մարդ և 2 աղայ հաց էին ուտում: Մեծերը երկերկու ձու կերան, փոքրերը մէկ-մէկ. քանի՞ ձու կերան բոլորը միասին:

13. Մի մարդ 8 մանէթ ունի, պէտք է 2×5 մանէթ վճարէ. քանի մանէթ է պակասում նորան:
14. Ես մի թիւ մասածեցի մտքուս: Եթէ վերան 3 էլ աւելացնեմ, 7 կըստանամ. ի՞նչ թիւ է այդ:
15. Այժմ ուրիշ թիւ մտածեցի: Եթէ 4 աւելացնեմ, կըդառնայ 3×2 . այդ ի՞նչ թիւ էր:
16. Մի սանդուղք երկու մաս ունի. առաջինը ունի 2×2 աստիճան, երկրորդը 2×3 . քանի աստիճան է սանդուղք:
17. Մէկը անկեց 6 ծիրանի, 2 շորի և երկու թղի ծառ. նոցանից 2×2 ծառ արմատ բռնեց. որքանը չորացաւ:
18. Աղասին ունի մի 1 կող. 1 երկուկողէկանոց և 1 շահի. իսկ Միսակը 4 հատ երկուկողէկանոց. նոցանից ո՞վ աւելի փող ունի:
19. Մի պղնձի մէջ 4 կճուճ կաթ կայ: Միջից հանեցին 1 կճուճ և էլի 2 կճուճ, բայց իսկոյն աւելացրին մէջը 4 կճուճ և էլի 4 կճուճ. այժմ քանի՞ անգամ 3 կճուճ կաթ կայ պղնձի մէջ:

բ. Բազմապատկութիւն և բաժանութիւն

Ա.

1. 2-ի $\frac{1}{2}$ =	2. $2 \times 2=$	3. $2 \times 3=$
4-ի $\frac{1}{2}$ =	6-ի $\frac{1}{2}$ =	$2 \times 4=$
4. 8-ի $\frac{1}{2}$ =	5. 4-ի $\frac{1}{2}$ =	
$2 \times 5=$	6-ի $\frac{1}{2}$ =	
10-ի $\frac{1}{2}$ =	2-ի $\frac{1}{2}$ =	
6. Երկու մարդ հաւասար բաժանում են իրար մէջ 10, 4, 6, 8, 2, մանէթ. իւրաքանչիւրը որքան է ստանում:

7. Մի տիկ 6 թունգի գինի է տանում և լիքն է: Կէսը դատարկում են. քանի՞ թունգի է մնում մէջը:
8. Երկու եղբայրներ իրանց կուլաբում պահած ունին 8 մանէթ. որովհետև հաւասարապէս են սնտեսել, իւրաքանչիւրի կէս մասը քանի՞ մանէթ կըլինի:
9. $3 \times 1 =$ 10. $6 - 1\frac{1}{3} =$ 11. $4 - 1\frac{1}{4} =$
 $3 \times 2 =$ $9 - 1\frac{1}{3} =$ $8 - 1\frac{1}{4} =$
 $3 \times 3 =$ $4 \times 1 =$ $4 - 1\frac{1}{2} =$
 $3 - 1\frac{1}{3} =$ $4 \times 2 =$ $8 - 1\frac{1}{2} =$
12. Երեք հաւասարապէս բեռնաւորած էշեր 6 պարկ ցորեն են տանում. մէկի վերայ ճրքան է բարձած:
13. Կարապետը վեց տանձ ունի, որի 3-դ մասը գուլաբի է. քանի՞ հասն է գուլաբի:
14. Քանի մանէթ է ծախսում մի մարդ օրէնը, եթէ որ 8 մանէթ ա) 4 օրում, բ) 2 օրում քսակից գուրս է տալիս ծախսելու:
15. Կաշաղակը սովորաբար 8 ձու է անում. ընտանի աղանին միայն $\frac{1}{4}$ այդ թուի. քանի՞ ձու է անում վերջինը:
16. $5 \times 1 =$ 17. $6 \times 1 =$ 18. $8 - 1\frac{1}{8} =$
 $5 \times 2 =$ $6 - 1\frac{1}{6} =$ $9 \times 1 =$
 $10 - 1\frac{1}{5} =$ $7 \times 1 =$ $9 - 1\frac{1}{9} =$
 $5 - 1\frac{1}{5} =$ $7 - 1\frac{1}{7} =$ $10 \times 1 =$
 $10 - 1\frac{1}{2} =$ $8 \times 1 =$ $10 - 1\frac{1}{10} =$
19. Քանի՞ է՝
6-ի կէսը
8-ի «
10-ի «
20. Քանի՞ է՝
9-ի $\frac{1}{3}$ -ը $\frac{1}{9}$ -ը.
8-ի $\frac{1}{8}$ -ը, $\frac{1}{2}$ -ը, $\frac{1}{4}$ -ը.
10-ի $\frac{1}{10}$ -ը, $\frac{1}{2}$ -ը, $\frac{1}{5}$ -ը:
21. Ո՞րքան է գազի գինը, եթէ 8 արատով տալիս են՝
ա) 8 գազ, բ) 4 գազ, գ) 2 գազ:

Բ

1. $8 - 1\frac{1}{4} =$ 2. $8 - 1\frac{1}{4} - 2 =$ 3. $3 \times 3 + 1 =$
 $6 - 1\frac{1}{2} =$ $3 \times 2 + 2 =$ $7 - (2 \times 2) =$
 $3 \times 2 =$ $6 - 1\frac{1}{6} + 5 =$ $8 - 1\frac{1}{4} + 2 =$
 $7 - 4 =$ $7 - 2 + 3 =$ $2 \times 5 - 4 =$
 $9 - 1\frac{1}{9} =$ $10 - 1\frac{1}{2} - 3 =$ $3 + 3 - 6 =$
 $6 - 1\frac{1}{6} =$ $9 - 1\frac{1}{9} + 4 =$ $10 - 1\frac{1}{5} \times 4 =$
4. 8-ը քանիսով է աւելի քան 2, 4, 5, 7, 1, 6:
5. 2-ը քանիսով է փոքր քան 7, 3, 5, 9, 10, 4, 8:
6. Քանիսով է պակաս 4-ը քան 8, 6, 7, 5, 9, 10:
7. Քանիսով շատ է 10-ը քան 7, 9, 10, 8, 2, 5, 3:
8. Քանի՞ անգամ է պարունակած 2-ը 4-ի, 8-ի, 6-ի, 10-ի, մէջ:
9. Ո՞րքան է 2-ի, 8-ի, 4-ի, 6-ի, 10-ի $\frac{1}{2}$ -ը:
10. Ո՞րն է 9-ի և 7-ի, 8-ի և 1-ի տարբերութիւնը:
11. Ի՞նչ թիւ պէտք է 2 անգամ առնենք, որ 6 ստանանք:
12. Ի՞նչ թուի կէսը պէտք է առնենք, որ 5 ստանանք:
13. Ո՞ր թուի $\frac{1}{3}$ -ը պէտք է առնենք, որ 3 ստանանք:
14. Ի՞նչ թուին պէտք է տանք 6, որ 10 դառնայ:
15. Ո՞ր թուից պէտք է հանենք 3, որ այնքան ստանանք, որքան որ 2×3 է:
16. Ի՞նչ թուին պէտք է տանք 5, որ 6 ստանանք:
17. Ի՞նչ թուին պէտք է տանք 4, որ 2×4 -ից 1-ով աւելի ստանանք:
18. Ո՞ր թուի կէսը պէտք է առնենք, որ 2-ից 1-ով աւելի ստանանք:
19. Գ-ից հանիր $3 + 1 + 1 + 1 + 1$:
20. 2×2 -ի վերայ էլի համարիր $3 + 3$:
21. 8-ի քառորդն ու կէսը միասին հաշուիր:

560/5-66

БИБЛИОТЕКА
ИИИ СТИТУТА
ВОСТОКОВЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

ՄԵՏ ԿՈՒՆ ԿՐ ԳՐԱԴ
ԲՆԿ ԱՆՈՒՄԵՐԱ
ՀԱՍՈՒ-ԱՐՄ ԵՍՐ
Պ. Ա. ՄԻՇԿԻՆԻ
Ե. ՄՈՍԿՎԱ ԿՈՒՆ ԿՐ ԳՐԱԴ

22. Քանիսով 3×2 -ը շատ է 4×1 -ից:
23. Քանիսով 5×2 -ը շատ է 2×4 -ից:
24. Քանի՞ անգամ 8 -ը 2×4 -ի մէջ է պարունակուած:
25. Քանի՞ է $(2 \times 4 + 2)$ -ի $\frac{1}{5}$ -ը:
26. Քանի՞ է 6 -ի $\frac{1}{2}$ -ը 2 անգամ առնուած:
27. Քանի՞ անգամ կարելի $3 + 2$ -ը 2×5 -ից հանել:
28. Քանի՞ անգամ է մտնում $4 - 2$ -ը $8 - 2$ -ի մէջ:
29. Ո՞ր թիւն է 3 -ով աւելի քան 7 -ը:
30. Քանիսով է 7 -ը պակաս քան $6 + 4$:
31. Միասին սրբան կրկնի 8 -ի $\frac{1}{2}$ -ը և 6 -ի $\frac{1}{2}$ -ը:
32. Ո՞րքան է 3×3 -ի և 2×4 -ի տարբերութիւնը:
33. Ո՞րքան է $2 \times 5 - 9$:
34. Ո՞րքանով է շատ 2×4 -ը 6 -ից:
35. Ո՞րքանով 2×3 -ը քիչ է քան 4×2 :
36. Ո՞ր թիւն է 7 -ից 3 -ով պակաս:
37. Քանի՞ է 1×3 և 2×2 :
38. Ո՞րքան է 4×2 պակաս 5×2 -ից:
39. Ո՞րքան է $6 + 1 + 1 + 1 - (2 \times 2)$:
40. Ո՞րքան է $3 \times 2 + (3 \times 1) - 5$:

Գ.

- 1 Հայրը բերեց տասը ծիրան: Այդքանից Բարսեղն ստացաւ 5 -դ մասը, Եղիան 3 հատ, մայրը 4 . Էլի քանի՞ ծիրան մնաց:
- 2 Երկու լուսամուտը քանի՞ ապակի ունին, եթէ իւրաքանչիւրն ունի 3 հին և 1 նոր ապակի,
3. Մէկը պէտք է 9 կոպէկ վճարէ, բայց նա ունի միայն 1 հինգկոպէկանոց և 1 երկուկոպէկանոց. քանի՞ կոպէկ է պակասում նորան:

4. Մարիամը 4 տարեկան է. Մեսրոպի տարիքը 2 անգամ և մէկ տարով էլ աւելի է. քանի՞ տարեկան է Մեսրոպը:
5. Մանուկը 8 զրօշ ունի. քանի՞ զրիչ կարող է գնել, եթէ իւրաքանչիւրն արժէ 2 զրօշ. քանի՞ քարեզրիչ՝ եթէ հատը մէկ զրօշան:
6. Մի մարդ օրէնը 2 արասի է ծախսում և նորա փողը 4 օր բաւականանում է. սրբան փող ունի նա:
7. Լաւ խնձորի քթոցն արժէ 3 մանէթ. 9 մանէթով քանի՞ քթոց խնձոր կարելի է գնել:
8. Գուլաբի տանձի գրուանքէն արժէ 10 կոպ., դամբուլի գրուանքէն միայն նորա գնի 5 -դ մասը և էլի մի կոպ. քանի՞ կոպէկ արժէ ուրեմն:
9. Զօնգուրն ունի 4 սիւմ, հասարակ թաւը 7 . ուրեմն սա քանի՞սն աւելի ունի:
10. Կարուածատէրը մի արտի համար 10 մանէթ կապալաւարձ է ստանում և մի մանէթ հարկ է վճարում այդ կարուածի համար. սրբան եկամուտ ունի:
11. Հովիւը իւր որդուն յանձնեց մի փոքր հօտ 2×5 գառներից, որոնցից մէկը սատկեցաւ և մնացածի $\frac{1}{2}$ -ը ծախուեց Աւագ Շարաթին. քանի՞սը մնաց:
12. Վարպետը շաբաթ օրը տուն դառնալիս գնեց իստակ և ճրագու մօմ: Իստակ մօմին վճարեց 2 հատ շահանոցներ, իսկ ճրագու մօմին այդ փողի 5 -դ մասը և էլի 3 կոպէկ. սրբան վճարեց ուրեմն:
13. Մէկը ստացաւ 3 մանէթ + 2×3 մանէթ + 1 մանէթ: Ո՞րքան խոզ կարող էր գնել, եթէ հատը 5 մանէթ է:
14. 8 կակալից $\frac{1}{4}$ -ը փուչ է և $\frac{1}{8}$ -ը որդնոտ. մնացածը տուղ. քանի՞սն է տուղը:
15. Մի օրիորդ 7 կարմիր և 3 սպիտակ վարդ է քաղում. առաջին թիւը քանիսով է շատ, քան երկրորդի կըրկնապատիկը:

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿՐԹԱՆՈՒՅՑՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

- 16. Թէոզորը 8 աղանի ունէր՝ սպիտակ, կապոյտ և կարմիրագորշ. իւրաքանչիւր տեսակից քանի՞ աղանի ունէր:
- 17. Ճակատի աղուխի համար երկու կարգի մարգարիտներ էր հարկաւոր: Տէրը չորս չորս ուղարկեց իւրաքանչիւր կարգի համար: Կարողն ասաց՝ էլի հարկաւոր է երկու հատ. ընդամենը քանի՞սը պէտք է լինի:
- 18. Մի իմպերիալը 10 մանէթ ոսկի է համարվում. դորա հինգերորդ մասը գտիր. կէսը կոչվում է պօլուիմպերիալ. սորա $\frac{1}{5}$ մասը գտիր:
- 19. «Այն ի՞նչ թիւ է, որ 3 անգամ առնուած լինելով, 7-ից 2-ով աւելի կունենայ»: Անտօնն ասաց, թէ 2. ի՞նչ քանով սխալուեց նա:
- 20. Հայրը որդուն գիւղ տարաւ տօն օրերին: Նորա 9 ժամ ճանապարհորդեցին: Այս ժամանակի $\frac{1}{3}$ մասը և մէկ ժամ գործածեցին մինչև առաջին իջևան ոտով. այնտեղ մնացին 3 ժամ, իսկ մնացած ժամանակը գործածեցին մինչև գիւղ հասնելը սայլով, որ պատահմամբ այն կողմն էր գնում: Սայլով քանի՞ ժամ ման եկան:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ՝ 1—20 ԹՈՒԵՐ

Ա. 1—20 թուերի հասկացողութիւն

Ա.

- 1. Համարիր 10-ից մինչև 15, 15—10, 10—20, 20—10:
- 2. Համարիր 10—17, 17—10, 19—15, 14—20:
- 3. Համարիր 1—15, 17—8, 12—19, 18—6:

- 4. Համարիր 1—20, ամէն անգամ մի թիւ բաց թողելով, 20—1՝ երկերկու թիւ բաց թողելով, 1—20 երեք-երեք թիւ բաց թողելով:
- 5. 9-ից մինչև 16 համարիր՝ 14-ը և 12-ը թողելով:
- 6. Համարիր 1—20, և ընդհակառակն՝ չորրորդ թիւը բաց թողելով:
- 7. Ո՞ր թիւն է հետևում 9-ին, 17-ին, 16-ին, 14-ին, 19-ին, 12-ին, 8-ին, 11-ին, 20-ին:
- 8. Ո՞ր թիւն է 9-ից, 16-ից, 14-ից, 17-ից, 18-ից, 13-ից 15-ից, առաջ:
- 9. Ո՞ր թուերի մէջն է 11-ը, 14-ը, 18-ը, 19-ը, 17-ը, 13-ը:
- 10. Ո՞ր թիւն է 14-ի և 16-ի, 12-ի և 14-ի, 18-ի և 20-ի, 17-ի և 19-ի, 15-ի և 17-ի, 13-ի և 15-ի 16-ի և 18-ի մէջը:
- 11. Ո՞ր թուերն են 8-ի և 12-ի, 14-ի և 16-ի, 13-ի և 17-ի, 14-ի և 18-ի, 15-ի և 18-ի, 16-ի և 20-ի մէջը:
- 12. Ո՞րն է տասներեքերորդ, տասնեօթերորդ, տասնութերորդ թիւը:

Բ. ԳՈՒՄՐԵՐԵԼ ԵՒ ՀՆՆԵԼ:

1. 10+1=	2. 8+3=	3. 5+6=	4. 3+8=
11—1=	11—3=	11—6=	11—8=
9+2=	7+4=	4+7=	2+9=
11—2=	11—4=	11—7=	11—9=
5. 10+2=	6. 8+1=	7. 6+6=	8. 4+8=
10—2=	12—4=	12—6=	3+9=
9+3=	7+5=	5+7=	10+2=
12—3=	12+5=	12—7=	11+1=

- 9. Փոքր Յուսիկը 9 ամսական է. քանի՞ ամիս է պակասում, որ դառնայ մի տարեկան:
- 10. Քանի՞ օր է մի շաբաթը և չորս օրը:
- 11. Մի կին պէտք է 12 գազ կտաւ գործածէ, 7 գազ ունի արդէն. էլի քանի՞ գազ պէտք է գնէ:
- 12. Մի ճանճ և մի բզէզ 12 ոտ ունին: Բզէզը 6 ոտ ունի իսկ ճանճը քանի՞:

13.	15.	17.	19.
10+3=	5+ 8=	10+ 4=	5+ 9=
13-3=	13- 8=	14- 4=	14- 9=
9+4=	4+ 9=	9+ 5=	11+ 3=
13-4=	13- 9=	14- 5=	14-10=
8+5=	13-10=	8+ 6=	14- 4=
14.	16.	18.	20.
13-5=	13-3=	14-6=	14- 1=
7+6=	10+2=	7+7=	12+ 2=
13-6=	13-2=	14-7=	14- 2=
6+7=	12+1=	6+8=	13+ 1=
13-7=	13-1=	14-8=	4+10=

- 21. Քանի՞ զրօշ է մի շահանոցն ու 1 երկուկողականոցը:
- 22. Պետրոսը գնեց մի դիւթին քարեզրիչ և մէկն էլ աւերորդ ստացաւ. այժմ քանի՞ հատ ունի:
- 23. Մի պարտիզի մէջ 14 մրդի ծառ կայ, որոնցից 8-ը տանձենի են, մնացածը խնձորենի: Քանի՞ սն են խընձորենիները:
- 24. Նշանը 14 օր արձակուրդ ստացաւ: Այս միջոցին նախ 1 շաբաթ և 3 օր ճանապարհորդութիւն արեց. տանը քանի՞ օր կարող էր զուարճանալ:

25.	10+5=	15-5=	9+6=	15-6=	8+7=
26.	15-7=	7+8=	15-8=	6+9=	15-9=

27.	5+10=	15-10=	11+4=	15-4=	12+3=
28.	15-3=	13+2=	15-2=	14+1=	15-1=

29.	30.	31.	32.
10+6=	16- 8=	11+5=	16-3=
16-6=	7+ 9=	16-5=	14+2=
9+7=	16- 9=	12+4=	16-2=
16-7=	6+10=	16-4=	15+1=
8+8=	16-10=	13+3=	16-1=

- 33. Մի տասկողականոցը և մի հինգկողականոցը քանի՞ կողակ են:
- 34. Մէկուկէս տասնեակ ձուից նախ 6, ապա 3 հատ գործածուեց. տեղը քանի՞ ձու մնաց:
- 35. Մսավաճառը մի ոչխար է առնում 16 աբասով. իւր հետ ունի, 11 աբասի քանի՞ աբասի պարտք կը մնայ:
- 36. Սիմօնը մի մեծ և մի փոքրիկ տետրակ ու մի երկաթէ գրիչ է գնում, բոլորը 16 կողակով: Գրիչն արժէ մի կող., փոքր տետրակը 5. Ի՞նչ է ուրեմն մեծ տետրակի գինը:

37.	39.	41.	43.
10+7=	12+5=	10+ 8=	13+5=
17-7=	17-5=	18- 8=	18-5=
9+8=	13+4=	9+ 9=	14+4=
17-8=	17-4=	18- 9=	18-4=
8+9=	14+3=	8+10=	15+3=
38.	40.	42.	44.
17- 9=	17-3=	18-10=	18-3=
7+10=	15+2=	11+ 7=	16+2=
17-10=	17-2=	18- 7=	18-2=
11+ 6=	16+1=	12+ 6=	17+1=
17- 6=	17-1=	18- 6=	18-1=

- 45. Քանի՞ հատ են 1 դիւժինը և 5 հատը:
- 46. Մէկուկէս տասնեակ և 2 հատ խուրճերից 8 խուրճ այրուել է. քանի՞սն է մնացել տեղը:
- 47. Մի խոհարար իւր վարձից մի քառորդ տարուայ մէջ յետ է ձգել՝ ա-ին ամսում 4 մանէթ, բ-դ ամսում 7 մ. գ-դ ամսում նոյնպէս 7 մ. ընդամենը քանի՞ մանէթ:
- 48. Նա այդ փողից նոր չուխայ է առնում 9 մանէթով. սրբան փող է մնում:
- 49. Քանիսո՞վ 1 դիւժին և 6 հատը աւելի է քան մէկուկէս տասնեակը:
- 50. Մի մարդ 18 մանէթ պարտք ունի: Նա նախ վճարում է 12 մանէթ, յետոյ էլի 3 մանէթ. դեռ էլի քանի՞ մանէթ է մնում պարտական:
- 51. Նարդի խաղացողներից մէկը տարաւ 15 անգամ, միւսը 3 խաղ աւելի. քանի՞ խաղ տարաւ վերջինը:

52. 53. 54. 55.

10 + 9 =	12 + 7 =	19 - 5 =	17 + 2 =
19 - 9 =	19 - 7 =	15 + 4 =	19 - 2 =
9 + 10 =	13 + 6 =	19 - 4 =	18 + 1 =
11 + 8 =	19 - 6 =	16 + 3 =	19 - 1 =
19 - 8 =	14 + 5 =	19 - 3 =	19 - 10 =
56.	57.	58.	59.
10 + 10 =	20 - 8 =	15 + 5 =	20 - 3 =
11 + 9 =	13 + 7 =	20 - 5 =	18 + 2 =
20 - 10 =	20 - 7 =	16 + 4 =	20 - 2 =
20 - 9 =	14 + 6 =	20 - 4 =	19 + 1 =
12 + 8 =	20 - 6 =	17 + 3 =	20 - 1 =

60. Մի թօփ կաւը 19 գաղ է. նորանից նախ 6, ապա 5 գաղ կարվում է. էլի քանի՞ գաղ է մնում:

61. Փոքր Պէրճը 1 տարեկան և 8 ամսական է. ընդամենը քանի՞ ամսական է:

- 62. Անցեալ տարի մի նախրից 3 ոչխար սատկեց և 11 հատ ծախեցին, բայց միևնոյն ժամանակ 20 գառնուկներ ծնուեցան: Արդեօք նախիրը մեծացաւ թէ փոքրացաւ, և քանի՞ հատով:
- 63. Ոսնաչափն ունի 12 մատնաչափ. սրբան է 1 ոսնաչափը և 6 մատնաչափը. 1 ոսնչ. և 4 մատն. 1 ոսն. և 8 մատնաչափը:

Բ

1.	2.	3.		
2 + 3 + 6 = 11	9 + 1 + 10 = 20	3 + 3 + 8 = 14		
6 + 6 + 2 = 14	7 + 3 + 4 = 14	4 + 3 + 4 = 11		
5 + 7 + 6 = 18	4 + 6 + 5 = 15	9 + 2 + 8 = 19		
3 + 8 + 2 = 13	2 + 7 + 6 = 15	4 + 6 + 7 = 17		
4.	5.	6.		
12 - 3 - 6 = 3	3 + 9 - 4 = 8	12 + 4 + 2 - 4 = 14		
18 - 5 - 9 = 4	14 + 2 - 6 = 10	9 + 6 + 5 - 3 = 17		
14 - 3 - 7 = 4	13 + 6 - 7 = 12	12 + 2 + 1 - 3 = 12		
20 - 8 - 5 = 7	18 + 2 - 5 = 15	5 + 5 + 5 - 10 = 5		
11 - 7 - 3 = 1	17 + 3 - 2 = 18	12 + 1 + 6 - 5 = 14		
15 - 9 - 2 = 4	15 + 2 - 3 = 14	6 + 7 + 5 - 4 = 14		
17 - 4 - 4 = 9	11 + 8 - 7 = 12	5 + 6 + 7 - 2 = 16		
16 - 2 - 2 = 12	13 + 4 - 4 = 13	3 + 8 + 4 - 10 = 5		
20 - 2 - 3 = 15	16 + 3 - 1 = 18			
7. 18 = 9 +	17 = 10 +	14 = 7 +	16 = 8 +	13 = 9 +
14 = 5 +	13 = 8 +	18 = 10 +		
8. 15 = 9 +	20 = 7 +	16 = 13 +	12 = 2 +	19 = 15 +
20 = 7 +	19 = 8 +	13 = 4 +		
9. 2 = 10 -	5 = 14 -	3 = 17 -	6 = 18 -	2 = 13 -

10.	11.	12.
5=10 —	4+11=	19-11=
7=12—	16-12=	20-15=
9=18—	7+12=	5+12=
17=19—	13-11=	16-13=
14=20—	18-16=	15-11=

13. 4 մանուկ տնկադին ստացան: Առաջինն ստացաւ 4, երկրորդը 4, երրորդը 6, չորրորդը նմանապէս 6: Միասին այս քանի՞ եղաւ:
14. Մի մարդ երկու պիքք է առնում, որոնցից մէկն արժէ 7 արասի, միւսը 5 արասի, և նա տալիս է 3 մանէթանոց. քանի՞ արասի պէտք է յետ ստանայ:
15. Կարապետն ունի 3 շահանոց և էլի ուրիշ փող, ընդամենը 20 կոպէկ. ի՞նչ տեսակ փողեր կարող են լինել այդ մնացածները:

Գ. ԲԱԶՄԱԳՈՏԿԵԼ ԵՒ ԲԸԹՆԵԼ

Ա. Բազմապատկութիւն ու պարունակութիւն:

1.	2.
1×2= 2-ի մէջ 2=	1×3= 3-ի մէջ 3=
2×2= 4-ի « 2=	2×3= 6-ի « 3=
3×2= 6-ի « 2=	մինչև մինչև
4×2= 8-ի « 2=	6×3= 18-ի մէջ 3=
5×2= 10-ի « 2=	1×4= 4-ի մէջ 4=
մինչև մինչև	մինչև մինչև
10×2= 20-ի մէջ 2=	4×4= 16-ի մէջ 4=

3.	4.
5×4= 20-ի մէջ 4=	1×7= 7-ի մէջ 7=
1×5= 5-ի « 5=	2×7= 14-ի « 7=
2×5= 10-ի « 5=	1×8= 8-ի « 8=
3×5= 15-ի « 5=	2×8= 16-ի « 8=
4×5= 20-ի « 5=	1×9= 9-ի « 9=
1×6= 6-ի « 6=	2×9= 18-ի « 9=
2×6= 12-ի « 6=	1×10= 10-ի « 10=
3×6= 18-ի « 6=	2×10= 20-ի « 10=

5. 2 շաբաթն ու 5 օրը քանի՞ օր են:
6. 4 հատ շահանոցը քանի՞ կոպէկ է:
7. 20 կոպէկը քանի՞ 2 կ., 3 կ., շահանոց, 10 կոպէկանոց ունի:
8. Փառնակը 15 կոպէկի մատիտ է առնում, հատը 3 կոպէկով: Քանի՞ մատիտ կըստանայ:
9. Քանի՞ թուի գործելու ասեղներ են ա) 10, բ) 15, գ) 20 հատը, երբ մի թուիը 5 հատից է բաղկացած:
10. Եթէ մի տան մէջ օրէն 2 մանէթ է մտնում ընտանիքի պէտքերի համար, քանի՞ օր կարող է նա կառավարուել 16 մանէթով:
11. Քանի՞ կոպէկ են 3 շահին, 1 երկուկոպէկանոցը և 1 կոպէկը:
12. Քանի՞ շահին է 15 կոպէկ դառնում:
13. Քանի՞ զագ կտաւ կարելի է առնել 18 արասով, եթէ 1 զագին 6 արասի պէտք է վճարել:
14. Շաբաթն ունի 6 բանելու օր. 3 շաբաթը քանի՞ այդպիսի օրեր ունի:
15. Մի մարդ 20 օր աշխատեց. քանի՞ բանելու շաբաթ և օրեր է այդքանը:
16. Կարապետը 6 տարեկան է, նորա եղբայր Մինասը 3 անգամ նորանից մեծ է: Մինասը քանի՞ տարեկան է:

17. Մի սայլապան 16 ձի ունի. նա պէտք է ֆուրգոններ լծէ, ամեն մի ֆուրգոնին 4 ձի. քանի՞ ֆուրգոն պէտք է լծուի:

18. $10^{\circ} \times 2$	19. $15^{\circ} \times 5$	20. $(2 \times 5) + 4 =$
$12^{\circ} \times 2$	$16^{\circ} \times 4$	$(3 \times 6) + 2 =$
$18^{\circ} \times 3$	$18^{\circ} \times 2$	$(4 \times 4) + 2 =$
$14^{\circ} \times 2$	$20^{\circ} \times 2$	$(2 \times 8) + 4 =$
$20^{\circ} \times 4$	$12^{\circ} \times 4$	$(3 \times 3) + 6 =$
21. $14^{\circ} \times 7$	22. $12^{\circ} \times 3$	23. $(2 \times 4) - 6 =$
$15^{\circ} \times 3$	$18^{\circ} \times 9$	$(2 \times 9) - 8 =$
$16^{\circ} \times 2$	$16^{\circ} \times 8$	$(5 \times 4) - 9 =$
$18^{\circ} \times 6$	$12^{\circ} \times 6$	$(3 \times 6) - 7 =$
$20^{\circ} \times 5$	$20^{\circ} \times 4$	$(4 \times 4) - 6 =$

24. Գտիր 5-ի եռապատիկը և 3 էլ վերան գիր:
25. Եթէ մի թուից 2 հանեմ, ես դեռ էլի կունենամ 4-ի քառապատիկը. ո՞րն է այդ թիւը:

Բ. Բազմապատկումիւն եւ բաժանումիւն.

1.		2.	
$2 \times 1 =$	$2\text{-ի } \frac{1}{2} =$	$3 \times 1 =$	$3\text{-ի } \frac{1}{3} =$
$2 \times 2 =$	$4\text{-ի } \frac{1}{2} =$	$3 \times 2 =$	$6\text{-ի } \frac{1}{3} =$
$2 \times 3 =$	$6\text{-ի } \frac{1}{2} =$	<i>մինչև</i>	<i>մինչև</i>
$2 \times 4 =$	$8\text{-ի } \frac{1}{2} =$	$3 \times 6 =$	$18\text{-ի } \frac{1}{3} =$
$2 \times 5 =$	$10\text{-ի } \frac{1}{2} =$	$4 \times 1 =$	$4\text{-ի } \frac{1}{4} =$
<i>մինչև</i>	<i>մինչև</i>	<i>մինչև</i>	<i>մինչև</i>
$2 \times 10 =$	$20\text{-ի } \frac{1}{2} =$	$4 \times 4 =$	$16\text{-ի } \frac{1}{4} =$
3.			
$4 \times 5 =$	$20\text{-ի } \frac{1}{4} =$	$5 \times 4 =$	$20\text{-ի } \frac{1}{5} =$
$5 \times 1 =$	$5\text{-ի } \frac{1}{5} =$	$6 \times 1 =$	$6\text{-ի } \frac{1}{6} =$
$5 \times 2 =$	$10\text{-ի } \frac{1}{5} =$	$6 \times 2 =$	$12\text{-ի } \frac{1}{6} =$
$5 \times 3 =$	$15\text{-ի } \frac{1}{5} =$	$6 \times 3 =$	$18\text{-ի } \frac{1}{6} =$

4.

$7 \times 1 =$	$7\text{-ի } \frac{1}{7} =$	$9 \times 1 =$	$9\text{-ի } \frac{1}{9} =$
$7 \times 2 =$	$14\text{-ի } \frac{1}{7} =$	$9 \times 2 =$	$18\text{-ի } \frac{1}{9} =$
$8 \times 1 =$	$8\text{-ի } \frac{1}{8} =$	$10 \times 1 =$	$10\text{-ի } \frac{1}{10} =$
$8 \times 2 =$	$16\text{-ի } \frac{1}{8} =$	$10 \times 2 =$	$20\text{-ի } \frac{1}{20} =$

5. Լաւ գլուխ գինու թունդին արժէ 2 մանէթ. քանի՞ մանէթ արժէ 7 թունդին:
6. Վեց օրում Ա. շահվում է 18 մանէթ. օրէնը քանի՞:
7. Աբասու մէջ քանի՞ ուղալթուն ու քանի՞ շահի կայ, և քանի՞ կողէկ իւրաքանչիւրի մէջ:
8. Սերմի մսխարն 2 կողէկ է. ի՞նչ արժէ 6, 8, 9, 10 մսխարը:
9. 5 գրուանքան արժէ 15 կողէկ. ի՞նչ արժէ 1 գր.:
10. 3 կտոր սետին առաւ Մեսրոպը 18 կողէկով. հատին ի՞նչ է սուելը:

11. 12. 13.

$12\text{-ի } \frac{1}{2} + 4 =$	$16\text{-ի } \frac{1}{4} - 2 =$	$4 + 3 =$
$20\text{-ի } \frac{1}{5} + 3 =$	$18\text{-ի } \frac{1}{2} - 5 =$	$2 + 7 =$
$18\text{-ի } \frac{1}{9} + 4 =$	$12\text{-ի } \frac{1}{6} - 1 =$	$5 + 14 =$
$20\text{-ի } \frac{1}{10} + 16 =$	$20\text{-ի } \frac{1}{5} - 2 =$	$18 - 6 =$
$18\text{-ի } \frac{1}{3} + 12 =$	$14\text{-ի } \frac{1}{2} - 5 =$	$13 + 3 =$

14. Ո՞րն է մեծ՝ 15-ի $\frac{1}{3}$ -ը, թէ 20-ի $\frac{1}{4}$ -ը:
15. 4 քոյր ստացան $2 + 4 + 8 + 2$ ընկողյդներ և պէտք է հաւասար բաժանեն իրար մէջ. իւրաքանչիւրն ի՞նչ կը ստանայ:

Ն Ր Կ Ր Ո Ր Դ Ա Ս Տ Ի Ծ Ա Ն

1—100 թուեր

Ա. 1—100 թուերի չեսլեսնողութիւն

Ա.

1. Համարիւր 1-ից մինչև 10 (1, 2, 3, 10):
2. Այժմ այսպէս՝ 1, կամ միաւոր. 2, կամ 2 միաւոր. 3, կամ 3 միաւոր մինչև՝ 10, կամ 10 միաւոր, կամ 1 տասնաւոր:
3. Համարիւր տասնաւորներով 10-ից մինչև 100. (10, 20, 30, 40, և այլն):
4. Նմանապէս՝ 30-ից մինչև 90, 70—100, 20—100:
5. Նմանապէս՝ 100—10, 90—40, 60—10:
6. Նմանապէս՝ 10—100, ամեն անգամ մի տասնաւոր թիւ բաց թողելով:
7. Նոյնպէս 100—10:

Բ

1. Միաւորներով համարիւր 1—20, 20—40, 40—60:
2. Նմանապէս՝ 20—1, 40—20, 60—40:
3. Նմանապէս՝ 35—75, 48—84, 16—100:
4. Նոյնպէս՝ 1—40, ամեն անգամ մի թիւ բաց թողելով:
5. Նմանապէս՝ 1—50, ամեն անգամ երկու թիւ բաց թողելով:

6. Նմանապէս՝ 60—20, ամեն անգամ մի, երկու թիւ բաց թողելով:
7. Համարիւր ուսումնարանի լուսամուտների բոլոր ապակիները. նոյնպէս աշակերտների թիւը:
8. Ո՞ւր է այս դասատան մէջ 12-դ, 19-դ, 20-դ, աշակերտը:

Գ

1. Ո՞ր թուերի մէջն է 40, 29, 72, 11, 95:
2. Ո՞ր թուերի մէջն է 68, 86, 80, 77, 38:
3. Ո՞ր թիւն է 90-ի և 92-ի, 60-ի և 58-ի մէջ:
4. Ո՞ր թիւն է 47-ի և 49-ի, 94-ի և 96-ի մէջ:
5. Ո՞ր թուերն են 50-ի և 56-ի, 93-ի և 86-ի մէջ:

Դ

1. Քանի՞ միաւոր են 2 տասնաւոր, 4 տասնաւոր, 9 տասնաւոր, 7 տասնաւոր:
2. Քանի՞ միաւոր են 3 տասնաւոր, 5 տասնաւոր, 8 տասնաւոր, 10 տասնաւոր:
3. Քանի՞ տասնաւոր և միաւոր պարունակուում են 14, 29, 40, 32, 23, թուերի մէջ:
4. Նոյնպէս՝ 49-ի, 94-ի, 41-ի, 35-ի, 78-ի մէջ:
5. Նոյնպէս՝ 37-ի, 52-ի, 83-ի, 38-ի, 47-ի, 74-ի, 60-ի, 61-ի, 43-ի, 34-ի, 99-ի:
6. Ի՞նչպէս է կոչուում այն թիւը, որ 6-ով և յետևից զրոյով (7-ով և յետևից 2-ով) ենք գրում:
7. Ի՞նչ թիւ է գրուում 2 երկուսով (3-ով, 4-ով և այլն):
8. Ի՞նչպէս են գրուում 48, 84, 39, 93, 45, 54, և այլն:

Բ. Գ Ո Ւ Մ Ա Ր Ե Լ

Ա.

(Նախ կրկնիր 1—20 թուերի գումարման խնդիրները)՝
Հաշուիր միասին՝

1. 10+4	2. 51+6	3. 2+7	5. 35+8
30+9	35+3	12+7	49+9
20+6	22+7	22+7	67+6
60+5	36+3	32+7	75+8
40+8	31+8	42+7	86+7
80+8	22+7		42+8
90+9	35+5	և այլն:	
50+4	81+8		
60+9	92+4	4. 3+8	6. 38+9
20+5	63+3	13+8	48+7
80+7	25+5	23+8	36+9
90+3	67+2	33+8	45+8
70+6	75+4	43+8	36+5
40+5	88+2	և այլն:	36+6

7. Մի մանուկ ուզում է փռոսն թողել: Այդ նպատակով 36 արշին թել է վեր առնում. բայց երբ որ այդքանը իւր աչքին կարճ է երևում, 9 արշին էլ աւելացնում է. այժմ քանի՞ արշին է թելի երկարութիւնը:
8. Մի վաճառական 80 մանէթի ապրանք է ստանում. մաքան ու ճանապարհածախքը 9 մանէթ է: Ապրանքն ի՞նչ է նստում իրան:
9. 1 գրուանքան 32 լոտ է: Ո՞րքան է 1 գր. և 8 լոտը. 1 գր. և 7 լոտը. 1 գր. և 4 լոտը. 1 գր. և 5 լոտը:
10. Մի ընտանիքում շաբաթը գործ են անում միջին

թուով 15 ձու, միւսում միայն 7 հատ. 1 շաբաթում այդ երկու ընտանիքի պէտքը որքան է:

11. Տարեկան հաշուից երևում է որ պարոն Ա. գրքերի վերայ ծախք է ունեցել՝ գրավաճառին աուել է 45 մանէթ և կազմարարին 9 մանէթ. գումարը որքան է:
12. Մի մարդ ճանապարհորդութիւն է անում: Ձիով գնում է 7 վերստ մինչև փոստի իջևանը և յետոյ փոստով է գնում էլի 75 վերստ: Ո՞րքան գնաց ընդամենը:
13. Քանի՞ օր են 1 ամիս և 7 օրը. 1 ամիս և 4 օրը. 1 ամիս և 9 օրը: (1 ամիսը=30 օր):

14.	15.	16.
50+2+3=	60+5+7=	40-ին աւելացրու 2, 3 և 5
40+5+6=	30+9+6=	60-ին « 3, 7 « 8
70+9+8=	20+8+4=	80-ին « 5, 3 « 9
60+2+1=	60+6+5=	50-ին « 8, 7 « 6

17. Նպարավաճառը (բաղկալը) երկուշաբթի օրը վաճառեց 14 գրուանքայ խնձոր, հինգշաբթի օրը 6 գրուանքայ և շաբաթ օրը 5 գր.: Բոլոր վաճառքը որքան էր:
18. Երեք կտոր կտաւից մէկը 30 գազ է, միւսը 8 և երրորդը 22: Երեքը միասին քանի՞ գազ են:
- Կազմիր հետևեալ կարգերը՝
19. 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, և այլն:
20. 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, և այլն:
21. 1, 4, 7, 10, 13, 16, և այլն:
22. 2, 5, 8, 11, 14, 17, և այլն:
23. 3, 6, 9, 12, 15, 18, և այլն:
24. 5, 10, 15, 20, 25, 30, և այլն:

Բ

Գումարիք՝

1. 10+20	2. 10+20	4. 29+40	5. 15+10
40+30	20+20	32+50	25+10
50+40	30+20	47+40	35+10
60+30	և այլն:	78+20	և այլն:
20+70	3. 10+30	39+60	6. 15+10
60+40	20+30	25+50	15+20
80+20	30+30	42+40	15+30
և այլն:	և այլն:	և այլն:	և այլն:
7. Մի բախում 20 վառիկ և 40 հաւ կայ. ընդամենը քանի՞սն են:
8. Անտօնի հայրը 40 տարեկան է, մայրը 30 տարեկան. ծնողների տարիքը միասին քանի՞ն է:
9. Նիկոլը իւր կուլում 45 կոպէկ ունի. քեռին նորան ընծայեց էլի 20 (30, 40, 50) կոպէկ: Նա այժմ քանի՞ կոպէկ ունի:

Գ

Գումարիք՝

1. 20+15	2. 10+12	4. 25+23
30+47	20+12	42+15
60+37	30+12	27+31
50+28	և այլն:	64+23
40+45	3. 10+13	56+43
50+39	20+13	22+44
70+28	30+13	32+36
80+16	և այլն:	45+14

5. 15+11=26	6. 16+15=31	7. 19+12=31
13+26=39	25+27=52	11+42=53
14+18=32	14+16=30	55+35=90
23+39=62	53+19=72	48+44=92
28+25=53	28+32=60	25+36=61
39+45=84	47+49=96	49+35=84
46+28=74	36+48=84	58+33=91
67+25=92	54+27=81	62+19=81
8. Սուրբ Գրքի Հին Կտակարանն ունի 5 գիրք, Նոր Կտակարանը 27. միասին քանի՞ գիրք են:
9. Մի շէնք 26 արշին բարձրութիւն ունի և նորա վերայ ամբարձած աշտարակը 9 արշինանոց է. ուրեմն ի՞նչ բարձրութեան վերայ է նստած ծիծեռնակը, որ աշտարակի ծայրին է:
10. Թորթումեանցը իւր հաշուեմատեանում նշանակած ունի յունվար ամսին 45 մանէթ ծախքից դուրս, փետրվարին 37 մ. ընդամենը որքան է նշանակած:
11. Մի ուսումնարանում իւրաքանչիւր աշակերտ մի մատիտ է ստանում ընծայ: Առաջին դասատունն ստանում է՝ 1 դոժին և 6 հատ, ք—դ և դ—դ դասատուները 9 հատ և 8 հատ: Ո՞րքան աշակերտներ կան այդ դասարաններում:
12. Կարապետը 10 տարեկան է, հայրը նորանից 31 տարով մեծ, պապը հօրից 49 տարով է մեծ: Քանի՞ տարեկան է պապը. (91 տար.): Քանի տարեկան են միասին՝ ա) Կարապետն ու հայրը. (52 տար.), բ) Կարապետն ու պապը. (101 տարեկան):
- Ծան. Եթէ հարկաւոր է՝ գործադրիր նմանապէս հանելու խնդիրների Գ. և Գ. յօդուածները, հանելիք + մնացորդ = ամբողջական թիւ:

7*)

1.

- ա) $49 + 37 = 86$
- բ) $28 + 25 = 53$
- գ) $37 + 28 = 65$
- դ) $58 + 35 = 93$

3.

- ա) $28 + 29 = 57$
- բ) $59 + 39 = 98$
- գ) $19 + 58 = 77$
- դ) $49 + 39 = 88$

5.

- ա) $17 + 24 = 41$
- բ) $36 + 49 = 85$
- գ) $48 + 36 = 84$
- դ) $87 + 12 = 99$

2.

- ա) $26 + 39 = 65$
- բ) $55 + 28 = 83$
- գ) $34 + 39 = 73$
- դ) $66 + 17 = 83$

4.

- ա) $58 + 19 = 77$
- բ) $23 + 28 = 51$
- գ) $55 + 29 = 84$
- դ) $16 + 68 = 84$

6.

- ա) $15 + 37 = 52$
- բ) $23 + 49 = 72$
- գ) $36 + 58 = 94$
- դ) $68 + 19 = 87$

- 7. Երկու կող է ծախուում. մինը 49 մանէթով, միւսը 47. ձրքան պէտք է վճարել երկուսի համար: (96 մ.):
- 8. Մի բուրաստանի մէջ կան 25 մայիսի և 19 տարեկան վարդեր. միասին քանի՞ թուփ են: (44):
- 9. Վաճառականը մի ապրանք գնեց 48 մանէթով: Ծախելու ժամանակ շահուեց 17 մանէթ. ձրքանով վաճառեց: (65 մ.):

*) 1. ա. $49 + 1 = 50$, $50 + 36 = 86$. նոյնպէս և՛ բ, գ, դ:
 2. ա. $26 + 40 = 66$, $66 - 1 = 65$. նոյնպէս և՛ բ, գ, դ:
 3. ա. $30 + 30 = 60$, $60 - 2 - 1 = 57$. նոյնպէս և՛ բ, գ, դ:
 4. ա. $58 + 19 = 77 + 20 = 97$. նոյնպէս և՛ բ, գ, դ:

6

- 1. $3 + 14 - 2 = 15$
- 2. $3 \times 2 + 6 = 12$
- 3. $2 \times 2 + (3 \times 3) = 13$
- 4. $2 \times 4 + 3 + 4 = 15$
- 5. $8 + (2 \times 2) = 12$
- 6. $11 + 10 + (3 \times 3) = 30$
- 7. $3 \times 2 + (2 \times 3) = 12$
- 8. $3 \times 1 + 9 + 7 = 19$
- 9. $2 \times 2 + (2 \times 7) = 18$
- 10. $6 + 1 + (2 \times 3) = 13$
- 11. $2 \times 4 + (4 \times 2) = 16$
- 12. $8 \times 1 + (10 \times 1) = 18$
- 13. $2 \times 2 + 8 = 12$
- 14. $5 \times 1 + 9 = 14$
- 15. $4 \times 2 + (2 + 2) = 12$
- 16. $8 + 5 + (3 \times 3) = 22$
- 17. $(8 - t \frac{1}{2}) + (9 - t \frac{1}{3}) + 10 = 17$
- 18. $3 \times 3 + (2 \times 5) - 3 = 16$
- 19. $(10 - t \frac{1}{2}) + 10 + 20 + 30 = 65$
- 20. $5 \times 1 + (10 - t \frac{1}{5}) + 50 = 57$
- 21. $49 + (4 - t \frac{1}{2}) + (8 - t \frac{1}{2}) = 55$
- 22. $10 - 4 + (6 - 4) + (3 \times 3) = 17$

- 23. Մարթան ունէր 9 արշին կարմիր և 14 արշին կապույտ ժապաւէն: Կարմիրի 3-դ մասը փոխեց իւր քոյր Մարիամի հետ և 5 արշին դեղին ժապաւէն. այժմ նա քանի՞ արշին ժապաւէն ունի: (25 արշ):
- 24. Արամը, Բարսեղը և Գրիգորը միասին ընծայ են ստանում 15 մանէթ, որ հաւասար բաժանեն: Նորա իրանց բաժինները զցում են իրանց կուլի մէջ, ուր Արամն արդէն ունէր 25, Բարսեղը 29 և Գրիգորը 27 մանէթ. ձրքան է այժմ ա) իւրաքանչիւր կուլի քանակութիւնը, բ) այդ 3 մանուկների յետ ձգած գումարը միասին:—(Արամի կուլան՝ 30 մ., Բ. կ., 34 մ., Գր. կ., 32 մ., բ) 96 մանէթ):
- 25. Վաճառական Առուշանը այս շաբաթ վաստակեց 56 մ. անցեալ շաբաթ նոյնքան փաս ստացաւ և 3 անգամ

- էլ 15 մանէթի 5-դ մասը. նորա վնասը սրբան է: (65 մանէթ):
26. Կարապետն ասում է. «Եթէ ես 3×5 և էլի 2 մ. ունենայի, իմ դրամս դարձեալ 20 մանէթով պակաս կը լինէր Սերոբի ունեցածից»: Ո՞րքան է Սերոբի դրամը: (37 մանէթ):
27. Վաճառականը մետաքսէ թել ծախեց՝ 1 գրուանքայ, 1 գր. 12 լոտ, 3 անգամ էլ հինգական լոտ. սրբան լոտ ծախեց ընդամենը: (91 լ.):
28. Ո՞ր թիւն է 40-ով աւելի, քան 28-ը: (68):
29. Ո՞ր թիւը 29-ով և էլի 9-ի $\frac{1}{3}$ -ով աւելի է, քան 17: (49):
30. Կարապետը Արշակի դրամի կրկնապատիկն ունի, իսկ երկուսը միասին ունին 18 մանէթ. սրբան ունի մէկը, և սրբան միւսը: (Կր. 12 մ. Ար. 6. մ.):
31. Մի մարդ նոր հագուստ է կարել տալիս: Չուխան արժէ 36 մանէթ, արխալուզը 9 մանէթ, վարտիկը 18 մանէթ. գումարը քանի՞ է: (63 մ.):
32. Հրապարակական աճուրդով շատ բան էին ծախում. մի մարդ մեծ ընկուզէ պահարանի գինը հասցրեց 50մ-ի 2 ջուալ ալիւրի գինը՝ ջուալին 9 մանէթ: Ո՞րքան պէտք է վճարէ: (68 մ.):
33. Պարոն Մ. ձմեռուայ վերարկու պէտք է կարել տայ: Մահուզն արժէ 26 մանէթ, աստառն ու միւս մանր-մունրը 16 մանէթ, օձիքի համար մազը 26 մանէթ, կարողին վարձ պէտք է արուի վերջինի կիսից 3 մանէթ պակաս: Ի՞նչ կընտէ վերարկուն: (78 մ.):
34. Մէկը պէտք է վճարէ 12 մանէթի $\frac{1}{3}$ -ը, 16-ի $\frac{1}{8}$ -ը, 20-ի $\frac{1}{5}$ -ը 2×7 և 10 մ.: Նա ունի 30 մանէթ. էլի քանի՞ պէտք է վաստակէ, որ կարողանայ բոլոր պարտքից ազատուել: (4 մ.):

35. Մի ճանապարհորդ իջևանում վճարեց՝ խորովածի համար 50 կ., հացի՝ 10, պանիրի 10, մի շիշ գինու համար 30 կոպէկ. սրբան վճարեց բոլորը: (1 մ.):
36. Լոտն ունի 3 մսխալ. 3 լոտ որ գումարես, քանի՞ մսխալ կը գումարուի:

Գ. Ն Ե Ե Լ

Ա.

(Սախ կրկնիւր 1—20 թուերի հանման խնդիրները):

Հանիր՝		Հաշուիր՝	
1. 43-ից 3	2. 29-ից 9	3. 46—5	4. 96—2
57 « 2	47 « 7	29—7	77—4
47 « 5	58 « 6	35—2	58—7
89 « 6	89 « 8	89—5	63—1
Պակասացրու՝		Նուազեցրու՝	
5. 83—4	6. 62—3	7. 52—7	8. 74—9
68—9	75—8	63—8	93—5
45—6	64—7	61—5	73—6
56—8	50—6	82—6	35—7
9. Ո՞րքանով 3-ը քիչ է քան 45, 54, 99, 66:			
10. Ո՞րքանով 77-ը շատ է քան 4, 3, 2, 6:			
11. Ո՞րքանով 2-ը պակաս է քան 14, 19, 27, 33:			
12. Ո՞րքանով 48-ը շատ է քան 4, 3, 6, 8:			
13. Ո՞րքանով 6-ը պակաս է քան 59, 96, 77, 89:			
14. Հանիր 5՝ 21-ից, 8՝ 22-ից, 4՝ 13-ից, 6՝ 31-ից:			
15. Դուրս արի 4՝ 20-ից, 3՝ 60-ից, 6՝ 24-ից, 8՝ 40-ից:			
16. Պակասեցրու 8՝ 27-ից, 7՝ 33-ից, 5՝ 54-ից, 9՝ 90-ից:			

- 17. Նուագեցրն 2՝ 81-ից, 8՝ 84-ից, 7՝ 82-ից, 5՝ 84-ից:
- 18. Ո՞րքանով 71-ը մեծ է քան 4, 9, 5, 3:
- 19. Ո՞րքանով 9-ը քիչ է քան 18, 21, 31, 41:
- 20. Ո՞րքանով 60-ը աւելի է քան 5, 9, 2, 6:
- 21. Ո՞րքանով 7-ը նուազ է քան 15, 41, 24, 32:
- 22. Մի կին 6 տարով պակաս է քան իւր ամուսինը, որ 35 տարեկան է. կինը քանի՞ տարեկան է:
- 23. 1 փութ շաքարից 8 գրուանքան է մնացել. ո՞րքան է է գործածուել:
- 24. 1 մանէթից 8 կոպէկ է ծախսուել. ո՞րքան է մնացել:
- 25. Մի երկրագործ 84 փութ սերմացու ունի, միւսը 7 փութ պակաս. սա քանի՞ փութ ունի:
- 26. Ուսումնարանը տարին (52 շաբաթ) 13 շաբաթ աօնում է. ուսման համար քանի՞ շաբաթ է մնում:
- 27. Մի մարդ աղանձներ է պահում, և ունի 32 հատ զանազան տեսակներից: Նոցա մէջ 9 հատ քարքաջողներ են. միւս տեսակներից ո՞րքան են:

Կազմի՛ր հետեւեալ շարքերը՝

28. 100, 98, 96, 94, և այլն.	30. 100, 96, 92, 88, և այլն.		
29. 100, 97, 94, 91, և այլն.	31. 99, 97, 95, 93, և այլն.		
32. 100—3	33. 99—2	34. 98—5	35. 97—6
90—3	89—2	88—5	87—6
80—3	79—2	78—5	77—6
և այլն.	և այլն.	և այլն.	և այլն.
36. 91—4	37. 92—7	38. 94—8	39. 93—9
81—4	82—7	84—8	83—9
71—4	72—7	74—8	73—9
և այլն.	և այլն.	և այլն.	և այլն.

Բ

- Որքան է՝
1. 100—10	2. 70—30	3. 86—40	4. 36—20
100—20	90—50	75—30	45—40
100—30	60—40	95—20	59—30
90—10	80—70	64—30	67—50
- 5. Ո՞րքանով 78-ը շատ է քան 70, 60, 50, 40:
 - 6. Ո՞րքանով 67-ը շատ է քան 30, 20, 60, 10:
 - 7. Ո՞րքանով 20-ը քիչ է քան 47, 74, 36, 63:
 - 8. Ո՞րքանով 40-ը քիչ է քան 59, 99, 74, 66:
 - 9. Ո՞րքան է 94-ի և 20-ի, 66-ի և 30-ի տարբերութիւնը:
 - 10. 100 արշին ժապաւէնի 50-ը մետաքսից է, մնացածը բամբակով խառն է. վերջինը ո՞րքան է:
 - 11. Ատաղձագործը 100 գերան է ապսպրում. 60 հատ գոմէշներով են ուղարկում, մնացածը լասա (տոփ) շինած: Ուրեմն ո՞րքան են ջրով ուղարկում:
 - 12. Բանջարանոցի մէջ 96 գլուխ կաղամբ էր ցանած: 3 տասնեակը որդնահար եղան, մնացածը խնամքով՝ ճիւճուներից ազատելով պահպանուեցան: Քանի՞սն էր մնացածը:
 - 13. Մի տանտիկին 1 փութ 14 գրուանքայ զետնախնձոր ունի: Նորանից գործ ածեց 20 գրուանքայ. ո՞րքան մնաց:
 - 14. Մի մանուկ ծնուեց մայիսի 22-ին, վախճանուեց յունիսի 5-ին. ի՞նչ հասակի մեռաւ նա: (14 օրական): (Մայիսը քանի՞ օր ունի):
 - 15. Եթէ մի մարդու հագուստը 8 գրուանքայ է քաշում, ուրեմն ո՞րքանով աւելի թեթեւ է, քան հին դիւցազունների երկաթէ սպառազինութիւնը, որ 32 գրուանքայ էր քաշում: (24 գրուանքայ):

16. Մի վաճառական 75 փթանոց արկղ է ստանում, բայց սպասում էր ստանալ 50 փթանոց. սրբան աւելի ստացաւ: (25 փութ):

9.

1. 78—34=44	2. 61—21=40	3. 75—15=60
65—42=23	42—22=20	65—35=30
36—23=13	65—35=30	78—28=50
95—44=51	95—25=70	69—29=40
4. 90—26=64	5. 40—25=15	6. 91—26=65
40—32=8	60—54=6	75—29=46
70—47=23	80—33=47	84—15=90
80—64=16	90—52=38	36—28=8
7. 42—25=17	8. 33—19=14	9. 92—35=57
98—69=29	87—49=38	62—45=17
83—47=36	92—73=19	67—39=28
10. Նուազեցրու 100-ը՝
24, 45, 32, 48, 72, 96, 84, 36, 57, 64 թ.
Պատասխան. 76, 55, 68, 52, 28, 4, 16, 64, 43, 36:
11. Հետևեալ թուերը 60-ի հասցրու՝
36, 15, 18, 24, 32, 54, 48, 42, 25, 16:
Պատասխան. 24, 45, 42, 36, 28, 6, 12, 18, 35, 44:
12. Հիւան (գիւրգար) Արութիւնը իւր 53 տարեկան դառնալու օրն ասում է. «22 տարի առաջ վարպետ օրհնուեցայ»: Ի՞նչ հասակի էր այն ժամանակ: (31 տ.):
13. Մի վաճառական զանազան ապրանք է ծախում 69 մանէթի: Բայց առձեռն ստանում է միայն 28 մանէթ. ստանալիք քանի՞ մանէթ է մնում: (41 մ.):
14. Մէկ մարդ մի ամսում 73 մանէթ եկամուտ ունեցաւ և 51 մանէթ ծախք. սրբան է աւելորդը: (22 մ.):

15. Մի կալուածքում կայ 26 հատ ձի և 45 հատ տաւար. քանի՞ հատ տաւար աւելի է: (19 հ.):
16. Չորրորդ դարում Գրիգոր Լուսաւորիչը քրիստոնէութիւնը տարածեց Հայաստանում, այդ ժամանակն էլ շինուեց Ս. Կարապետի վանքը. սրբան դար է անցել այնուհետև: (15):
17. Այս տարի տան վարձն է 96 մ., բայց անցեալ տարի ստացուեց միայն 79 մ., որովհետև շարունակ կենող չկար մէջը. տարբերութիւնը սրբան է: (17 մ.):
18. «Մեր մեծ ու սիրուն ընկուզի ծառը քանի՞ տարեկան կըլինի», հարցրեց Հայրապետը հօրից: Սա պատասխանեց՝ «Ընկուզենու տարիքը իմ տարիքից 16 տարով պակաս է, ես էլ 51 դարունք եմ տեսել. մնացածը հիմի ինքդ իմացիր»: Ո՞րքան է ընկուզենու տարիքը: (35):
19. Մի մշակ Շուշում մշակութիւն արեց 48 շաբաթ, Թիֆլիզում 1 տարի և 12 շաբաթ. սրբան աւելի մնաց Թիֆլիզում: (16 շ.):
20. Վաճառականը մի ապրանք ծախու է տալիս 62 մանէթով և այդպէս 16 մանէթ է աշխատում. սրբանով է գնել ինքը նոյն ապրանքը: (46 մ.):

Ժան. Կարելի է վարժեցնել նմանապէս գումարման խնդիրներին Գ և Գ յօդուածները. գումարից—գումարելիքներից մէկը=միւս գումարելիքին:

Գ*)

1.	2.	3.
ա) 58—29=29	57—39=18	55—37=18
բ) 36—17=19	65—38=27	86—39=47
գ) 57—39=18	33—17=16	47—18=29
դ) 83—75=8	72—49=23	53—29=24
4.	5.	6.
ա) 75—14=61	38—19=19	67—29=38
բ) 36—19=17	55—37=18	58—36=22
գ) 75—28=47	62—28=34	79—24=55
դ) 42—26=16	91—38=53	68—28=40

7. 85 ջուալ ցորենից 39 ծախուել է. էլի քանիսը կայ ծախու: (46 ջ.):

8. Երկու դասատան մէջ 96 աշակերտ կայ. ստորին դասատանում նստած են 59. վերին դասատանում որքան կըլինին: (37 աշ.):

Ե

1. Գումարիր 15 և 20, գումարիցն էլ 9 հանիր: (26):

2. ***) Գումարիր 18, 19 և 20 և նոցանից հանիր 30: (27):

3. Հանիր 3՝ 27-ից, մնացորդին էլ աւելացրու 15: (39):

4. Ո՞րքան է 30+40—19: (51):

*) 1. ա) 58—30=28, 28+1=29.

2. ա) 59—39=20, 20—2=18.

3. ա) 55—35=20, 20+2=18.

4. ա) 74—14=60, 60+1=61.

**) Գումարում են այսպէս՝ 18+19+20: Ի՞նչու այսպէս:

5. Ո՞րքան է 30-ից 10 հանած և 7 աւելացրած: (27):

6. 34-ի և 38-ի տարբերութեան վերայ աւելացրու 2×4 : (12):

7. Քանի անգամ է պարունակում 5-ը 77-ով պակաս 97-ի մէջ: (4):

8. Ո՞ր թիւն է 24-ով առաւել, քան 32—(3 անգամ 2): (50):

9. 35+6-ին կցիր 18—9=

10. $3 \times 3 + (9 - 3) + (90 - 30) =$

11. $80 - 70 + (30 - 10) =$

12. $90 - 13 + (4 + 2) + (3 \times 3) =$

13. $10 + 11 + 12 + 13 - 14 =$

14. $33 + 4 - 10 =$

15. $10 + 20 + 30 - 44 =$

16. Երկու բաժանմունքի աշակերտներն են 35 և 36: Մի օր եկել էին ուսումնարան միայն 49 աշակերտ. որքան չէին եկել: (22 աշ.):

17. Մի գիւղացի ունի 4 ձի, 10 կով և 6 խոզ. նորա գրացին ունի 8 ձի, 12 կով և 40 խոզ: Դրացին որքան աւելի անասուն ունի: (40 հատ):

18. Մէկը 14 տարեկան հասակին աշակերտութեան գնաց արուեստ սովորելու. 4 տարուց յետոյ քարգանձ գառաւ և վեց տարուց յետոյ էլ՝ վարպետ (ուստայ): Քանի տարի է որ նա վարպետ է, եթէ ինքը այժմ արդէն 60 տարեկան է: (36 տ.):

19. Մի մեծ տիւր մէջ 24 թունգի գինի կայ: Միջից 9 թունգի դատարկում են և էլի լցնում են մէջը 3×2 թունգի. այժմ որքան գինի կայ տիւր մէջ: (21 թ.):

20. Մի ուղղանկիւնանի պարագ 30 կանգուն լայնութիւն ունի, 12 կանգունով էլ պակաս երկարութիւն. որքան է նորա շրջանակը: (96 կանգուն.):

2

- 1. $26+34+2=62$ 3. $36+18-9=45$
- $35-17-3=15$ $43+8-17=34$
- $23+8-5=26$ $60-14-24=22$
- $14+64+4=82$ $60+40-33=67$
- 2. $13+8+11=32$ 4. $18+27-17=28$
- $30-4-6=20$ $16+49-35=30$
- $49+5-3=51$ $29+36-42=23$
- $16+24+36=76$ $100-14-72=14$
- $49-6+50=93$ $80+16-9=87$

5. Շատացրու՝

- 15-ով 40-ի և 26-ի տարբերութիւնը: (29)
- 28 " 96 « 46 « (78)
- 47 " 54 « 39 « (62)
- 68 " 72 « 86 « (82)
- 95 " 63 « 58 « (100)

6. Հանիր՝

- 30-ից 29-ի և 17-ի տարբերութիւնը: (18)
- 60 " 24 « 50 « (34)
- 80 " 100 « 85 « (65)
- 72 " 90 « 64 « (46)
- 93 " 44 « 82 « (55)

7. Ո՞րքանով աւելի կամ պակաս է $3+4+49$ -ը՝ $5+19+27$ -ից: (5-ով աւելի):

8. Ո՞րքան պէտք է աւելացնել $80+16-9$ քանակութեան վերայ, որ 100 դառնայ: (13):

9. Մինչև 80 սրբան է պակասում ինձ, եթէ $45+16-36$ ունիմ: (55):

10. Ո՞րքանով 64-ի և 35-ի գումարն աւելի է, քան այդ թուերի տարբերութիւնը: (70):

Գ, Բ Ա Ջ Մ Ը Պ Ը Տ Կ Ե Լ

1. Վարժութիւններ մէկ անգամ մէկի սահմաններում

Ա.

Ա.՝

1. 1×1	2. 1×2	3. 1×3	4. 1×4	5. 1×5
2×1	2×2	2×3	2×4	2×5
3×1	3×2	3×3	3×4	3×5
մինչև	մինչև	մինչև	մինչև	մինչև
10×1	10×2	10×3	10×4	10×5

6—10 Շարունակել մինչև 10×10

Այսպէս էլ պէտք է վարժեցնուի ամեն հիմնական թուի դարձնելը իւր կէսերի, երրորդականների, քառորդների և այլ ուրիշ մասերի:

Բացի այս ան էլ՝

11.	12.	13.	14.	15.
1×1	2×1	3×1	4×1	5×1
1×2	2×2	3×2	4×2	5×2
1×3	2×3	3×3	4×3	5×3
մինչև	մինչև	մինչև	մինչև	մինչև
1×10	2×10	3×10	4×10	5×10

16—20 Շարունակութիւն մինչև 10×10 :

Շարքից դուրս խնդիրներ. զորօրինակ սրբան է՝

21. 2×4	22. 3×7	23. 4×6	24. 3×8
8×6	6×8	7×7	7×6
և այլն.	և այլն.	և այլն.	և այլն:

25. Մի մարդ սրբան է աշխատում 6 օրում, եթէ օրէնն ստանում է 3 աբասի:

26. 7 ափսէ կայ դրած, իւրաքանչիւրի վերայ 6 նարինջ. ընդամենը քանի՞ նարինջ է:

27. Քանի անկիւն ունին միասին 7 եռանկիւնանոցները (քառանկիւնանոցները):
28. Աննան և Եղիսաբէթը մրցում էին գուլպայ գործելու մէջ. մինչև որ Եղիսաբէթը 9 պտոյտ արեց, Աննան կրկնապատիկը գործեց: Ուրեմն Աննան որքան գործեց:
29. Ղ—ցին 1 սաժէն փայտ ծախեց և նկուղում պէտք է դարսել էր, բայց այդ նկուղն այնքան բարձր չէր, որ 3 արշին լայնութեամբ և 3 արշին բարձրութեամբ փայտ առնէր. նա շատ խորամանկ հնար գտաւ և սասաց առնողին. „Ազն, 3 ու 3 վեց չէ՞. ես կըդարսեմ 4 արշին երկար, 2 արշին էլ բարձր, որ էլի 6 կըլինի, — և աւելացրեց, — ես ամեն տեղ այդպէս եմ դարսում“: Ուղիղ է այս հաշիւը, թէ խաբէբայութիւն կայ մէջը:
30. Ո՞րքան ձի պէտք է լծուի 6 հատ չորսձիանի ֆուրգօնի մէջ:

31.	32.	33.
1 սաժ. = 3 արշ.	1 շաբ. = 7 օր	1 մ. = $\frac{2}{2}$ մ.
2 « = 6. «	2 « = 14 «	2 « = $\frac{4}{2}$ «
3 « = 9 «	3 « = 21 «	3 « = $\frac{6}{2}$ «
մինչև	մինչև	մինչև
10 սաժ. = 30 արշ.	10 շաբ. = 70 օր	10 մ. = $\frac{20}{2}$ մ.
34.	35.	
1 մնթ. = $\frac{4}{4}$ մնթ.	1 շահին = 5 կոպ.	
2 « = $\frac{8}{4}$ «	2 « = 10 «	
3 « = $\frac{12}{4}$ «	3 « = 15 «	
մինչև	մինչև	
10 մնթ. = $\frac{40}{4}$ մնթ.	10 շահին = 50 կոպ.	

36. ա) Աստ կարգով երկուսների, չորսերի, ութերի շարքը:
բ) Ի՞նչպէս է կոչվում չորսերի շարքի 3-դ թիւը. ինների շարքի 6-դ թիւը:

- դ) Ո՞ր շարքերումն է պատահում 24-ը, որ շարքերում 30-ը, 63-ը:
37. Գտիր 5×2 -ի հնգապատիկը: (50):
38. 7×9 -ից հանիր 20: (43):
39. Ո՞րքանով 3×8 -ն աւելի է քան 3×5 -ը: (9-ով):
40. 3×8 -ի և 5×6 -ի տարբերութիւնը բաժանիր 3 հաւասար մասի: (2):
41. 3×4 աւելացրո՛ւ 7×9 -ին: (75):
42. 9×5 -ը պակասացրո՛ւ 26-ով: (19):
43. Աշակերտները խաղալու համար ունին 6 մեծ գնդակ և 6 անգամ էլ այդքան փոքր գնդակներ. ընդամենը որքան ունին: (42):
44. Ուսումնարանի 2 բաժանմունքի մէջ 25 նստարան կայ, իւրաքանչիւր նստարանը 3 աշակերտի համար: Մէկ բաժանմունքում 30 աշակերտ կայ. միւսումը որքան են: (45):
45. Կալուածատէր Գ-ը դարբնին վճարեց զանազան երկաթէ գործիքներ շինելու համար 8 հատ հինգմանէթանոցներ, 5 երեքմանէթանոցներ և 6 մէկմանէթանոցներ: Գարբինը որքան գումարի հաշիւ ստացաւ: (61 մ.):

1. Վարժութիւններ մասամբ մէկ անգամ մէկի սահմաններից դուրս

Ա.

Հաշուիր՝			
1. 2×20	2. 2×11	3. 2×24	4. 6×14
3×30	3×12	3×32	2×49
2×40	4×22	2×36	3×31
5×20	5×11	5×19	4×23

- 5. Ո՞րքան թերթ են 2, 3, 7, 8, 5 տետրակները: (1 տետրակը = 10 թերթի):
- 6. Քանի մանէթ է 2, 3, 4, 5 թուամանը:
- 7. Մի գրագիր օրէնը 20 երես է գրում. սրբան կը գրէ՝ 2, 3, 4 օրումը:
- 8. Այգու մէջ 4 կարգ ծառ կայ տնկած, իւրաքանչիւրի մէջ 22 ծառ. սրբան ծառ է ընդամենը:
- 9. Մի բարեգործ կին նոր տարուն 6 աղքատ մանուկներին ընծաներ ուղարկեց: Իւրաքանչիւր մանուկ ստացաւ 2 շապիկ, 3 գոյգ գուլպայ, 12 խնձոր և 16 կտոր գոգինազ: Ո՞րքան շապիկ, գուլպայ, խնձոր և գոգինազ ուղարկեց բարեգործը:
- 10. Մի նաւ ջրի հոսանքով 25 ժամում հասնում է իւր նպատակի կէտին: Դարձը տևում է 3 անգամ աւելի ժամանակ. սրբան ժամ կը տեսէ դարձը: (75 ժամ):
- 11. Ուսումնարանի գաւթում բոլոր մանուկները 8 դաս էին բաժանուած, իւրաքանչիւրում 12 հոգի. 2 դասը վարժվում էր ուսանելով, միւս երկուսը գնդակ ձգելով, իսկ մնացածներն օձապտոյտ վազելով. սրբան մանուկ կար գաւթում: (96.) Ո՞րքանն էին ուսանում (24), վազում (48), գնդակ ձգում (24):
- 12. Մրգավաճառն ունի 9 լիդր խնձոր, 6 լ. տանձ և 8 լ. դեղձ. սրբան գրուանքայ ունի իւրաքանչիւր տեսակ մրգից (*): (81, 54, 72):
- 13. Հացթուխը 3 ջուալ ալիւր ունի. օրէնը 3 փութ հաց թխելով 9 օրում նրա ալիւրը սպառուեց. ընդամենը սրբան ալիւր ունէր և որքան մէկ ջուալում: (27, 9):
- 14. Ո՞րքան տանձ պէտք է բաժանուի 8 մանուկներէ մէջ,

(* Այստեղ լիդրը հաշուած է 9 գրուանքայ բայց շատ տեղ 10 գր. է համարում:

- եթէ ամեն մէկը 12 հատ պէտք է ստանայ: (96):
- 15. Ուսնաչափն ունի 12 մասնաչափ. 1 սաժէնը քանի մասնաչափ ունի: (84):
- 16. Դուժինն ունի 12 հատ. հաշուիր հատով 2, 3 մինչև 8 գուժին: (24, 36, և այլն):

Բ

1.	2.	3.	4.
13×7=91	25×3=75	20×4=80	19×5=95
14×6=84	18×5=90	15×6=90	16×4=64
22×4=88	12×8=96	23×4=92	18×3=54
16×3=48	13×5=65	21×3=63	15×5=75
15×4=60	17×3=51	24×4=96	12×6=72
18×4=72	19×2=38	33×3=99	13×4=52
16×6=96	12×7=84	32×2=64	25×2=50

- 5. Կազմարարը 12 տետրակ է ուզում կազմել, իւրաքանչիւրը 3 թերթ թղթից. սրբան թուղթ է հարկաւոր նորան: (36 թերթ):
- 6. Մի ճանապարհորդ օրէնը 8 վերստ ման է գալիս ոտքով, երկու շաբաթում սրբան ճանապարհ կը գնայ, եթէ երկու օր էլ հանգստանայ այդ միջոցին: (96 վ.):
- 7. Մի հնավաճառ (գալալ) 11 գորգ է գնում. հատը 9 մանէթով. սրբան է նորա ծախքը: (99 մ.):
- 8. Ո՞րքան տղայ կայ ուսումնարանում, եթէ այնտեղ 14 նստարան կայ, և իւրաքանչիւր նստարանի վերայ 7 աշակերտ է նստում: (98):
- 9. Մի ընտանիք ամիսը 7 մանէթի հաց է առնում. մէկ տարում սրբան կը ծախսի: (84 մ.):
- 10. Դարձրով 13 շաբաթը օրերի, 19 մանէթը—աբասի-

ների, 18 սաժէնը—արշինների: (91 օր, 95 աբասի, 54 արշին):

Ժանօթ. Գործածիր նաև բաժանման (59—62 երեսների) Ա. և Բ. պարբերութիւնների խնդիրները. բաժանարար \times քանորդով=բաժանելիին:

11.*)	12.	13.
$2 \times 3 \times 2 = 12$	$2 \times 2 \times 4 = 16$	$2 \times 2 \times 5 = 20$
$3 \times 3 \times 2 = 18$	$3 \times 2 \times 4 = 24$	$3 \times 2 \times 5 = 30$
$4 \times 3 \times 2 = 24$	$4 \times 2 \times 4 = 32$	$4 \times 2 \times 5 = 40$
մինչև	մինչև	մինչև
$10 \times 3 \times 2 = 60$	$10 \times 2 \times 4 = 80$	$10 \times 2 \times 5 = 100$
14.	15.	16.
$3 \times 2 \times 6 = 36$	$8 \times 2 \times 3 = 48$	$3 \times 3 \times 3 = 27$
$5 \times 3 \times 3 = 45$	$7 \times 2 \times 4 = 56$	$5 \times 5 \times 2 = 50$
$9 \times 2 \times 4 = 72$	$6 \times 5 \times 2 = 60$	$4 \times 2 \times 4 = 32$

17. 8 լուսամուտի մէջ քանի՞ ապակի կայ, եթէ իւրաքանչիւր փեղկը 2 և կամարը նոյնպէս 2 ապակի ունին: (48):

18. Վարդն առաւ 5 մատիտ մի-մի շահիով. քանի՞ կոպէկ տուեց: (25 կոպ.):

9.**)

1. $3 \times 29 = 87$	2. $48 \times 2 = 96$	3. $2 \times 49 = 98$
$19 \times 4 = 76$	$4 \times 18 = 72$	$39 \times 2 = 78$
$28 \times 3 = 84$	$2 \times 38 = 76$	$3 \times 19 = 57$

*) Մանուկներն այսպէս են ասում՝ $2 \times 3 = 6 \times 2$ կամ 12:

***) 1. 3×29 -ի փոխարէն այսպէս հաշուիր՝ $3 \times 30 = 90$ առանց 3×1 , կըմնայ 87:

2. $(48 = 6 \times 8)$: $6 \times 2 = 12$, $8 \times 12 = 96$:

14. $3 \times 10 - (3 \times 8) = 3 \times 2$:

4. 5×17 -ին աւելացրու 9: (94):
5. 3×24 -ը պակասեցրու 17-ով: (55):
6. 5×12 -ը առաւելացրու 3 անգամ 7-ով: (81):
7. Ո՞րքանով 100-ը աւելի է, քան 7 անգամ 14-ը: (2-ով):
8. Ո՞րքան է 4×18 -ի և 7×5 -ի տարբերութիւնը: (37):
9. Ո՞ր թիւը 13-ով աւելի է քան 6×14 : (97):
10. Ո՞րքան պէտք է հանեմ 3×14 -ից, որ տեղը 30 մնայ: (12):
11. Ո՞րքան է $3 \times 3 + (9 \times 4)$: (45)
12. Ո՞րքան է $6 \times 5 + (5 \times 6)$: (60)
13. Ո՞րքան է $2 \times 2 + (8 \times 8)$: (68)
14. Ո՞րքան է $3 \times 10 - (3 \times 8)$: (6)
15. $3 \times 3 + (5 \times 10) - 9 =$ (50)
16. $7 \times 7 + (2 \times 4) - (5 \times 4) =$ (37)

9

1. Չորս զրպանում փող կայ, իւրաքանչիւրում 12 մանէթ: Ո՞րքան փող կըմնայ, եթէ զրպաններից 25 մ. հանուի: (23 մանէթ):
2. Մի մարդ 3 ջուալ սպիտակ ալիւր և 2 ջուալ թուխ ալիւր է առնում, սպիտակի ջուալը 15 մանէթով, թուխինը 11 մանէթով. տալիս է միայն 50 մանէթ. ռըքան է մնում պարտական: (17):
3. 7 թրթուրները միասին ռըքան աւելի աչքեր ունին, քան 9 սարգերը (մամուկները), եթէ թրթուրն ունի 12, սարգը 8 աչք: (12):
4. 4 դիւժին և 8 հատը դարձրու հատերի. 12 շաբաթ և 3 օրը—օրերի. 9 սաժէն և 2 արշինը—արշինների: (56 հատ, 87 օր, 29 արշ.):
5. Ո՞րքան է պակաս 4×14 մասնաչափին, որ սաժէն

- դառնայ, -6×16 կոպէկին, որ մթ. դառնայ, -2×17 շաբաթին, որ տարի դառնայ: (28 մտ., 4 կ., 18 շբ.):
6. Ընտանիքը 10 անդամներից է բաղկացած: Նոցանից 4-ը վեց-վեց, իսկ միւսները եօթ-եօթ շապիկ ունին: Ո՞րքան շապիկ կայ տան մէջ: (66 շպ.):
7. Մի գիւղացի շուկայում ծախում է 6 սագ երկերկու մանէթով. և 8 խոզ իննական մանէթով. ինքն էլ գրպանումն ունէր 16 մանէթ: Ո՞րքան փող կը դարձնէ տուն, եթէ նախօրօք տան համար 30 մանէթի իրեղէններ էլ առնի: (70 մանէթ):
8. Մի փոքրիկ պարտէզ 9 գազ լայնութիւն ունի: Երկարութիւնը դորանից 5 անգամ և էլի 6 գազով աւելի է: Ո՞րքան է ուրեմն երկարութիւնը: (51 գ.):
9. Մի դահլիճում կախած է տասնաթիւ ճաղ, որի իւրաքանչիւր թիւը 3 ճրագակալ ունի: Բացի այս՝ դահլիճի պատերի վերայ 20 միսեղանի ճրագակալներ կան. քան ճրագ կայ այնտեղ: (50):
10. Մի մարդ ամէնը 90 մանէթ եկամուտ ունի, բայց ծախսում է միայն 75 մանէթ: Նա ո՞րքան է անտեսում տարուայ իւրաքանչիւր քառորդում: (45 մ.):
11. Մի չարչի 9 ոչխար է առնում՝ հատը ութ մանէթով: Ուրիշի վերայ ծախելու ժամանակ ընդամենը 22 մ. է վաստակում. ո՞րքան փող է ստանում ուրեմն: (94 մ.):
12. Մի մանուկ 9 տարեկան է, նորա քոյրը 10 տարեկան: Եթէ դու տղի տարին 4 անգամ և քրոջ տարին 3 անգամ առնես և միասին գումարես, նոցա պապի հասակը կիմանաս: Ի՞նչ հասակի է պապը: (66 տ.):

Ե. Ի Ա Փ Ա Ն Ե Լ

1. Վարժութիւններ մէկ անգամ մէկի սահմաններում

Ա. ՊԱՐԹՈՒԹԻՆՆԵՐ

Ա.

1.

2-ն է 2 անգամ 1		1-ը 2-ի մէջ=2
4 « 2 « °		2-ը 4-ի « =
6 « 2 « °		3-ը 6-ի « =

մինչև

20-ն է 2 անգ. 10		10-ը 20-ի մէջ=2
------------------	--	-----------------

2.

3-ն է 3 անգամ 1		1-ը 3-ի մէջ=3
6 « 3 « °		2-ը 6-ի « =
9 « 3 « °		3-ը 9-ի « =

մինչև

30-ն է 3 անգ. 10		10-ը 30-ի մէջ=3
------------------	--	-----------------

3—9. Այս կերպ միւս շարքերն էլ պէտք է կազմուին կարգով:

Այլ և 1, 2, 3, մինչև 10 ամբողջ թուերը պէտք է դարձնել 2, 3, 4, և այլ մասների:

Որքան անգամ է պարունակվում՝

10. 2-ը 18-ի մէջ		11. 4-ը 16-ի մէջ
4-ը 36-ի «		5-ը 20-ի «
5-ը 15-ի «		8-ը 48-ի «
4-ը 24-ի «		9-ը 36-ի «
6-ը 42-ի «		7-ը 56-ի «

12. 5-ը 45-ի մէջ	12. 6-ը 48-ի մէջ
8-ը 72-ի «	9-ը 72-ի «
9-ը 63-ի «	10-ը 80-ի «
6-ը 42-ի «	7-ը 49-ի «
8-ը 40-ի «	5-ը 35-ի «

14. Միրազը մի տակառ գինի է ծախել 32 մանէթով, որ 80 շիշ է պարունակում: Թունգին ի՞նչպէս է ծախել, եթէ 5 շիշը մի թունգի համարենք: (2 մ.):
15. Մի հացն արժէ 3 կոպ. սրբան հաց կարելի է առնել 3 արասով: (20):
16. 24 գազ կտաւից քանի՞ շապկացու կարելի է կարել, եթէ իւրաքանչիւրի համար 3 գազ բաւական համարուի:
17. Ո՞րքան հնգանկիւն պէտք է նկարել, որպէսզի 45 անկիւն ստացուի:
18. Ո՞րքան սագ է մորթել խոհարարը, եթէ 20 թև է հաւաքել:
19. Մի գրող, որ շաբաթը 6 գրիչ է բանեցնում, սրբան ժամանակում կը վերջացնէ 4 դուժին գրիչը:
20. Մշակը օրէնը վաստակում է 5 արասի. 30 արասին քանի՞ օրում կը վաստակէ:
21. Քանի՞ շաբաթ է կազմում 14, 21, 35, 49, 28 օրը:
22. Քանի՞ արասի են 40, 20, 60, 80, 100 կոպ.:
23. Քանի՞ շահի են 35, 45, 40, 30 կոպ.:
24. Քանի՞ ուղալթուն են 40, 60, 80, 20 կ.:
25. Քանի՞ լիդր են 18, 90, 63, 54, 45 գրուանքան:
26. Քանի՞ լոտ են 12, 24, 18, 27, 9 մսխալը:

Բ

Քանի՞ անգամ է պարունակվում՝

1. 4-ը՝ 16-ի, 20-ի, 36-ի, 28-ի մէջ:
2. 8-ը՝ 32-ի, 16-ի, 48-ի, 24-ի «
3. 7-ը՝ 28-ի, 14-ի, 35-ի, 70-ի «
4. 5-ը՝ 45-ի, 15-ի, 30-ի, 40-ի «
5. 6-ը՝ 54-ի, 12-ի, 48-ի, 36-ի «

Ո՞ր թիւն է պարունակվում՝

6. 3 անգամ՝ 30-ի, 21-ի, 24-ի, 18-ի մէջ:
7. 7 « 49-ի, 63-ի, 42-ի, 21-ի «
8. 6 « 42-ի, 30-ի, 18-ի, 60-ի «
9. 8 « 72-ի, 64-ի, 40-ի, 54-ի «
10. 9 « 81-ի, 72-ի, 63-ի, 45-ի «

11.

2-ն է 1 անգամ 2	
3 « 1 « 2 և 1	
4 « 2 « 2	
5 « 2 « 2 և 1	
6 « 3 « 2	
7 « 3 « 2 և 1	

12.

8-ը 16-ի մէջ = 2, մնացորդ —	
8 17 « = 2 « 1	
8 18 « = 2 « 2	
8 19 « = 2 « 3	
8 20 « = 2 « 4	
8 21 « = 2 « 5	

և այլն:

և այլն:

Ո՞րքան անգամ և ի՞նչ մնացորդով է մանում՝

13. 5-ը 16-ի մէջ	14. 8-ը 50-ի մէջ
4 21-ի «	7 36-ի «
9 37-ի «	4 22-ի «
15. 6-ը 39-ի մէջ	16. 7-ը 16-ի մէջ
4 18-ի «	6 14-ի «
5 23-ի «	9 73-ի «

17. Ո՞րքան աւելորդ կը մնայ, եթէ 19 հինգ-հինգ գատենք:

18. Ո՞րքան ութ կարելի է կազմել 60-ից, և որքան կը լինի աւելորդը:
19. Մարգիւր պէտք է երկու մարգի աւելորդ խոտը քաղհանէ ճաշից յետոյ 2 ժամից մինչև երեկոյեան ժամը 7. Եթէ առաջ աւարտէ գործը, այն ժամանակ մինչև ժամի 7-ը ազատ պէտք է լինի խաղալու: Եւ նա քաղհանում է 2 ժամում 1 մարդ. որքան ժամ ազատութիւն կը ստանայ:
20. Մի թոփ չիօց, որ 34 գազ է, պէտք է փոքր արխալուղներ կարուեն չորս-չորս գազ կտորից՝ քաղաքի մէջ ծախելու համար. որքան արխալուղ կը կտրուի և ի՞նչքան կտոր կը մնայ:
21. Ա. ո 5 կոպ., 9 կոպ., 15 կոպէկ երկուկոպէկանոցներով (և կոպէկանոցներով):
22. Նմանապէս ս. ո շահիներով 11 կ., 21 կ., 24 կ., 37 կ.:

9.

1. Ի՞նչ թուի մէջ է պարունակվում 5-ը 4 անգամ:
2. Ո՞րքան անգամ պէտք է 6 վեր առնել 18 ստանալու համար:
3. 81-ի մէջ որքան 9 կայ:
4. Ես մի թիւ մտածեցի: Եթէ այս թիւը 7 անգամ առնեմ, կը ստանամ 28. Ո՞րն է այդ թիւը:
5. Ո՞ր թիւը կարող եմ 8 անգամ հանել 32-ից:
6. Ո՞ր թիւն է մտնում 7 անգամ 70-ի մէջ:
7. Ես մի թիւ մտածեցի. 45-ը նորա իննապատիկն է. որքան է ինքը թիւը:
8. Ո՞րքան անգամ 4-ը մտնում է 16+30-ի մէջ: (11 անգամ 2 մնացորդ):
9. Ո՞ր թուի մէջ է 36-ի և 40-ի տարբերութիւնը 7 անգամ մտնում: (28-ի մէջ):

10. Քանի՞ անգամ է 4×2 -ը $60 - 4$ *)-ի մէջ մտնում: (7 անգամ):
11. Պաիը այն թիւը, որ 72-ի մէջ $9 \times$, 80-ի մէջ $10 \times$ է մտնում:
12. 24-ը նուագեցրու 16-ով և տես, թէ մնացորդը որքան անգամ է 80-ի մէջ պարունակվում: (10 անգամ):
13. Մի արուեստաւոր շաբաթը վաստակում է 10 մանէթ. վեց շաբաթուայ վաստակով որքան ջուալ ալիւր կարող է գնել, եթէ ջուալը 10 մանէթ արժէ:
14. Հիւրերի համար միքանի սեղան էին բաց անում. 5 դիւժին գզալ դարսեցին, իւրաքանչիւր սեղանի վերայ 10 գզալ. քանի՞ սեղան բաց արին: (6):
15. 35 ընկուզից Յակոբը 7 հատ ինքն է ուտում. մնացածը իւր եղբայրների մէջ այնպէս է բաժանում, որ իւրաքանչիւրն ստանում է 7 հատ. որքան եղբայր ունէր: (4):
16. Մարթան հրէայից 20 կոպէկի ասեղներ գնեց. 4 հատին տուեց 5 կոպ. որքան ասեղ ստացաւ: (16 հատ):
17. 12 մշակ և չորս մանուկ բանում են մի շինութեան վերայ: Հաց ուտելու ժամանակ նոցա տալիս են միս միատեղ, բայց այնպէս որ իւրաքանչիւր մշակի համար $\frac{1}{2}$ գրուանքայ է հաշուած, իսկ մանուկի համար $\frac{1}{4}$ գր.: Ո՞րքան միս են ստանում նոքա: (7 գր.):
18. Մի մարդ 30 շիշ թանաք շինեց: Իսկոյն ծախեց նա 14 շիշ. մնացածը երեք շիշանոց մեծ-մեծ փարչերի մէջ ածեց, և մէկ փոքր փարչի մէջ: Քանի՞ մեծ փարչ լցուեց. փոքր փարչի մէջ քանի՞ շիշ մտաւ: (5 հատ, 1 շ.):

*) Զորսով պակաս 60-ի մէջ:

Բ. ԲԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ա.

1. 2.

$2 \times 1 = 2.$	$1 = 2\text{-ի } \frac{1}{2}\text{-ին}$	$5 \times 1 = 5$	$1 = 5\text{-ի } \frac{1}{5}$
$2 \times 2 = 4.$	$2 = 4\text{-ի } \frac{1}{2}$	$5 \times 2 = 10$	$2 = 10\text{-ի } \frac{1}{5}$
$2 \times 3 = 6.$	$3 = 6\text{-ի } \frac{1}{2}$	$5 \times 3 = 15$	$3 = 15\text{-ի } \frac{1}{5}$
$2 \times 4 = 8.$	$4 = 8\text{-ի } \frac{1}{2}$	$5 \times 4 = 20$	$4 = 20\text{-ի } \frac{1}{5}$
	մինչև		մինչև
$2 \times 10 = 20.$	$10 = 20\text{-ի } \frac{1}{2}$	$5 \times 10 = 50$	$10 = 50\text{-ի } \frac{1}{5}$

- 3—10. Այս կերպով կազմել տալ մէկ անգամ մէկի մնացած շարքերը:
- 3-ը (4, 5, 6, 7, 8, 9-ը) ո՞ր թուի $\frac{1}{5}, \frac{1}{8}, \frac{1}{2}, \frac{1}{3}$ է:
 - 5-ը (4, 3, 2, 1-ը) ո՞ր թուի $\frac{1}{5}, \frac{1}{10}, \frac{1}{9}, \frac{1}{3}$ է:
 - 6-ը (7, 8, 9, 10-ը) ո՞ր թուի $\frac{1}{6}, \frac{1}{7}, \frac{1}{8}, \frac{1}{9}$ է:
 - 8-ը (4, 7, 2, 6, 3-ը) ո՞ր թուի $\frac{1}{2}, \frac{1}{8}, \frac{1}{5}, \frac{1}{3}$ է:
 - 4-ի, 8-ի, 12-ի, 20-ի $\frac{1}{2}$ -ը ո՞րքան է:
 - 4-ի, 40-ի, 12-ի, 24-ի $\frac{1}{4}$ ո՞րքան է:
 - 14-ի, 70-ի, 21-ի, 35-ի $\frac{1}{7}$ ո՞րքան է:
 - 50-ի, 10-ի, 45-ի, 35-ի $\frac{1}{5}$ ո՞րքան է:
 - Երբ որ Ստեփանիկը 2 խնդիր լուծեց, այն ժամանակ նա արդէն 10-դ մասը կատարեց այն խնդիրներին, որ վարժապետին պէտք է ցոյց տար: Վարժապետի պահանջը ո՞րքան էր:
 - Գրիգորն ու Բարսեղը խնձոր քաղեցին: Գրիգորը 8 հատ բերեց, բայց այս միայն $\frac{1}{3}$ մասն էր Բարսեղի խնձորներին: Այս վերջինը ո՞րքան խնձոր էր քաղել:

21. 2-ի $\frac{1}{2} = 1$	22. 3-ի $\frac{1}{3} = 1$	23. 4-ի $\frac{1}{4} = 1$
4-ի $\frac{1}{2} = 2$	6-ի $\frac{1}{3} = 2$	8-ի $\frac{1}{4} = 2$
6-ի $\frac{1}{2} = 3$	9-ի $\frac{1}{3} = 3$	12-ի $\frac{1}{4} = 3$
մինչև	մինչև	մինչև
20-ի $\frac{1}{2} = 10$	30-ի $\frac{1}{3} = 10$	40-ի $\frac{1}{4} = 10$
- 24—29. Այսպէս էլ միւս շարքերը մինչև 100-ի $\frac{1}{10}$:
- Կարապետը 20 աղանի ունէր. նոցանից $\frac{1}{4}$ բոլորովին սպիտակ էին. ուրեմն քանի՞ հատ էին սպիտակները:
 - 15 տանձից, որ մայրը բաժանեց տանըցոյց, Աննան ստացաւ դորա $\frac{1}{3}$ մասը. քանի՞ հատ էր Աննայի ստացածը:
 - Մարգարը 54 մեխակ տնկեց: Բայց որովհետև լաւ չէր ջրում, նոցանից միայն 6-դ մասը արմատ ձգեցին: Ո՞րքանը արմատ ձգեցին:
 - 7 թերթ թուղթը Մարկոսը 56 կտոր արեց. մէկ թերթից քանի՞ կտոր կըստանար:

Բ

- 5-ը ո՞ր մասն է 30-ի, 7-ը—56-ի, 8-ը—40-ի:
- 5-ը—35-ի, 8-ը—64-ի, 9-ը—72-ի, 10-ը—80-ի:
- Բաժանիր 40-ը 4, 80-ը 10, 90-ը 9 հաւասար մասի:
- Բաժանիր 60-ը 6, 28-ը 7, 25-ը 5 հաւասար մասի:
- Ո՞ր թիւն է 40-ի $\frac{1}{10}, \frac{1}{4}, \frac{1}{8}, \frac{1}{5}$:
- Ո՞ր թիւն է 20-ի $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{5}, \frac{1}{10}$:
- Ո՞ր թուի $\frac{1}{7}, \frac{1}{5}, \frac{1}{8}, \frac{1}{10}$ -ն է 4:
- Ո՞րքան է 10-ի, 12-ի, 16-ի, 20-ի $\frac{1}{2}$ -ը:
- Ո՞րքան է 24-ի, 18-ի, 15-ի, 30-ի $\frac{1}{3}$ -ը:
- 63 պողատու ծառերի միջ 7-ը դեղձի ծառեր են. ամբողջ թուի ո՞ր մասն է այս:

11. 72 ոչխարներից 8 հատը ծախուեց. հօտի ո՞ր մասն էր կազմում այս:
12. Մի մարդ իւր եկամուտի ո՞ր մասն է տնտեսում, եթէ ամիսը 72 մանէթ ստանում է և 9 մանէթ պահում:
13. Ձկնորսը 24 ձուկ որսաց, որոնցից $\frac{1}{4}$ -ը տառելի է, $\frac{1}{3}$ -ը կապուտ, $\frac{1}{8}$ կարմրախայտ, իսկ մնացածը մանրածուկ է: Ամեն տեսակից ո՞րքան էր:
14. Արտաշէսի հայրը 40 տարեկան է: Ինքն Արտաշէսը նորա հասակի $\frac{1}{4}$ տարիքն ունի: Քանի՞ տարեկան է նա: **Դարձրու՛**
15. Դուժինի $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{6}$ -ը հատերի:
16. Դաստայի $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{6}$ -ը թերթերի:
17. Օգմայի $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{5}$ -ը դաստաների:
18. Ամսի $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{10}$ -ը օրերի:
19. Փթի $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ -ը գրուանքաների:
20. Օրուայ $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{9}$, $\frac{1}{3}$ -ը ժամերի: **Ո՞ր մասն է՝**
21. 2, 3, 4, 6 հատը՝ մի դիւժինի:
22. 3, 5, 6, 10 օրը՝ մի ամսուայ:
23. 3, 4, 6, 8 ժամը՝ մի օրուայ:

9.

1. 2-ի $\frac{1}{2} = 1$	2. 3-ի $\frac{1}{3} = 1$
3-ի $\frac{1}{2} = 1$, մնաց 1	4-ի $\frac{1}{3} = 1$, մնաց 1
4-ի $\frac{1}{2} = 2$	5-ի $\frac{1}{3} = 1$, մնաց 2
մինչև	մինչև
20-ի $\frac{1}{2} = 10$	30-ի $\frac{1}{3} = 10$
3. 4-ի $\frac{1}{4} = 1$	
5-ի $\frac{1}{4} = 1$, մնաց 1	
6-ի $\frac{1}{4} = 1$, մնաց 2	
մինչև 40-ի $\frac{1}{4} = 10$:	

- 4—9. Այսպէս էլ մէկ անգամ մէկի միւս շարքերը կազմել:
10. Մի պարտիզպան 38 տնկելու ծառեր ունի: Բայց նա ուզում է 4 հաւասար շարք կազմել. առ առաւելը ո՞րքան ծառ կարող է տնկել ամեն մի շարքում:
11. 6 մանուկ միասին 58 խնձոր ունին: Իրանց մէջ ուզում էին հաւասար բաժանել, բայց առանց մնացորդ չէր լինում. վերջապէս մնացորդն էլ վիճակով մէկին տուին: Ո՞րքան էր հաւասար բաժինը և ո՞րքան մնացորդը: (9 հատ և 4 հատ):

Դ.

1. Ո՞րքան է 3×20-ի, 12-ի, 36-ի, 40-ի $\frac{1}{4}$ -ը:
2. Ո՞րքան է 5×7-ի, 21-ի, 49-ի, 56-ի $\frac{1}{7}$ -ը:
3. Վեր առ 4×10-ի, 25-ի, 50-ի, 40-ի 5-դ մասը:
4. Վեր առ 3×16-ի, 64-ի, 40-ի, 24-ի 8-դ մասը: **Իմացի՛ր՝**
5. 21-ի $\frac{1}{7}$ -ը 6. 40-ի $\frac{1}{8}$ -ը 7. 72-ի $\frac{1}{9}$ -ը 8. 35-ի $\frac{1}{5}$ -ը
- 21-ի $\frac{2}{7}$ -ը 40-ի $\frac{2}{8}$ -ը 72-ի $\frac{2}{9}$ -ը 35-ի $\frac{2}{5}$ -ը
- մինչև մինչև մինչև մինչև
- 21-ի $\frac{7}{7}$ -ը 40-ի $\frac{8}{8}$ -ը 72-ի $\frac{9}{9}$ -ը 35-ի $\frac{5}{5}$ -ը

Հաշուի՛ր՝

9. Դուժինի $\frac{2}{3}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{5}{6}$ հատերով:
10. Ժամի $\frac{2}{3}$, $\frac{3}{5}$, $\frac{4}{5}$ րոպէներով:
11. Ամսի $\frac{2}{5}$, $\frac{3}{5}$, $\frac{7}{10}$, $\frac{3}{10}$ օրերով:
12. Օրուայ $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{6}$, $\frac{7}{8}$ ժամերով:
13. Մի սուրհանգակ իւր սովորական ճանապարհը կատարում է 30 ժամի $\frac{1}{6}$ մասում. քանի՞ ժամում միևնոյն ճանապարհը 9 անգամ կը կատարէ:
14. Հրդեհից միասուածներին նպաստ տալու համար Ա. նուիրում է 81 մանէթ, Բ. այդքանի $\frac{2}{9}$, Գ. $\frac{8}{9}$, ուրեմն Բ. և Գ. ո՞րքան նուիրեցին: (Բ. 18 մ. Գ. 72 մ.):

Ե

1. Ո՞րքան մասի է բաժանուած 24-ը, եթէ մի մասը 3 է:
2. Ամբողջը սրբան է, եթէ 4-ը 7-դ մասն է:
3. 30-ի և 40-ի տարբերութիւնը բաժանիր 5 հաւասար մասի:
4. Ո՞րքան է 25-ից պակաս 36-ի $\frac{1}{9}$ -ը: (21):
5. Աւելացրո՛ւ 28-ի $\frac{2}{7}$ -ը 60-ին: (68):
6. Ո՞ր թուի մէջ է 12-ի $\frac{3}{4}$ -ը 5 անգամ պարունակվում: (45-ի մէջ):
7. Ի՞նչ թիւ՝ 2 անգամ 4-ի հետ գումարած՝ աւելի կը լինի, քան 72-ի $\frac{5}{8}$: (53):
8. Ո՞րքան անգամ 4×6 -ի և 3×9 -ի տարբերութիւնը պարունակուում է 63-ի $\frac{2}{7}$ -ի մէջ: (6 անգամ):
9. Ո՞րքանով 30-ի $\frac{1}{10}$ -ը առաւել է, քան 21-ի $\frac{2}{7}$ -ը: (6-ով):
10. Քանի՞ անգամ 36-ի $\frac{2}{9}$ -ը պարունակվում է 8-ով պակաս 80-ի մէջ: (9 անգամ):
11. Հայրը 40, մայրը 30 տարեկան է. որդու հասակը ծնողների հասակի $\frac{1}{10}$ է. ուրեմն սրբան է: (7 տ.):
12. Մի մարդ դաշտի վերայ ոչխարների հօտ տեսնելով, ասաց հովուին. «Օ՛հ, ձեռքս կըկտրեմ, թէ 100 գլուխ չըլինի»: — Ո՛չ, պատասխանեց հովիւը, ձեռքդ մի՛ կտրիր, որովհետև 100-ի $\frac{7}{10}$ է և էլի 5 հատ: Ո՞րքան ոչխար էին ուրեմն: (75 գլուխ):
13. Մի հրաւէրքի հրաւիրուեցան 24 մարդիկ և 30 կանայք, բայց եկան միայն առաջինների $\frac{2}{3}$ մասը և երկրորդների $\frac{4}{5}$ մասը. սրբան հողի պակասեց: (14 հ.):
14. Մի մարդ 36 տարեկան է դառել: Իւր կեանքի 3-դ մասը և էլի 4 տարի պանդխտութեան մէջ է անցկացրել. սրբան տարի է կացել հայրենիքումը: (20 տ.):

15. Մէկը մի որոշ ոտճիկով ծառայում էր և մեծ պարտք ունէր վճարելու: Նա հաշուել էր, որ 12 տարուայ միջոցում կարող էր իւր պարտքը վճարել այնպէս, որ իւր միւս կենսական պէտքերն էլ հոգայ: Պարտք անելուց յետոյ անցաւ այդ ժամանակի $\frac{3}{4}$ -ը և տարուայ $\frac{3}{4}$ -ը: Որքան ժամանակ է մնացել մինչև նա իւր պարտքը լրացնէ: (2 տ. 3 ամիս):
16. Մի պարոն 60 տարեկան է դառել. իւր կեանքի $\frac{1}{10}$ -ը Պօլսոմն է անցուցել. $\frac{1}{6}$ -ը Տրապիզոնում. և 5 տարով էլ աւելի Թիֆլիզում, իսկ մնացած ժամանակը իւր հայրենի վանում: Ո՞րքան ժամանակ է եղել իւրաքանչիւր քաղաքում: (Պօլսում 6 տ.: Տրապիզոնում 10 տ.: Թիֆ. 15 տ. և վան 29 տ.):

2. Վարժութիւններ մասամբ մէկ անգամ մէկի սահմաններից դուրս

Ա. ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ա

1.*)		2.			
20-ի մէջ	$2=10 \times$	30-ի մէջ	$3=10 \times$	50-ի մէջ	$5=10 \times$
40-ի «	$2=20 \times$	60-ի «	$3=20 \times$	100-ի «	$5=20 \times$
60-ի «	$2=30 \times$	90-ի «	$3=30 \times$	60-ի «	$6=10 \times$
80-ի «	$2=40 \times$	40-ի «	$4=10 \times$	70-ի «	$7=10 \times$
100-ի «	$2=50 \times$	80-ի «	$4=20 \times$	80-ի «	$8=10 \times$

*) Ինչպէս նշանը ցոյց է տալիս՝ պէտք է ասել այսպէս՝ 20-ի մէջ 2 պարունակվում է 10 անգամ:

3.	4.	5.
60-ի մէջ 4=15	80-ի մէջ 7=11, մնց. 3	40-ի մէջ 20=2
45-ի « 3=15	93-ի « 4=23, « 1	72-ի « 24=3
96-ի « 8=12	86-ի « 5=17, « 1	69-ի « 23=3
84-ի « 4=21	97-ի « 8=12, « 1	88-ի « 22=4
75-ի « 5=15	76-ի « 6=12, « 4	75-ի « 25=3
96-ի « 6=16	87-ի « 6=14, « 3	81-ի « 27=3
85-ի « 5=17	96-ի « 5=19, « 1	84-ի « 21=4
90-ի « 6=15	78-ի « 4=19, « 2	87-ի « 29=3

6.

70-ի մէջ 30=2, մնց. 10	69-ի մէջ 22=3, մնց. 3
90-ի « 40=2, « 10	84-ի « 25=3, « 9
85-ի « 42=2, « 1	87-ի « 19=4, « 11
95-ի « 23=4, « 3	91-ի « 18=5, « 1

7. Մի մարդ 45 մանէթի մահուկ է առնում, արշինը 3 մանէթով. քանի արշին է առնում: (15 ար.):
8. Մի գիւղացի միքանի ջուալ ալիւր ծախեց 96 մանէթով, սրբան ջուալ էին, եթէ մի ջուալի համար նորան վճարեցին 12 մանէթ: (8 ջուալ):
9. Մի աշտարակ 30 դադ բարձրութիւն ունի: Ո՞րքան այսպիսի աշտարակներ միմեանց վերայ պէտք է դարսուի, մինչև հասնի այն բլրի բարձրութեան, որը դաշտից 90 դադ բարձր է կանգնած: (3 աշտ.):
10. 91 խնձոր է բաժանուում մանուկների մէջ. սրբան մանուկ են, եթէ իւրաքանչիւրը 7 հատ է ստանում: (13 մանուկ):
11. 72 զինուոր՝ ամեն մի կարգում վեց-վեց մարդ, գնում են. սրբան կարգ են կազմում: (12):
12. Հատը 24 աբասով քանի տախտակ կարող է գնել հիւանը, որ միայն 100 աբասի ունի առձեռն, և սրբան աւելորդ կը մնայ իրան: (4 տախտ., 4 աբասի):

13. Ո՞րքան երկուկողէկանոց (և մի կողէկանոց) է 40, 48, 64, 21, 37, 95 կ. (20, 24, 32, 10 երկկող. և 1 կող. և այլն):
14. Քանի շահի (և կողէկ) է 65, 30, 35, 72, 98, 76 կ. (13, 6, 7, 14 շ. և 2 կ., և այլն):
15. Քանի աբասի (և կողէկ) է 40, 62, 82, 100, 96 կ. (2, 3 աբ. 2 կ., 4 աբ. և 2 կ., և այլն):
16. 20, 40, 54, 62, 66 դաստան քանի օգմայ (և դաստայ) է: (1, 2, 2 օգմ. և 14 դաստ. և այլն):
17. 36, 48, 66, 84, 72, 85 հատը—քանի դուժին (և հատ) են: (3, 4, 5 դժ. և 6 հատ, և այլն):
18. 15, 20, 28, 34, 65, 72 շիշը—քանի թունդի (և շիշ) է: (3, 4, 5 թունդի և 3 շ. և այլն):
19. 46, 50, 82, 96 գրուանքան—քանի փուլ (և գրուանքայ) է: (1 փ. և 6 գրվ., 1 փ. 10 գր. և այլն):
20. 35, 77, 94, 84, 63, 86 օրը—քանի շաբաթ (և օր) է: (5, 11, 13 շբ. և 3 օր և այլն):

Ծանօթ. Վարժեցրու նաև բազմապատկութեան 2. բաժանմունքի բ. պարբերութեան № 1—9. արտագրեալը բաժանած մի արտագրիչով կըտայ միւս արտագրիչը:

Բ. ԲԱԺԱՆՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ա.

Վարժեցրու նախընթաց երեսի № 1 և 2 որպէս բաժանողութեան խնդիրներ: (Ապա նոյնպէս և միւս № 3—6):

Գտիր հետևեալ մասերը՝

1.	2.	3.	4.
60-ի $\frac{1}{4}$	80-ի $\frac{1}{7}$ (11, մնց. 3)	80-ի $\frac{1}{20}$	73-ի $\frac{1}{24}$ (3, մնց. 1)
75-ի $\frac{1}{5}$	67-ի $\frac{1}{6}$ (11, « 1)	70-ի $\frac{1}{35}$	70-ի $\frac{1}{23}$ (3, « 1)
91-ի $\frac{1}{7}$	98-ի $\frac{1}{8}$ (12, « 2)	96-ի $\frac{1}{24}$	90-ի $\frac{1}{11}$ (8, « 2)
96-ի $\frac{1}{6}$	95-ի $\frac{1}{7}$ (13, « 4)	69-ի $\frac{1}{23}$	97-ի $\frac{1}{12}$ (8, « 1)
88-ի $\frac{1}{8}$	91-ի $\frac{1}{8}$ (11, « 3)	75-ի $\frac{1}{25}$	78-ի $\frac{1}{25}$ (3, « 3)

5. Ո՞ր թուի 3-դ մասն է 16-ը: (48):
6. 5 մարդու մէջ 100 մանէթը հաւասար բաժանուեց. ամեն մէկը սրբան ստացաւ: (20 մ.):
7. 3 սաժէն շինութեան հողն արժէ 60 մանէթ. սրբան արժէ մի սաժէնը: (20 մ.):
8. Եղբայրն ունի 96 երկաթէ գրիչ, որ 3 անգամ աւելի է, քան քրոջ ունեցածը: Ո՞րքան ունի սա: (32 հատ):
9. Մի մարդ 3 շաբաթում 96 մանէթ շահուեց հաւասար շափով. ուրեմն սրբան շահուեց մի շաբաթում: (32 մ.):
10. Վարպետ Բ. 4 շաբաթուայ համար վճարում է իւր բանողներին 64 մանէթ վարձ աշխատութեան համար. շաբաթի հաշուով սրբան է դուրս գալիս: (16 մ.):
11. 65 արշին մահուդից դերձակը 5 չուխայ և անդրափարաիք է կարում. մէկ զոյգի համար սրբան է կարում: (13 արշ.):
12. 75 օրուայ ջուրը 5 արտ է ջրում հաւասարապէս. իւրաքանչիւրին սրբան օրուայ ջուր է հասնում: (15 օրուայ ջուր):
13. 95 վերջով ցանկապատը 5 հաւասար բաժին է լինում. ի՞նչ երկարութեան է իւրաքանչիւրը: (19 վ.):
14. Պապը 80 տարեկան է, թո՛ղը 20. վերջինի հասակը պապի հասակի սրբերորդ մասն է: ($\frac{1}{4}$):

Ծանօթ. Տես նախընթաց յօդուածի ծանօթութիւնը:—

Բ

Դարձրու՛

1. Մանէթի $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{20}$, $\frac{1}{25}$, $\frac{1}{50}$ -ը կոպէկներէ: (50, 25, 20, 5, 4, 2 կ.):
2. Ամսի $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{15}$ -ը օրերէ: (15, 6, 5, 3, 2 օր):
3. Ժամի $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{12}$, $\frac{1}{15}$, $\frac{1}{30}$ -ը րոպէներէ: (30, 20, 15, 12, 10, 5, 4, 2 րոպէ):
4. Տարուայ $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ -ը շաբաթներէ: (26, 13 շբ.):
5. Գտիր 90-ի $\frac{1}{3}$, $\frac{2}{3}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{5}{6}$: (30, 60, 15, 75):
6. Ո՞րքան է 80-ի $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ -ը: (20, 40, 60):
7. Ինչի՞ն է հաւասար 66-ի $\frac{2}{6}$, $\frac{3}{6}$, $\frac{4}{6}$, $\frac{5}{6}$ -ը: (22, 33, 44, 55):
8. Հաշուիր 96-ի $\frac{1}{8}$, $\frac{2}{8}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{4}{8}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$ -ը: (12, 24, 36, 48, 60, 84):
9. 80 ծառ տնկած են 5 իրար հաւասար շարքով. 3 կարգում սրբան ծառ կայ: (48 ծ.):
10. 84 թերթից 12 միատեսակ տետրակ կարուեց. 5 տետրակը սրբան թերթից կը լինէր: (35 թ.):
11. Ո՞րքան կոպ. է մանէթի $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{20}$, $\frac{1}{25}$, $\frac{2}{25}$, $\frac{3}{25}$ -ը:
12. Ո՞րքան կոպ. է ման. $\frac{2}{10}$, $\frac{5}{10}$, $\frac{3}{5}$, $\frac{4}{5}$, $\frac{7}{10}$, $\frac{3}{20}$, $\frac{1}{50}$ -ը:

9.՝)

Գտիր՝

1. 96-ի $\frac{1}{8}$ -ը, 84-ի $\frac{1}{6}$ -ը, 52-ի $\frac{1}{4}$, 78-ի $\frac{1}{6}$ -ը: (12, 14, 13, 13):

*) 1. 80-ի $\frac{1}{8}$ -ը=10. 16-ի $\frac{1}{8}$ -ը=2, ուրեմն 96-ի $\frac{1}{8}$ -ը=12
 2. 60=2×30, 30-ի $\frac{1}{5}$ =6, 2×30-ի $\frac{1}{5}$ =12
 3. 64=40+24, 40-ի $\frac{1}{4}$ =10, 24-ի $\frac{1}{4}$ =6, 10+6=16
 4. 75=50+25, 50-ի $\frac{1}{5}$ =10, 25-ի $\frac{1}{5}$ =5, 10+5=15

2. 60-ի $\frac{1}{5}$, 80-ի $\frac{1}{8}$, 60-ի $\frac{1}{4}$, 90-ի $\frac{1}{5}$, 70-ի $\frac{1}{5}$: (12, 10, 15, 18, 14):
3. 64-ի $\frac{1}{4}$, 96-ի $\frac{1}{8}$, 72-ի $\frac{1}{6}$: (16, 12, 12)
4. 75-ի $\frac{1}{5}$, 84-ի $\frac{1}{7}$: (15, 12):
5. Մի բարեգործ 52 մանէթը հաւասար բաժանում է 4 չքաւոր ընտանիքներին. ամեն մէկին ի՞նչ կը հասնի: (13 մ.):
6. Մի լաւ ձիակոր 4 ժամում 52 վերատ է գնում. միջին թուով մի ժամում սրբան է գնում: (13 վ.):
7. 6 հաւ միասին 78 ձու ածեցին. միջին թուով 1 հաւին սրբան է դալիս: (13 հատ):

Դ

1. Ո՞րքան անգամ 3×10 պարունակվում է 5×18 -ի մէջ: (3 անգամ):
2. Ո՞ր թիւը 8 անգամ է պարունակվում 100-ի և 4-ի տարբերութեան մէջ: (12):
3. Ո՞ր թուի մէջ է 2 անգամ 12-ի 4-դ մասը պարունակվում այնքան անգամ, որքան անգամ որ 30-ը մտնում է 90-ի մէջ: (18-ի մէջ):
4. 100-ի 5-դ մասը քանի՞ անգամ պէտք է առնել, որպէս զի 40 ստացուի: (2 անգամ):
5. 76-ի $\frac{1}{4}$ առաւելացրու 5×6 -ով: (49):
6. Գաիը մէկ կողմից 5×18 -ի և միւս կողմից 72-ի $\frac{1}{6}$ -ի տարբերութիւնը: (78):
7. Գաիը 4×16 -ի ութերորդականը: (8):
8. Աւելացրու 84-ի $\frac{5}{7}$ -ը 16-ով: (76):
9. 90-ի $\frac{2}{3}$ -ի մէջ քանի՞ անգամ է պարունակվում 20-ը: (3 անգամ):
10. Մի կար անող 18 արշին ժապաւէն գնեց, արշինը 5

- կողէկով: Հարկաւոր դրամի միայն $\frac{2}{3}$ ունէր մօտը. այս քանի՞ էր, և սրբան պարտական կը մնայ: (60, 30):
11. Մի անգամ ուսումնարանում աշակերտների $\frac{1}{3}$ մասը բացակայ էր, ուր սովորաբար 84 էին լինում. եկողները 4 նստարանի վերայ էին նստած, իւրաքանչիւրի վերայ հաւասար թուով: Ո՞րքան աշակերտ էին պակասում: Ո՞րքանը ներկայ էին: Իւրաքանչիւր սեղանի վերայ սրբան էին նստած: (28, 56, 14):³
 12. Սարգիսը, Գրիգորը և Յարութիւնը համարեցին իրանց վէճերը: Սարգիսն ունէր 60-ի $\frac{2}{3}$, Գրիգորը $\frac{3}{4}$ մասը, իսկ Յարութիւնը 5-ով էլ աւելի, քան միւսները միասին: Ամեն մէկը սրբան վէճ ունէր: (Ս. 40, Գ. 45, Յ. 90):
 13. Պապի ծննդեան օրը մի ծառ էին խնկել, որ արդէն 4×12 տարի է ինչ կանգնած է: Ո՞րքան անգամ պապը մեծ է քան իւր կրտսեր որդին, որ 3 տարեկան է: (16 անգամ):
 14. 30 հրաւիրուած հիւրերից եկան 28-ը. սր մասը բացակայ մնաց: ($\frac{1}{15}$):

Բ

ԳՐԱԻՈՐ ՀԱՇՈՒԵԼՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն Ա Ս Տ Ի Ճ Ա Ն

1—10 և 1—20 թուեր

ԱՌԱՋԻՆ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ 1—10 ԹՈՒԵՐ

Ա. ԳՈՐԾԵՐԵԼ ԵՒ ՀԱՆՆԵԼ

Ա.

1. 1+1==	3. 3+1==	5-1==	6-4==
1-1==	2+2==	5-2==	6-5==
2-1==	1+3==	5-3==	6-6==
2-2==	4-1==	5-4==	3+2==
2. 2+1==	4-2==	5-5==	1+3==
1+2==	4-3==	2+2==	3-2==
3-1==	4-4==	4-3==	6. 6+1==
3-2==	1+2==	5. 5+1==	5+2==
3-3==	3-1==	4+2==	4+3==
2-1==	1+1==	3+3==	3+4==
1+1==	3+2==	2+4==	2+5==
2-2==	4. 4+1==	1+5==	1+6==
1-1==	3+2==	6-1==	7-1==
3-1==	2+3==	6-2==	7-2==
2+1==	1+4==	6-3==	7-3==

7-4==	8. 8+1==	9. 9+1==	10. 5+4==
7-5==	7+2==	8+2==	6-3==
7-6==	6+3==	7+3==	7-2==
7-7==	5+4==	6+4==	3+4==
7. 7+1==	4+5==	5+5==	1+4==
6+2==	3+6==	4+6==	5-2==
5+3==	2+7==	3+7==	4-1==
4+4==	1+8==	2+8==	1+8==
3+5==	9-1==	1+9==	4-3==
2+6==	9-2==	10-1==	2+6==
1+7==	9-3==	10-2==	3+7==
8-1==	9-4==	10-3==	4-4==
8-2==	9-5==	10-4==	2+2==
8-3==	9-6==	10-5==	3-1==
8-4==	9-7==	10-6==	2+7==
8-5==	9-8==	10-7==	9-5==
8-6==	9-9==	10-8==	8-3==
8-7==		10-9==	1+8==
8-8==			

Բ

1. 1+1==	6+1==	2. 1+2==	6-2==
1-1==	6-1==	2+2==	7+2==
2+1==	7+1==	2-2==	7-2==
2-1==	7-1==	3+2==	8+2==
3+1==	8+1==	3-2==	8-2==
3-1==	8-1==	4+2==	9-2==
4+1==	9+1==	4-2==	10-2==
4-1==	9-1==	5+2==	
5+1==	10-1==	5-2==	
5-1==		6+2==	

3. 1+3=	4. 1+4=	5+5=	7-7=
2+3=	2+4=	5-5=	8-7=
3+3=	3+4=	6-5=	9-7=
3-3=	4+4=	7-5=	10-7=
4+3=	4-4=	8-5=	7. 1+8=
4-3=	5+4=	9-5=	2+8=
5+3=	5-4=	10-5=	8-8=
5-3=	6+4=	6. 1+6=	6-8=
6+3=	6-4=	2+6=	10-8=
6-3=	7-4=	3+6=	8. 1+9=
7+3=	8-4=	4+6=	9-9=
7-3=	9-4=	6-6=	10-9=
8-3=	10-4=	7-6=	10-10=
9-3=	5-4=	8-6=	
10-3=	6+4=	9-6=	
2+3=	5. 1+5=	10-6=	
5-3=	2+5=	1+7=	
6-3=	3+5=	2+7=	
7+3=	4+5=	3+7=	

9.

1. 1+1=	3+3=	5. 5+1=	6. 6+1=
1-1=	3-3=	5-1=	6-1=
2. 2+1=	4. 4+1=	5+2=	6+2=
2-1=	4-1=	5-2=	6-2=
2+2=	4+2=	5+3=	6+3=
2-2=	4-2=	5-3=	6-3=
3. 3+1=	4+3=	5+4=	6+4=
3-1=	4-3=	5-4=	6-4=
3+2=	4+4=	5+5=	6-5=
3-2=	4-4=	5-5=	6-6=

7. 7+1=	7-2=	8+1=	8-2=
7-1=	7+3=	8-1=	9+1=
7+2=	7-3=	8+2=	9-1=

9.

1. 1+1=	2. 1+2=	3. 1+3=	4. 1+4=
2+1=	2+2=	2+3=	2+4=
3+1=	3+2=	3+3=	3+4=
4+1=	4+2=	4+3=	4+4=
5+1=	5+2=	5+3=	5+4=
6+1=	6+2=	6+3=	6+4=
7+1=	7+2=	7+3=	
8+1=	8+2=		
9+1=			
5. 1+5=	6. 1+6=	7. 1+7=	8. 1+8=
2+5=	2+6=	2+7=	2+8=
3+5=	3+6=	3+7=	
4+5=	4+6=		9. 1+9=
5+5=			

b

1. 1+1=	2. 2+1=	3. 3+1=	4. 4+1=
1+2=	2+2=	3+2=	4+2=
1+3=	2+3=	3+3=	4+3=
1+4=	2+4=	3+4=	4+4=
1+5=	2+5=	3+5=	4+5=
1+6=	2+6=	3+6=	4+6=
1+7=	2+7=	3+7=	
1+8=	2+8=		
1+9=			

5. 5+1=	6. 6+1=	7. 7+1=	8. 8+1=
5+2=	6+2=	7+2=	8+2=
5+3=	6+3=	7+3=	9+1=
5+4=	6+4=		
5+5=			

2

1. 1-1=	2. 2-2=	3. 3-3=	4. 4-4=
2-1=	3-2=	4-3=	5-4=
3-1=	4-2=	5-3=	6-4=
4-1=	5-2=	6-3=	7-4=
5-1=	6-2=	7-3=	8-4=
6-1=	7-2=	8-3=	9-4=
7-1=	8-2=	9-3=	10-4=
8-1=	9-2=	10-3=	
9-1=	10-2=		
10-1=			

5. 5-5=	6. 6-6=	7. 7-7=	8. 8-8=
6-5=	7-6=	8-7=	9-8=
7-5=	8-6=	9-7=	10-8=
8-5=	9-6=	10-7=	9-9=
9-5=	10-6=		10-9=
10-5=			10-10=

3

1. 1-1=	2. 3-1=	3. 4-1=
2-1=	3-2=	4-2=
2-2=	3-3=	4-3=
		4-4=

4. 5-1=	5. 6-1=	6. 7-1=
5-2=	6-2=	7-2=
5-3=	6-3=	7-3=
5-4=	6-4=	7-4=
5-5=	6-5=	7-5=
	6-6=	7-6=
		7-7=

7. 8-1=	8. 9-1=	9. 10-1=
8-2=	9-2=	10-2=
8-3=	9-3=	10-3=
8-4=	9-4=	10-4=
8-5=	9-5=	10-5=
8-6=	9-6=	10-6=
8-7=	9-7=	10-7=
8-8=	9-8=	10-8=
	9-9=	10-9=
		10-10=

4

1. 9+1=	2. 5+3=	3. 4+4=	4. 1+3=
7+2=	7+1=	7+3=	4+2=
2+4=	8+2=	5+2=	6+2=
1+4=	2+4=	2+4=	3+5=
5+5=	1+6=	6+1=	2+6=
1+5=	3+2=	2+1=	4+3=
4+3=	4+2=	1+3=	1+7=
1+9=	3+6=	4+3=	4+1=
			8+2=

5. 2+5=	6. 10-9=	7. 5-1=	8. 3-1=
3+4=	8-3=	10-9=	5-2=
2+6=	4-1=	2-2=	8-7=
8+1=	10-6=	8-3=	9-5=
6+4=	5-4=	9-2=	10-7=
3+5=	4-1=	10-2=	3-2=
9+1=	9-7=	3-3=	9-1=
2+8=	6-5=	7-2=	8-3=
5+5=	8-4=	6-6=	10-5=
7+2=	7-2=	9-8=	7-7=
9+1=	6-3=	6-4=	6-2=
4+3=	8-6=	4-2=	4-2=

p

1. 1+2=	2. 5+4=	3. 7-6=	4. 3+3=
3-3=	8-3=	9-5=	6-4=
4+5=	7-2=	7+3=	9-7=
10-6=	2+5=	8+1=	2+1=
8-3=	7-3=	4-3=	4+5=
5+3=	4+1=	3+4=	10-9=
7+2=	7-4=	10-9=	3+6=
4+3=	3-1=	4+6=	10-3=
1+7=	4+4=	9-7=	9-2=
5-2=	7-2=	1+1=	7+1=
5. 3-3=	5-2=	6. 7-6=	9-7=
7-2=	3-1=	1+7=	7-2=
5+1=	4+4=	3+5=	6+3=
8-2=	3+2=	2-1=	4-1=
1+9=	4-2=	4+6=	6-5=
7-2=	5+3=	8-3=	9+1=

7. 3-1=	7-4=	8. 9-3=	9-3=
5+1=	9-6=	6+4=	4+6=
4-2=	4+5=	2-2=	10-10=
6+4=	7+3=	4+5=	5+4=
8-3=	9-4=	10-5=	3+1=
1+8=	3+7=	1+7=	8-7=

J

1. 7=6+	2. 9=6+	3. 10=5+	4. 9=10-
3=1+	8=2+	6=3+	8=9-
8=3+	2=1+	3=1+	2=10-
10=6+	8=4+	9=4+	6=7-
5=1+	5=3+	6=1+	3=9-
7=2+	10=6+	7=2+	2=8-
5=2+	9=1+	10=9+	1=7-
5. 6=8-	6. 2=6-	7. 3=4+5-	8. 5=2+4-
5=8-	2=5-	5=2+7-	4=3+2-
4=9-	4=8-	4=5+5-	2=3+5-
5=7-	5=10-	8=9+1-	9=1+9-
6=10-	1=10-	3=7+2-	7=2+6-
2=4-	6=9-	2=3+5-	3=1+2-
3=9-	2=9-	5=2+4-	2=3+3-
		8=3+7-	5=4+4-
		6=2+7-	6=5+4-

JU

1. 1+1+1=	2. 2+1+1=	3. 3+1+1=
1+1-1=	3+1-2=	2+2+1=
3-1-1=	4-1-2=	2+1+2=
3-2-1=	4-3-1=	4+1-2=

4. $5-1-1=$
 $5-2-1=$
 $5-2-2=$
 $5-3-1=$
 $5-3-2=$

5. $4+1+1=$
 $3+2+1=$
 $2+2+2=$
 $2+3+1=$
 $1+4+1=$

6. $5+1-2=$
 $4+2-3=$
 $3+3-4=$
 $2+4-5=$
 $1+5-6=$
 $5+1-4=$

7. $6-1-1=$
 $6-2-1=$
 $6-2-2=$
 $6-3-1=$
 $6-3-2=$
 $6-3-3=$
 $6-4-1=$

8. $5+1+1=$
 $4+2+1=$
 $3+3+1=$
 $3+2+2=$
 $2+4+1=$
 $1+5+1=$

9. $5+2-1=$
 $5+2-3=$
 $5+2-4=$
 $5+2-6=$
 $4+3-1=$
 $4+3-5=$
 $4+3-6=$
 $6+1-3=$

10. $5+1+1=$
 $5+2+1=$
 $4+3+1=$
 $4+2+2=$
 $3+5-7=$
 $4+4-6=$
 $2+6-3=$
 $1+7-8=$
 $8-3-2=$
 $8-4-3=$
 $8-6-1=$
 $8-2-5=$

11. $7+1+1=$
 $6+2+1=$
 $5+3+1=$
 $5+2+2=$
 $4+3+2=$
 $4+2+3=$
 $5+4-6=$
 $7+2-8=$
 $3+6-5=$
 $1+8-2=$
 $9-2-3=$
 $9-3-4=$

12. $8+1+1=$
 $7+2+1=$
 $5+3+1=$
 $6+2+2=$
 $5+3+2=$
 $4+3+3=$
 $7+3-9=$
 $4+6-8=$
 $5+5-7=$
 $2+8-3=$
 $10-6-3=$
 $10-5-2=$

df

1. $7+2-1=$
 $10-3-4=$
 $6+2+1=$
 $8-3-4=$
 $7+1+2=$
 $3+5-6=$

2. $1+7-5=$
 $8-2-3=$
 $6-3-3=$
 $4+5-2=$
 $4+1-3=$
 $2+6+2=$

3. $4-1-2=$
 $2+2+3=$
 $1+4+3=$
 $5+1-2=$
 $7-1-4=$
 $3+1+3=$

4. $2+4+4=$
 $2+6-1=$
 $8-1-3=$
 $1+3-2=$
 $2-1-1=$
 $7-2-2=$
 $1+4-2=$

5. $4-3-1=$
 $7+1+1=$
 $1+4+2=$
 $8+1-3=$
 $2+4-3=$
 $5-1-2=$
 $3-1-1=$

6. $4+3+2=$
 $1+3+4=$
 $1+9-6=$
 $7-1-2=$
 $9-5-4=$
 $6+4-9=$
 $10-5-5=$

df

1. $3+2+1+1=$
 $7+1+1-2=$
 $9-2-2-2=$
 $4+1+3+2=$
 $10-2-3-4=$
 $5+2+1-6=$
 $1+2+3+4=$
 $2+4+2+1=$
 $9-1-3-2=$
 $7+1+2-5=$

2. $10-3-3-3=$
 $5+2+3-4=$
 $1+4+3+2=$
 $6-1-1-2=$
 $2+3+1-6=$
 $4+5+1-7=$
 $5+1+3+1=$
 $4-1-2-1=$
 $5-3-1-1=$
 $8+1+1-9=$

3. $3+4+1+1=$
 $2+6+1-5=$
 $2+2+1-3=$
 $8-2-2-2=$
 $6-3-2-1=$
 $2+4+3+1=$
 $1+5+2+1=$
 $9-3+1-1=$

4. $3+2+4-8=$
 $1+4+3+2=$
 $4-1-1-1=$
 $3+2+1-4=$
 $6-1-2-3=$
 $4+4+1+1=$
 $2+3+1-5=$
 $10-5-2-1=$

ՃԴ

1. $4-2=$
 $5+3+1=$
 $7+2-3=$
 $8-7=$
 $6-4=$
 $1+3+2=$
 $7-4-3=$
 $10-5=$
 $6+2=$
 $8-3=$

2. $7+2+1=$
 $5+3=$
 $9-2-3=$
 $8-1-4=$
 $2+3-1=$
 $4+6-7=$
 $7-1-3=$
 $10-8=$
 $7+2=$
 $3+3+3=$

3. $6=7-$
 $9=5+$
 $7=5+4-$
 $4=10-$
 $3=7-$
 $8=3+$
 $4=3+6-$
 $8=9+1-$
 $7=8-$
 $5=9-$

4. $4+3+2+1=$
 $5+1+3-6=$
 $9-1-1-1=$
 $7=4+5-$
 $7=3+2+$
 $9=2+1+$
 $4=3+3+2-$
 $1+2+3+4=$

5. $3+5+1-6=$
 $1+1+2+3+2=$
 $2+2+2+3-7=$
 $1+4+1+2-3=$
 $10-1-2-2-3=$
 $9-2-1-1-1-3=$
 $8=2+1+1+1-$
 $5=3+1+4+2-$

Բ. ԲԴՉՄԵՊԵՏԿԵԼ ԵՒ ԲԸԺԸՆԵԼ

Ա.

1. $1 \times 1 =$ $1 : 1 =$	2. $2 \times 1 =$ $1 \times 1 =$ $2 : 1 =$ $2 : 2 =$ $1 \times 1 =$ $2 \times 1 =$ $1 : 1 =$	3. $3 \times 1 =$ $1 \times 3 =$ $3 : 1 =$ $3 : 3 =$ $1 \times 2 =$ $2 \times 1 =$ $2 : 1 =$	4. $4 \times 1 =$ $1 \times 4 =$ $2 \times 2 =$ $4 : 1 =$ $4 : 4 =$ $4 : 2 =$ $1 \times 3 =$
5. $5 \times 1 =$ $1 \times 5 =$ $5 : 1 =$ $5 : 5 =$ $2 \times 2 =$ $4 \times 1 =$ $3 : 1 =$ $4 : 2 =$ $3 \times 1 =$ $4 : 4 =$	6. $6 \times 1 =$ $1 \times 6 =$ $3 \times 2 =$ $2 \times 3 =$ $6 : 1 =$ $6 : 6 =$ $6 : 2 =$ $6 : 3 =$ $5 \times 1 =$ $3 : 3 =$	7. $7 \times 1 =$ $1 \times 7 =$ $7 : 1 =$ $7 : 7 =$ $2 \times 3 =$ $2 \times 2 =$ $6 : 3 =$ $5 : 1 =$ $3 \times 1 =$ $6 : 2 =$	8. $8 \times 1 =$ $1 \times 8 =$ $4 \times 2 =$ $2 \times 4 =$ $8 : 1 =$ $8 : 8 =$ $8 : 2 =$ $8 : 4 =$ $7 \times 1 =$ $2 \times 2 =$ $7 : 7 =$ $4 : 2 =$
9. $9 \times 1 =$ $1 \times 9 =$ $3 \times 3 =$ $9 : 1 =$ $9 : 9 =$ $9 : 3 =$	$4 \times 2 =$ $2 \times 3 =$ $8 : 4 =$ $6 : 2 =$ $2 : 2 =$ $1 \times 5 =$	10. $10 \times 1 =$ $1 \times 10 =$ $5 \times 2 =$ $2 \times 5 =$ $10 : 1 =$ $10 : 10 =$	$10 : 2 =$ $10 : 5 =$ $3 \times 3 =$ $2 \times 4 =$ $3 \times 2 =$ $8 : 8 =$

f

1. $7 \times 1 =$	4. $10 : 5 =$	6. $1 \times 1 =$	8. $10 : 2 =$
$8 : 2 =$	$3 \times 3 =$	$3 : 3 =$	$9 \times 1 =$
$2 \times 5 =$	$6 : 2 =$	$5 : 1 =$	$6 : 3 =$
$9 : 3 =$	$1 \times 5 =$	$2 \times 2 =$	$8 : 2 =$
$2 \times 2 =$	$4 : 2 =$	$4 : 4 =$	$3 \times 2 =$
2. $3 \times 3 =$	9. $9 : 3 =$	$10 : 1 =$	$10 : 5 =$
$9 : 9 =$	$4 \times 2 =$	$9 \times 1 =$	$2 \times 2 =$
$2 \times 4 =$	$5 \times 2 =$	$2 \times 3 =$	9. $2 \times 1 =$
$5 : 5 =$	$7 : 7 =$	$9 : 3 =$	$3 : 1 =$
$4 \times 1 =$	5. $2 \times 3 =$	7. $5 \times 2 =$	$3 \times 3 =$
3. $2 \times 1 =$	$4 \times 1 =$	$3 \times 1 =$	$1 \times 4 =$
$3 : 3 =$	$10 \times 1 =$	$4 : 1 =$	$5 : 5 =$
$8 \times 1 =$	$7 \times 1 =$	$6 : 3 =$	$6 : 3 =$
$6 : 3 =$	$7 : 7 =$	$4 \times 2 =$	$8 : 8 =$
$2 \times 3 =$	$5 \times 1 =$	$7 : 7 =$	
	$4 \times 2 =$	$8 : 4 =$	
	$6 : 3 =$		
	$2 : 2 =$		

g

1. $6 = 3 \times$	2. $2 = 2 \times$	3. $1 = 5 \times$
$9 = 3 \times$	$5 = 1 \times$	$3 = 1 \times$
$10 = 2 \times$	$7 = 7 \times$	$6 = 2 \times$
$7 = 1 \times$	$10 = 5 \times$	$5 = 5 \times$
$8 = 4 \times$	$8 = 2 \times$	$9 = 3 \times$
$6 = 2 \times$	$4 = 4 \times$	$8 = 4 \times$
$10 = 10 \times$	$9 = 3 \times$	$6 = 2 \times$
$5 = 1 \times$	$6 = 1 \times$	$1 = 1 \times$

h

1. $8 - t \frac{1}{4} =$	2. $8 - t \frac{1}{2} =$	3. $9 - t \frac{1}{9} =$
$9 - t \frac{1}{3} =$	$3 - t \frac{1}{3} =$	$8 - t \frac{1}{4} =$
$10 - t \frac{1}{5} =$	$8 - t \frac{1}{4} =$	$7 - t \frac{1}{7} =$
$7 - t \frac{1}{7} =$	$5 - t \frac{1}{5} =$	$2 - t \frac{1}{2} =$
$5 - t \frac{1}{5} =$	$10 - t \frac{1}{2} =$	$6 - t \frac{1}{3} =$
$6 - t \frac{1}{3} =$	$6 - t \frac{1}{11} =$	$10 - t \frac{1}{2} =$
$4 - t \frac{1}{2} =$	$6 - t \frac{1}{3} =$	$5 - t \frac{1}{5} =$
$4 - t \frac{1}{4} =$	$7 - t \frac{1}{7} =$	$4 - t \frac{1}{4} =$

b

1. $= 6 - t \frac{1}{3}$	2. $= 9 - t \frac{1}{9}$	3. $= 8 - t \frac{1}{2}$
$= 8 - t \frac{1}{8}$	$= 10 - t \frac{1}{5}$	$= 6 - t \frac{1}{3}$
$= 10 - t \frac{1}{2}$	$= 6 - t \frac{1}{2}$	$= 4 - t \frac{1}{2}$
$= 8 - t \frac{1}{4}$	$= 7 - t \frac{1}{7}$	$= 7 - t \frac{1}{7}$
$= 9 - t \frac{1}{3}$	$= 2 - t \frac{1}{2}$	$= 6 - t \frac{1}{2}$
$= 10 - t \frac{1}{5}$	$= 5 - t \frac{1}{5}$	$= 9 - t \frac{1}{3}$
$= 4 - t \frac{1}{4}$	$= 8 - t \frac{1}{8}$	$= 8 - t \frac{1}{8}$
4. $3 = -t \frac{1}{2}$	5. $1 = -t \frac{1}{9}$	6. $2 = -t \frac{1}{3}$
$2 = -t \frac{1}{4}$	$1 = -t \frac{1}{5}$	$5 = -t \frac{1}{2}$
$1 = -t \frac{1}{6}$	$2 = -t \frac{1}{5}$	$2 = -t \frac{1}{3}$
$4 = -t \frac{1}{2}$	$5 = -t \frac{1}{2}$	$1 = -t \frac{1}{5}$
$2 = -t \frac{1}{5}$	$4 = -t \frac{1}{2}$	$1 = -t \frac{1}{6}$
$3 = -t \frac{1}{3}$	$3 = -t \frac{1}{3}$	$4 = -t \frac{1}{2}$

2

1. 7-1=	2. 4+6=	3. 3×3=	4. 5:5=
9:3=	9-5=	8-4=	6:3=
4×2=	8:2=	8:4=	2×1=
6+3=	3×3=	5:3=	4+4=
8-7=	4-3=	7+3=	8-3=
10:5=	7+1=	3+5=	4:4=
2+6=	2×2=	2×4=	3×2=
5×1=	3+7=	9×1=	10:10=
3:3=	8-5=	8:8=	7:7=
10-6=	7:1=	10:1=	3×2=
2×2=	6:2=	7-2=	8-6=

h

1. 3×3+1=	2. 1×6+4=	3. 5×2-6=
2×4+1=	3×1+7=	4×1-3=
1×5+4=	2×2+5=	2×2-1=
2×2+6=	8×1+1=	1×10-8=
1×7+1=	3×2+3=	3×3-5=
2×3+2=	5×1+4=	2×4-3=
4×2+1=	7×1+2=	1×7-5=
4. 1×9-7=	5. 3+8-h ^{1/4} =	6. 7+4-h ^{1/2} =
1×8-5=	2+6-h ^{1/6} =	8+3-h ^{1/3} =
4×2-3=	7+9-h ^{1/3} =	4+8-h ^{1/4} =
9×1-4=	6+4-h ^{1/4} =	7+6-h ^{1/6} =
3×3-2=	3+7-h ^{1/7} =	5+10-h ^{1/10} =
2×2-3=	2+10-h ^{1/5} =	2+9-h ^{1/3} =
5×2-10=	3+8-h ^{1/2} =	9+4-h ^{1/4} =
3×2-5=	7+8-h ^{1/8} =	1+10-h ^{1/2} =
2×1-2=	8+10-h ^{1/5} =	9+2-h ^{1/2} =

7. 10-h ^{1/2} -1=	8. 8-h ^{1/4} -2=	9. 2×4-3=
9-h ^{1/3} -2=	9-h ^{1/3} -3=	6-h ^{1/3} +4=
10-h ^{1/5} -1=	6-h ^{1/2} -2=	2×2+3=
8-h ^{1/2} -3=	7-h ^{1/7} -1=	10-h ^{1/2} -2=
4-h ^{1/4} -1=	8-h ^{1/2} -4=	4×2+1=

l

1. (8-6)×2=	2. (3-1)×5=	3. (4-3)×8=
(7-2)×2=	(9-6)×3=	(10-6)×1=
(9-3)×1=	(7-6)×7=	(7-5)×3=
(10-8)×4=	(8-2)×1=	(4-3)×9=
4. 10-(3×3)=	5. 10-(4×2)=	6. 10-(5×2)=
5-(2×2)=	7-(6×1)=	5-(1×1)=
7-(1×3)=	8-(3×2)=	9-(2×4)=
6-(5×1)=	2-(1×2)=	10-(1×9)=
9-(3×2)=	8-(1×7)=	7-(2×2)=

7. 5×4-h ^{1/2} =	8. 5×6-h ^{1/3} =	9. 10×2-h ^{1/2} =
2×9-h ^{1/3} =	4×9-h ^{1/9} =	2×8-h ^{1/2} =
3×8-h ^{1/4} =	4×10-h ^{1/5} =	3×10-h ^{1/10} =
7×6-h ^{1/6} =	3×6-h ^{1/2} =	3×6-h ^{1/3} =

Ե Ր Կ Ր Ո Ր Դ Ա Ս Տ Ի Ժ Ա Ն

1-ից մինչև 100 թուեր

Վ Ա Ր Ժ Ո Ի Թ Ի Ի Ն

Ե. Գ Ո Ի Թ Ե Ր Ե Լ

Ա.

1. 4+2=	2. 5+9=	3. 4+4+5=
6+3=	7+7=	7+5+8=
3+7=	8+5=	9+7+3=
4+4=	5+8=	7+8+2=
6+5=	9+7=	3+4+5=

4. 7+1+4+5=	5. 3+7+5+5=
7+3+4+9=	4+7+6+8=
2+5+8+7=	8+3+9+4=

6. 4	7. 3	8. 6	9. 4	10. 7	11. 9	12. 7	13. 4
8	3	5	9	4	9	1	5
7	3	4	7	5	8	5	6
—	—	—	—	—	—	—	—

14. 4	15. 2	16. 5	17. 5	18. 4	19. 7	20. 4	21. 9	22. 8
7	4	1	4	5	7	3	4	8
3	5	2	3	7	6	4	3	1
4	3	9	7	4	6	3	6	2
1	7	9	4	7	5	4	5	7
5	1	9	6	5	5	3	2	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—

23. 1	24. 4	25. 7	26. 2	27. 3	28. 6
2	6	5	4	2	4
5	3	3	6	5	5
3	8	1	8	4	3
4	5	5	6	7	2
6	9	3	1	6	1
7	2	7	4	9	7
3	1	9	2	8	6
4	6	3	2	1	4
—	—	—	—	—	—

29. 4+3+1+4+7+6=
 7+4+3+5+1+3+4=
 9+7+8+5+9+3+4=
 7+4+3+3+4+7=
 1+2+3+4+3+2+1=
 8+8+4+4+4+8+5=

30. 9+4+4+7+8+3+5+3+7+1+4+5+6+
 4+2+9+5+1=

B.

1. 10+4=	2. 40+9=	3. 80+3=
10+6=	50+5=	80+5=
10+9=	50+2=	80+7=
20+2=	30+7=	80+9=
20+8=	60+3=	80+1=
20+3=	60+8=	90+1=
30+9=	60+4=	90+4=
30+7=	70+9=	90+6=
40+1=	70+5=	90+8=

4. 20+3+4=	5. 90+3+5=
70+2+1=	60+4+2=
30+1+5=	70+1+4=
90+1+5=	10+3+6=
60+2+4=	50+2+7=
50+3+6=	80+7+2=
40+1+7=	40+6+2=
80+6+2=	30+5+4=
10+5+2=	90+1+5=

9.

1. 12+7=	2. 95+4=	3. 12+5+2=
24+5=	86+2=	42+3+3=
31+2=	73+5=	31+1+1=
42+5=	61+7=	72+5+2=
84+4=	52+3=	85+5+1=
93+2=	27+2=	93+3+3=
72+5=	14+5=	64+1+4=

4. 31+2+3=	5. 13+7=	6. 69+1=
43+1+4=	24+6=	55+5=
92+5+1=	42+8=	12+8=
83+1+2=	35+5=	92+8=
72+3+3=	46+4=	84+6=
63+2+3=	73+7=	57+3=

7. 12+3+5=	8. 74+4+3=	9. 15+4+1=
24+3+3=	61+2+7=	20+3+7=
82+1+7=	43+6+1=	48+1+1=
16+2+2=	50+2+8=	84+4+3=
34+4+2=	93+1+6=	46+2+2=

10. 14+9=	11. 49+7=	12. 59+6=
27+6=	6+9=	79+2=
58+8=	88+6=	78+8=
69+7=	54+8=	89+5=
75+9=	63+9=	29+7=
72+9=	29+5=	48+9=

13. 69+6+7=	14. 18+5+7+6=
49+7+8=	24+7+8+5=
85+6+8=	35+2+6+7=
92+4+7=	76+8+2+4+3=

7.

1. 14	2. 15	3. 1	4. 7	5. 9	6. 4	7. 3
4	9	4	9	9	3	4
7	4	8	4	24	55	6
5	6	12	3	9	6	69
—	—	—	—	—	—	—

8. 6	9. 8	10. 4	11. 28	12. 7	13. 6	14. 9
4	7	3	6	14	5	5
3	42	7	5	8	4	9
19	6	9	3	3	49	8
5	2	16	9	5	8	52
—	—	—	—	—	—	—
15. 29	16. 4	17. 8	18. 9	19. 8	20. 6	
6	27	4	2	7	7	
5	9	33	6	6	8	
4	8	7	14	5	9	
3	2	6	5	19	4	
5	4	2	7	7	3	
1	3	4	3	1	37	
—	—	—	—	—	—	—

b

1. 10+10=	2. 40+30=	3. 60+30=
40+40=	70+30=	10+20=
70+20=	40+40=	40+50=
30+30=	30+50=	60+10=
4. 90+10=	5. 10+10+20=	6. 20+20+20=
70+20=	30+10+40=	50+10+30=
10+60=	10+20+30=	40+20+10=
50+50=	40+10+40=	10+50+20=
20+60=	20+20+50=	60+10+10=
40+30=	60+20+10=	20+20+40=
20+80=	30+30+30=	40+40+10=
7. 30+40=	8. 30+10+20+8=	
20+50=	40+20+30+7=	
40+50=	10+10+40+6=	
30+30=	50+20+10+9=	

9. 18+10=	10. 13+70=	11. 60+32=
23+10=	25+50=	50+14=
64+20=	36+20=	80+19=
33+40=	27+70=	20+64=
51+30=	33+60=	30+35=
86+10=	18+50=	30+64=
19+40=	27+40=	40+21=
23+30=	41+10=	30+59=
57+40=	48+30=	70+16=
12. 27+30+2=	13. 60+18+1=	
36+40+5=	40+33+6=	
41+50+9=	30+24+8=	
54+10+8=	20+38+7=	

2

1. 17+11=	2. 43+35=	3. 62+14=
23+34=	51+18=	13+36=
15+41=	76+23=	75+21=
53+16=	42+16=	12+15=
72+17=	44+15=	18+41=
41+53=	65+23=	23+55=
4. 22+13+31=	5. 37+21+11=	
12+32+12=	54+14+21=	
42+11+33=	53+21+12=	
24+33+42=	12+13+31=	
6. 16+14=	7. 18+12=	8. 33+47=
27+23=	36+24=	45+25=
38+42=	57+33=	26+14=
25+35=	42+28=	21+39=
76+11=	26+44=	32+48=
83+17=	27+53=	43+27=

9. 11 10. 13 11. 22 12. 33 13. 24 14. 35
 32 = 11 + 12 11 = 06 + 21 23 = 01 + 22
 15 = 01 + 21 33 = 02 + 15 21 = 02 + 20
 22 = 10 + 44 14 = 07 + 11 12 = 01 + 33
 — = 28 + 02 — = 00 + 22 10 = 08 + 02
 — = 10 + 02 — = 06 + 21 — = 01 + 22

15. 18 + 13 = 16. 13 + 39 = 17. 58 + 16 =
 29 + 17 = 54 + 27 = 19 + 22 =
 46 + 25 = 63 + 19 = 35 + 27 =
 37 + 24 = 27 + 17 = 28 + 33 =
 18 + 29 = 38 + 38 = 46 + 19 =
 37 + 46 = 56 + 29 = 57 + 18 =
 28 + 33 = 48 + 29 = 66 + 19 =
 67 + 16 = 17 + 16 = 48 + 13 =

18. 13 + 19 + 8 = 19. 27 + 14 + 16 =
 25 + 17 + 9 = 18 + 19 + 23 =
 53 + 29 + 6 = 37 + 25 + 19 =
 37 + 54 + 8 = 26 + 27 + 28 =
 — = 25 + 22 — = 23 + 20 — = 25 + 11

1. 40 2. 14 3. 17 4. 25 5. 15 6. 16
 15 = 16 + 18 17 = 28 + 29
 17 = 29 + 39 22 = 33 + 11 13
 13 = 33 + 13 19 = 17 + 14
 — = 14 + 28 — = 24 + 18 — = 11 + 21

7. 16 8. 19 9. 23 10. 15 11. 17 12. 15 13. 9
 15 = 11 + 18 14 = 8 + 23 19 = 21
 24 = 25 9 = 20 9 = 13 + 8
 13 = 8 + 7 16 = 13 35 = 17 + 15
 — = 12 + 14 — = 13 + 22 — = 11 + 22

14. 12 15. 20 16. 7 17. 33 18. 10 19. 5 20. 19
 7 27 10 9 13 9 4
 6 8 5 17 6 13 15
 35 3 26 26 15 20 6
 10 16 18 4 2 15 23
 — = — — — — — —

21. 4 22. 18 23. 9 24. 13 25. 30 26. 13 27. 6
 5 17 15 19 15 8 19
 9 6 8 4 6 7 10
 16 5 20 2 19 9 8
 14 13 7 28 7 26 16
 29 8 16 10 5 19 5
 — — — — — — —

В. 5 11 6 1
U.

1. 8 - 3 = 2. 7 - 5 = 3. 9 - 7 = 4. 3 - 1 =
 6 - 4 = 3 - 2 = 7 - 0 = 7 - 4 =
 9 - 9 = 6 - 3 = 5 - 3 = 9 - 2 =
 5 - 4 = 7 - 6 = 9 - 3 = 8 - 6 =
 8 - 7 = 8 - 4 = 8 - 5 = 4 - 1 =
 9 - 6 = 5 - 2 = 10 - 2 = 3 - 3 =

В.

1. 19 - 9 = 2. 32 - 1 = 3. 83 - 3 = 4. 19 - 9 =
 19 - 7 = 34 - 3 = 75 - 2 = 25 - 4 =
 15 - 4 = 48 - 4 = 99 - 8 = 79 - 5 =
 14 - 3 = 56 - 5 = 16 - 3 = 81 - 1 =
 29 - 7 = 93 - 2 = 87 - 5 = 47 - 6 =
 48 - 8 = 87 - 6 = 49 - 3 = 55 - 4 =

9.

1. 47	2. 49	3. 56	4. 52	5. 79	6. 41	7. 23	8. 77
4	7	4	2	7	1	3	5
—	—	—	—	—	—	—	—
9. 58	10. 88	11. 98	12. 35	13. 72	14. 79	15. 85	16. 99
3	6	8	2	2	1	3	7
—	—	—	—	—	—	—	—
17. 40	18. 97	19. 66	20. 88	21. 69	22. 87	23. 91	
0	6	5	3	9	2	1	
—	—	—	—	—	—	—	—

7.

1. 40	2. 50	3. 70	4. 90	5. 60	6. 70	7. 20	8. 40
9	8	6	8	7	8	8	5
—	—	—	—	—	—	—	—
9. 30	10. 50	11. 70	12. 60	13. 90	14. 50	15. 70	
6	9	9	8	8	2	1	
—	—	—	—	—	—	—	—
16. 63	17. 21	18. 33	19. 46	20. 21	21. 44	22. 75	
5	7	7	9	8	8	8	
—	—	—	—	—	—	—	—
23. 91	24. 96	25. 53	26. 37	27. 64	28. 57	29. 41	
2	7	8	9	5	8	3	
—	—	—	—	—	—	—	—

b.

1. 20—10=	2. 70—50=	3. 90—80=				
30—20=	90—60=	60—50=				
60—30=	70—60=	40—10=				
40—10=	80—20=	99—10=				
4. 90	5. 60	6. 70	7. 40	8. 60	9. 80	10. 70
80	50	10	20	30	40	10
—	—	—	—	—	—	—
11. 74	12. 89	13. 64	14. 67	15. 99	16. 98	17. 72
35	28	56	23	99	41	65
—	—	—	—	—	—	—

g.

1. 26—10=	2. 98—90=	3. 59—40=				
38—20=	67—50=	67—60=				
67—30=	89—60=	91—80=				
75—10=	35—30=	65—30=				
4. 78	5. 69	6. 78	7. 49	8. 63	9. 57	10. 41
30	50	10	20	20	10	10
—	—	—	—	—	—	—
11. 67	12. 99	13. 75	14. 76	15. 95	16. 86	17. 71
50	50	40	30	50	70	40
—	—	—	—	—	—	—
18. 34—12=	19. 86—13=	20. 32—22=	21. 79—34=			
98—64=	39—15=	63—1=	66—36=			
79—23=	47—17=	93—33=	76—73=			
54—13=	84—24=	85—24=	83—41=			
26—12=	37—12=	69—21=	75—21=			
84—43=	65—41=	86—45=	48—24=			

22.	97	23.	65	24.	73	25.	47	26.	49	27.	66
	23		41		21		11		36		23
	—		—		—		—		—		—

28.	79	29.	91	30.	64	31.	38	32.	56	33.	65
	19		61		14		31		54		15
	—		—		—		—		—		—

b

1.	40	2.	80	3.	30	4.	90	5.	50	6.	30	7.	90
	16		13		15		15		17		25		57
	—		—		—		—		—		—		—

8.	60	9.	50	10.	70	11.	70	12.	60	13.	40	14.	50
	21		31		42		52		23		13		19
	—		—		—		—		—		—		—

15.	60	16.	70	17.	90	18.	60	19.	80	20.	70
	34		54		37		24		35		16
	—		—		—		—		—		—

21.	50	22.	60	23.	90	24.	30	25.	40	26.	80
	48		53		81		26		35		79
	—		—		—		—		—		—

c

1.	31	2.	63	3.	71	4.	52	5.	36	6.	91	7.	82
	14		18		25		25		19		15		17
	—		—		—		—		—		—		—

8.	64	9.	75	10.	81	11.	76	12.	36	13.	52	14.	94
	19		18		56		39		18		19		15
	—		—		—		—		—		—		—

15.	37	16.	71	17.	85	18.	55	19.	64	20.	41	21.	36
	19		63		79		19		18		37		27
	—		—		—		—		—		—		—

22.	45	23.	98	24.	64	25.	67	26.	38	27.	73
	19		89		46		29		19		54
	—		—		—		—		—		—

28.	51	29.	73	30.	72	31.	85	32.	75	33.	83
	18		64		39		49		18		17
	—		—		—		—		—		—

p

1.	20=15+°	2.	91=13+°	3.	35=19+°
	75=36+°		74=27+°		28=16+°
	84=47+°		19=18+°		41=33+°
	90=58+°		66=17+°		12=19+°
	32=17+°		53=36+°		79=19+°
	61=27+°		72=15+°		67=38+°
	92=36+°		62=33+°		37=18+°
	84=55+°		32=18+°		93=76+°

d

1.	5+9+8=	2.	46-19=	3.	9+6+8=
	75-16=		48+16+8=		17+9+4=
	37+25=		30-25=		33-9=
	59-19=		13+8+10=		13+30=
	19+6+5=		29+16+4=		9+8+17=
	34-18=		67-29=		40-23=
	7+18+7=		60-28=		31-18=
	63-18=		10+20+8=		16+59=
	90-26=		35-18=		15+12+8=
	36+28=		27+56=		51-33=
	15-12=		12+15=		3+18+16=

ЖУ

1. $16+20-8=$	2. $16+5-8=$
$16+30-9=$	$33+19-12=$
$25+18-17=$	$50+30-40=$
$16+5-7=$	$75+15-55=$
$38+22-19=$	$9+18-10=$
$34+32-40=$	$17+34-26=$
$25+19-27=$	$10+48-53=$
3. $19+26-5-13=$	4. $18+33-6-9=$
$36+27-10-8=$	$24+27-12-3=$
$42+16-19-7=$	$39+41-20-30=$
$16+20-12-13=$	$18+45-17-35=$
$33+18-16-20=$	$36+23-11-9=$
$30+30-10-15=$	$17+8-6-9=$
5. $29-18+25=$	6. $33-19+30=$
$47-19+10=$	$45-40+37=$
$36-20+48=$	$93-45+18=$
$57-18+20=$	$72-36+36=$
$46-37+25=$	$80-48+12=$
$24-19+35=$	$54-36+9=$
$33-27+42=$	$32-23+50=$
$55-31+17=$	$47-19+39=$
$63-47+9=$	$70-30+6=$

У. АСЗДЦУСЫБЛ

У

1. $1 \times 2 =$	2. $5 \times 2 =$
$3 \times 2 =$	$7 \times 2 =$
$2 \times 2 =$	$9 \times 2 =$
$4 \times 2 =$	$8 \times 2 =$

Р

1. $1 \times 3 =$	2. $7 \times 3 =$	3. $4 \times 3 =$	4. $9 \times 2 =$
$3 \times 3 =$	$9 \times 3 =$	$10 \times 2 =$	$6 \times 3 =$
$2 \times 3 =$	$8 \times 3 =$	$3 \times 2 =$	$2 \times 2 =$
$4 \times 3 =$	$10 \times 3 =$	$7 \times 3 =$	$1 \times 3 =$
$6 \times 3 =$	$9 \times 2 =$	$5 \times 2 =$	$4 \times 3 =$

Р

1. $1 \times 4 =$	2. $9 \times 3 =$	3. $10 \times 2 =$	4. $1 \times 3 =$
$3 \times 4 =$	$4 \times 2 =$	$5 \times 3 =$	$7 \times 4 =$
$2 \times 4 =$	$5 \times 4 =$	$8 \times 2 =$	$6 \times 2 =$
$4 \times 4 =$	$7 \times 3 =$	$6 \times 3 =$	$4 \times 4 =$
$6 \times 4 =$	$10 \times 4 =$	$9 \times 4 =$	$8 \times 2 =$
$5 \times 4 =$	$9 \times 3 =$	$7 \times 4 =$	$9 \times 4 =$
$7 \times 4 =$	$7 \times 2 =$	$10 \times 3 =$	$8 \times 3 =$
$9 \times 4 =$	$1 \times 4 =$	$5 \times 4 =$	$4 \times 2 =$
$8 \times 4 =$			

Р

1. $1 \times 5 =$	2. $4 \times 5 =$	3. $5 \times 5 =$	4. $8 \times 5 =$
$3 \times 5 =$	$6 \times 5 =$	$7 \times 5 =$	$10 \times 5 =$
$2 \times 5 =$	$3 \times 5 =$	$9 \times 5 =$	$9 \times 4 =$
5. $8 \times 3 =$	6. $7 \times 5 =$	7. $10 \times 5 =$	8. $1 \times 2 =$
$5 \times 4 =$	$8 \times 4 =$	$6 \times 3 =$	$9 \times 2 =$
$9 \times 2 =$	$6 \times 4 =$	$10 \times 8 =$	$8 \times 4 =$
$7 \times 3 =$	$4 \times 4 =$	$8 \times 2 =$	$6 \times 7 =$
$9 \times 5 =$	$9 \times 3 =$	$7 \times 4 =$	$7 \times 3 =$
$6 \times 4 =$	$1 \times 5 =$	$9 \times 5 =$	$10 \times 5 =$
$10 \times 2 =$	$7 \times 2 =$	$5 \times 1 =$	$7 \times 4 =$

19. 3	20. 7	21. 8	22. 7	23. 6	24. 4	25. 6	26. 7
4	6	9	3	5	3	2	5
—	—	—	—	—	—	—	—

JU

1. $35+16=$	2. $5 \times 9=$	3. $27+15=$	4. $8 \times 5=$
$7 \times 9=$	$17+53=$	$7 \times 6=$	$46-9=$
$60-35=$	$98-16=$	$90-46=$	$33+18=$
$4 \times 7=$	$33+25=$	$15+39=$	$7 \times 4=$
$28+19=$	$6 \times 4=$	$8 \times 8=$	$75-26=$
$47+18=$	$48-27=$	$16+19=$	$5 \times 3=$

JF

1. $1 \times 20=$	2. $4 \times 20=$	3. $2 \times 30=$	4. $9 \times 10=$
$3 \times 20=$	$3 \times 30=$	$2 \times 50=$	$4 \times 10=$
$5 \times 20=$	$2 \times 40=$	$6 \times 10=$	$3 \times 30=$
-
5. 11	6. 11	7. 11	8. 12	9. 12	10. 13	11. 21
2	4	8	3	2	2	4
—	—	—	—	—	—	—
-
12. 21	13. 22	14. 23	15. 33	16. 32	17. 14	18. 11
2	3	3	3	2	4	9
—	—	—	—	—	—	—
-
19. 13	20. 21	21. 22	22. 32	23. 12	24. 42	25. 24
3	2	4	3	4	2	2
—	—	—	—	—	—	—

JG

1. 15	2. 14	3. 12	4. 25	5. 16	6. 18	7. 15
2	5	5	2	5	5	4
—	—	—	—	—	—	—
-
8. 15	9. 35	10. 45	11. 12	12. 12	13. 13	14. 14
2	2	2	6	8	4	4
—	—	—	—	—	—	—
-
15. 16	16. 19	17. 38	18. 29	19. 16	20. 17	21. 49
6	5	2	2	4	5	2
—	—	—	—	—	—	—

JH

1. $3 \times 4 \times 2=$	2. $5 \times 2 \times 8=$	3. $5 \times 4 \times 3=$
$5 \times 5 \times 3=$	$4 \times 3 \times 7=$	$4 \times 4 \times 5=$
$7 \times 2 \times 7=$	$6 \times 3 \times 4=$	$7 \times 2 \times 3=$
$4 \times 2 \times 9=$	$8 \times 4 \times 3=$	$9 \times 2 \times 4=$
$5 \times 8 \times 2=$	$2 \times 3 \times 8=$	$7 \times 5 \times 2=$
$3 \times 8 \times 3=$	$7 \times 3 \times 4=$	$3 \times 3 \times 7=$

Jb

1. $3 \times 4 + 6=$	2. $2 \times 13 + 8=$	3. $4 \times 8 + 25=$
$4 \times 9 + 18=$	$4 \times 12 + 16=$	$3 \times 17 + 9=$
$7 \times 7 + 20=$	$5 \times 13 + 25=$	$7 \times 2 + 36=$
$6 \times 5 + 44=$	$4 \times 20 + 16=$	$4 \times 18 + 12=$
$3 \times 8 + 7=$	$2 \times 21 + 30=$	$3 \times 3 + 50=$
$6 \times 6 + 15=$	$4 \times 5 + 8=$	$2 \times 30 + 26=$

4. $6 \times 8 - 7 =$ 5. $4 \times 12 - 16 =$ 6. $5 \times 7 - 24 =$
 $9 \times 7 - 15 =$ $5 \times 15 - 24 =$ $3 \times 32 - 40 =$
 $6 \times 6 - 9 =$ $7 \times 13 - 9 =$ $7 \times 5 - 15 =$
 $7 \times 5 - 19 =$ $3 \times 17 - 6 =$ $5 \times 14 - 9 =$
 $8 \times 10 - 3 =$ $4 \times 18 - 30 =$ $3 \times 6 - 11 =$
 $5 \times 4 - 6 =$ $2 \times 40 - 31 =$ $4 \times 21 - 19 =$

Ж2

1. $3 \times 8 + (7 \times 6) =$ 2. $2 \times 12 + (3 \times 9) =$
 $5 \times 9 + (3 \times 6) =$ $4 \times 15 + (3 \times 12) =$
 $2 \times 6 + (4 \times 8) =$ $2 \times 20 + (3 \times 10) =$
 $4 \times 8 + (5 \times 9) =$ $4 \times 16 + (5 \times 4) =$
 $6 \times 6 + (7 \times 3) =$ $7 \times 4 + (3 \times 7) =$
 $9 \times 3 + (5 \times 4) =$ $3 \times 13 + (4 \times 12) =$
 $4 \times 4 + (8 \times 3) =$ $9 \times 9 + (4 \times 4) =$
3. $9 \times 8 - (7 \times 2) =$ 4. $5 \times 16 - (6 \times 6) =$
 $6 \times 5 - (3 \times 7) =$ $2 \times 14 - (2 \times 9) =$
 $7 \times 6 - (8 \times 4) =$ $4 \times 16 - (3 \times 12) =$
 $6 \times 3 - (5 \times 3) =$ $5 \times 12 - (4 \times 8) =$
 $8 \times 7 - (6 \times 8) =$ $7 \times 11 - (6 \times 10) =$
 $5 \times 5 - (4 \times 4) =$ $2 \times 40 - (4 \times 20) =$

Ж3

1. $9 \times 4 = 16 + ^\circ$ 2. $2 \times 15 = 19 + ^\circ$
 $6 \times 8 = 13 + ^\circ$ $3 \times 14 = 17 + ^\circ$
 $9 \times 7 = 60 + ^\circ$ $4 \times 16 = 60 + ^\circ$
 $7 \times 5 = 18 + ^\circ$ $3 \times 17 = 19 + ^\circ$
 $3 \times 9 = 17 + ^\circ$ $2 \times 30 = 55 + ^\circ$

3. $8 \times 7 = 60 - ^\circ$ 4. $4 \times 11 = 60 - ^\circ$
 $9 \times 9 = 90 - ^\circ$ $5 \times 12 = 80 - ^\circ$
 $6 \times 5 = 61 - ^\circ$ $3 \times 18 = 57 - ^\circ$
 $8 \times 4 = 43 - ^\circ$ $6 \times 10 = 90 - ^\circ$
 $4 \times 6 = 50 - ^\circ$ $5 \times 15 = 84 - ^\circ$
 $7 \times 3 = 42 - ^\circ$ $2 \times 30 = 100 - ^\circ$

У. ПУФУУУ

U

1. $4 : 2 =$ 2. $10 : 2 =$ 3. $12 : 2 =$ 4. $14 : 2 =$
 $6 : 3 =$ $5 : 5 =$ $16 : 8 =$ $12 : 3 =$
 $8 : 4 =$ $9 : 3 =$ $20 : 2 =$ $18 : 3 =$
5. $15 : 3 =$ 6. $8 : 4 =$ 7. $15 : 3 =$ 8. $15 : 5 =$
 $21 : 3 =$ $4 : 4 =$ $18 : 2 =$ $5 : 5 =$
 $27 : 3 =$ $20 : 4 =$ $20 : 4 =$ $20 : 5 =$
 $24 : 3 =$ $12 : 4 =$ $27 : 3 =$ $10 : 5 =$
 $30 : 3 =$ $24 : 4 =$ $12 : 2 =$ $25 : 5 =$
 $6 : 3 =$ $16 : 4 =$ $24 : 3 =$ $40 : 5 =$
 $12 : 2 =$ $32 : 4 =$ $14 : 2 =$ $35 : 5 =$
 $18 : 2 =$ $40 : 4 =$ $28 : 4 =$ $45 : 5 =$
9. $28 : 2 =$ 10. $12 : 6 =$ 11. $15 : 5 =$ 12. $7 : 7 =$
 $24 : 3 =$ $24 : 6 =$ $12 : 4 =$ $21 : 7 =$
 $32 : 4 =$ $6 : 6 =$ $24 : 4 =$ $35 : 7 =$
 $45 : 5 =$ $18 : 6 =$ $42 : 6 =$ $14 : 7 =$
 $18 : 2 =$ $36 : 6 =$ $40 : 5 =$ $28 : 7 =$
 $35 : 5 =$ $48 : 6 =$ $54 : 6 =$ $42 : 7 =$
 $36 : 4 =$ $30 : 6 =$ $12 : 6 =$ $91 : 7 =$
 $12 : 3 =$ $42 : 6 =$ $8 : 4 =$ $56 : 7 =$
 $7 : 1 =$ $60 : 6 =$ $20 : 2 =$ $63 : 7 =$

13. 20 : 5 = 14. 8 : 8 = 15. 28 : 7 = 16. 9 : 9 =
 42 : 6 = 24 : 8 = 30 : 6 = 27 : 9 =
 49 : 7 = 16 : 8 = 21 : 7 = 18 : 9 =
 15 : 5 = 40 : 8 = 30 : 5 = 36 : 9 =
 12 : 2 = 56 : 8 = 16 : 4 = 63 : 9 =
 4 : 4 = 48 : 8 = 26 : 3 = 81 : 9 =
 35 : 6 = 32 : 8 = 32 : 8 = 45 : 9 =
 18 : 7 = 64 : 8 = 56 : 7 = 72 : 9 =
 27 : 3 = 80 : 8 = 72 : 8 = 54 : 9 =

17. 72 : 8 = 18. 20 : 10 = 19. 6 : 2 = 20. 20 : 10 =
 49 : 7 = 40 : 10 = 21 : 3 = 36 : 9 =
 36 : 6 = 10 : 10 = 35 : 5 = 4 : 1 =
 10 : 2 = 30 : 10 = 42 : 7 = 5 : 5 =
 81 : 9 = 60 : 10 = 54 : 9 = 14 : 7 =
 28 : 7 = 80 : 10 = 16 : 4 = 81 : 9 =
 40 : 8 = 50 : 10 = 32 : 8 = 30 : 3 =
 63 : 9 = 90 : 10 = 30 : 6 = 8 : 8 =
 35 : 7 = 70 : 10 = 50 : 10 = 4 : 2 =

21. 26 : 2 = 22. 21 : 7 = 23. 64 : 8 = 24. 35 : 5 = 25. 42 : 7 =
 32 : 4 40 : 8 = 36 : 9 = 28 : 7 = 36 : 6 =
 12 : 2 9 : 3 = 45 : 9 = 60 : 6 = 70 : 10 =

F

1. $4-t^{1/2} =$ 2. $32-t^{1/16} =$ 3. $5-t^{1/5} =$ 4. $14-t^{1/2} =$
 $10-t^{1/2} =$ $15-t^{1/5} =$ $90-t^{1/10} =$ $21-t^{1/7} =$
 $16-t^{1/2} =$ $16-t^{1/8} =$ $36-t^{1/6} =$ $18-t^{1/9} =$
 $9-t^{1/3} =$ $63-t^{1/7} =$ $36-t^{1/9} =$ $48-t^{1/6} =$
 $18-t^{1/3} =$ $3-t^{1/3} =$ $49-t^{1/7} =$ $35-t^{1/5} =$
 $12-t^{1/4} =$ $81-t^{1/9} =$ $24-t^{1/8} =$ $24-t^{1/3} =$
 $8-t^{1/4} =$ $45-t^{1/5} =$ $18-t^{1/2} =$ $64-t^{1/8} =$
 $10-t^{1/5} =$ $42-t^{1/7} =$ $8-t^{1/8} =$ $8-t^{1/8} =$
 $25-t^{1/5} =$ $64-t^{1/8} =$ $27-t^{1/9} =$ $45-t^{1/9} =$

G

1. $7 = -t^{1/9}$ 2. $6 = -t^{1/3}$ 3. $6 = -t^{1/2}$
 $8 = -t^{1/6}$ $4 = -t^{1/5}$ $7 = -t^{1/7}$
 $5 = -t^{1/7}$ $2 = -t^{1/9}$ $8 = -t^{1/6}$
 $10 = -t^{1/6}$ $4 = -t^{1/7}$ $9 = -t^{1/10}$
 $5 = -t^{1/4}$ $9 = -t^{1/8}$ $5 = -t^{1/3}$
 $8 = -t^{1/3}$ $7 = -t^{1/6}$ $1 = -t^{1/7}$
 4. $^{\circ} = 8-t^{1/4}$ 5. $^{\circ} = 18-t^{1/9}$ 6. $^{\circ} = 49-t^{1/7}$
 $^{\circ} = 27-t^{1/9}$ $^{\circ} = 9-t^{1/9}$ $^{\circ} = 27-t^{1/3}$
 $^{\circ} = 42-t^{1/7}$ $^{\circ} = 20-t^{1/2}$ $^{\circ} = 64-t^{1/6}$
 $^{\circ} = 32-t^{1/8}$ $^{\circ} = 40-t^{1/5}$ $^{\circ} = 80-t^{1/8}$
 $^{\circ} = 18-t^{1/6}$ $^{\circ} = 64-t^{1/8}$ $^{\circ} = 24-t^{1/6}$

H

1. $20-t^{1/5} + 8 =$ 2. $27-t^{1/3} - 6 =$ 3. $25 - 15-t^{1/3} =$
 $36-t^{1/6} + 19 =$ $56-t^{1/7} - 9 =$ $30 - 49-t^{1/7} =$
 $56-t^{1/7} + 10 =$ $18-t^{1/2} - 7 =$ $54 - 48-t^{1/8} =$
 $24-t^{1/3} + 15 =$ $81-t^{1/9} - 3 =$ $73 - 54-t^{1/8} =$
 $63-t^{1/9} + 24 =$ $16-t^{1/4} - 4 =$ $61 - 24-t^{1/6} =$
 $72-t^{1/8} + 36 =$ $42-t^{1/6} - 1 =$ $58 - 63-t^{1/9} =$
 $45-t^{1/5} + 16 =$ $64-t^{1/8} - 3 =$ $46 - 50-t^{1/5} =$
 4. $(4 \times 3) - t^{1/4} =$ 5. $(16 + 9) - t^{1/5} =$ 6. $(40 - 4) - t^{1/9} =$
 $(3 \times 8) - t^{1/8} =$ $(59 + 5) - t^{1/8} =$ $(37 - 9) - t^{1/4} =$
 $(4 \times 10) - t^{1/5} =$ $(25 + 11) - t^{1/4} =$ $(90 - 9) - t^{1/9} =$
 $(5 \times 9) - t^{1/9} =$ $(17 + 7) - t^{1/3} =$ $(72 - 12) - t^{1/6} =$
 $(4 \times 4) - t^{1/8} =$ $(48 + 8) - t^{1/7} =$ $(35 - 17) - t^{1/2} =$
 $(7 \times 9) - t^{1/7} =$ $(13 + 7) - t^{1/2} =$ $(79 - 15) - t^{1/8} =$

b

1. $3-t^{1/2} = , \text{fig.} =$	2. $9-t^{1/4} = , \text{fig.} =$			
$9-t^{1/2} = , \text{ } =$	$15-t^{1/4} = , \text{ } =$			
$12-t^{1/2} = , \text{ } =$	$26-t^{1/4} = , \text{ } =$			
$19-t^{1/2} = , \text{ } =$	$39-t^{1/4} = , \text{ } =$			
$15-t^{1/2} = , \text{ } =$	$31-t^{1/4} = , \text{ } =$			
$4-t^{1/2} = , \text{ } =$	$11-t^{1/5} = , \text{ } =$			
$5-t^{1/3} = , \text{ } =$	$19-t^{1/5} = , \text{ } =$			
$16-t^{1/3} = , \text{ } =$	$28-t^{1/5} = , \text{ } =$			
$26-t^{1/2} = , \text{ } =$	$37-t^{1/5} = , \text{ } =$			
3. $19-t^{1/6} = , \text{ } =$	4. $41-t^{1/8} = , \text{ } =$			
$23-t^{1/6} = , \text{ } =$	$23-t^{1/8} = , \text{ } =$			
$38-t^{1/6} = , \text{ } =$	$54-t^{1/8} = , \text{ } =$			
$57-t^{1/6} = , \text{ } =$	$66-t^{1/8} = , \text{ } =$			
$10-t^{1/6} = , \text{ } =$	$77-t^{1/8} = , \text{ } =$			
$16-t^{1/7} = , \text{ } =$	$28-t^{1/9} = , \text{ } =$			
$29-t^{1/7} = , \text{ } =$	$47-t^{1/9} = , \text{ } =$			
5. $22-t^{1/10} = , \text{ } =$	6. $67-t^{1/8} = , \text{ } =$			
$48-t^{1/10} = , \text{ } =$	$54-t^{1/5} = , \text{ } =$			
$69-t^{1/10} = , \text{ } =$	$22-t^{1/8} = , \text{ } =$			
$94-t^{1/10} = , \text{ } =$	$46-t^{1/7} = , \text{ } =$			
$58-t^{1/10} = , \text{ } =$	$13-t^{1/2} = , \text{ } =$			
7. $17 : 2 =$	8. $19 : 3 =$	9. $45 : 6 =$	10. $61 : 8 =$	11. $33 : 5 =$
$21 : 4 =$	$62 : 3 =$	$39 : 8 =$	$9 : 2 =$	$20 : 7 =$

g

1. $15-t^{1/3} =$	2. $28-t^{1/7} =$	3. $50-t^{3/10} =$	3. $9-t^{2/3} =$
$15-t^{2/3} =$	$81-t^{8/9} =$	$63-t^{4/9} =$	$48-t^{3/6} =$
$20-t^{1/4} =$	$21-t^{5/7} =$	$56-t^{7/8} =$	$50-t^{4/5} =$
$20-t^{2/3} =$	$45-t^{4/5} =$	$12-t^{3/4} =$	$24-t^{7/8} =$
$20-t^{3/4} =$	$21-t^{2/3} =$	$30-t^{5/6} =$	$42-t^{3/7} =$
$35-t^{1/5} =$	$32-t^{3/8} =$	$40-t^{5/8} =$	$54-t^{5/6} =$
$35-t^{2/5} =$	$72-t^{7/8} =$	$60-t^{7/10} =$	$30-t^{9/10} =$
$35-t^{3/5} =$	$28-t^{3/4} =$	$16-t^{3/8} =$	$35-t^{3/5} =$

b

1. $29 : 20 =$	2. $90 : 30 =$	3. $30 : 30 =$
$60 : 30 =$	$80 : 40 =$	$40 : 40 =$
$80 : 20 =$	$40 : 20 =$	$100 : 50 =$
$50 : 50 =$	$70 : 70 =$	$50 : 50 =$
4. $40-t^{1/2} =$	5. $60-t^{1/2} =$	6. $90-t^{1/3} =$
$60-t^{1/3} =$	$80-t^{1/4} =$	$100-t^{1/5} =$
$80-t^{1/2} =$	$100-t^{1/2} =$	$100-t^{1/10} =$

l

1. $28 : 2 =$	2. $63 : 3 =$	3. $86 : 2 =$	4. $55 : 5 =$	5. $99 : 3 =$
$84 : 4 =$	$62 : 2 =$	$66 : 3 =$	$48 : 4 =$	$68 : 2 =$

p

1. $52 : 2 =$	2. $54 : 2 =$	3. $48 : 3 =$	4. $70 : 5 =$	5. $72 : 6 =$
$64 : 4 =$	$38 : 2 =$	$75 : 3 =$	$74 : 2 =$	$96 : 3 =$
$84 : 7 =$	$57 : 3 =$	$91 : 7 =$	$98 : 2 =$	$95 : 5 =$

♠

1. 16 = $-t^{1/5}$	2. 13 = $-t^{1/7}$	3. 20 = $-t^{1/1}$
25 = $-t^{1/3}$	14 = $-t^{1/7}$	36 = $-t^{1/2}$
12 = $-t^{1/5}$	25 = $-t^{1/2}$	11 = $-t^{1/5}$
17 = $-t^{1/5}$	18 = $-t^{1/5}$	17 = $-t^{1/7}$
4. ° = $80-t^{1/2}$	5. ° = $95-t^{1/5}$	6. ° = $76-t^{1/4}$
° = $90-t^{1/3}$	° = $72-t^{1/2}$	° = $96-t^{1/4}$
° = $60-t^{1/5}$	° = $87-t^{1/3}$	° = $84-t^{1/3}$
° = $90-t^{1/3}$	° = $94-t^{1/2}$	° = $100-t^{1/5}$

СССР
Андрей Мале
20010-012000
Андрей Мале

Мед. чин 9-го класса
Гос. Библиотека
ЗУОН-Анн ССР
И. А. Мясникова
И. УБОН-Анн ССР

СССР
Андрей Мале
20010-012000
Андрей Мале

9276

481
807

36
БИБЛИОТЕКА
ИИ СТИТУТА
ВОСТОЧНО-ВЪЗЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ՏԷՐ-ՂԵՒՈՆԳԵԱՆԻ ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

1. Տէր-Ղևոնդեան՝ Մայրենի Լեզու, առաջին տարի . 25 կ.
2. » Մայրենի Լեզու, երկրորդ տարի . 40 կ.
3. » Մայրենի Լեզու, երրորդ տարի . 50 կ.
4. » Մայրենի Լեզու, չորրորդ տարի . 55 կ.
5. » Մայր. Լեզուի բաց. ձեռ. ա. տար. . 60 կ.
6. » Մայր. Լեզուի քերականութ. տարերքը 50 կ.
7. » Հայորդի՝ Սրբազան պատմ. Հին Կտակ. 50 կ.
8. » Սրբազան պատմ. Նոր Կտակարանի 50 կ.
9. Գէորգ-Քէզեան՝ Ժողովածու թուար. խնդ. Ամբ. թուեր 40 կ.
10. Մանղինեան՝ Նահապետական Աշխարհ. . (սպառ.)
11. » Ընտանեկան Աշխարհ . . 25 կ.
12. » Գիւցաղնական Աշխարհ . . 25 կ.
13. » Հենչէլի՝ բանաւոր և գրաւոր հաշուելու
» խնդիրներ, առաջին և երկրորդ տարի 35 կ.
14. » Բանաւոր և գրաւ. հաշ. խնդ. գ. տարի 50 կ.

Գումարով գնողները 20% զիջումն ունին:—Պահեստը
Կենդրոնական գրավաճառանոցում:—Ընդհարումների և
թիւրիմացութիւնների դէպքում դիմել ն. Տէր-Ղևոնդեանին՝
Тифлисъ. Николаю Теръ-Гевондяну.

« Ազգային գրադարան

NL0259196

